VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Nadzwyczajnej do rozpatrzenia projektów ustaw z zakresu prawa wyborczego (nr 6)**

z dnia 5 grudnia 2017 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Nadzwyczajnej do rozpatrzenia projektów ustaw z zakresu prawa wyborczego (nr 6)

5 grudnia 2017 r.

Komisja Nadzwyczajna do rozpatrzenia projektów ustaw z zakresu prawa wyborczego, obradująca pod przewodnictwem poseł **Anny Milczanowskiej (PiS)**, przewodniczącej Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie poselskiego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (druk nr 2001) – kontynuacja.

W posiedzeniu udział wzięli: **Joanna Adamczyk-Siwek** naczelnik Wydziału Struktur i Ustroju Samorządu Terytorialnego w Departamencie Administracji Publicznej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, **Jarosław Zbieranek** ekspert Zespołu Prawa Konstytucyjnego, Międzynarodowego i Europejskiego Biura Rzecznika Praw Obywatelskich, **Michał Trzoska** specjalista w Zespole Analiz, Informacji, Szkoleń i Realizacji Projektów Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego, **Monika Małowiecka** ekspert Działu Monitoringu Prawnego i Ekspertyz Związku Powiatów Polskich, **Edward Trojanowski** zastępca sekretarza generalnego Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, **Marek Wójcik** pełnomocnik zarządu do spraw legislacyjnych Związku Miast Polskich oraz **Paweł Zdun** przewodniczący Krajowej Rady Koordynatorów Ruchu Kontroli Wyborów wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agnieszka Grybska**, **Sylwia Łaska** i **Dariusz Myrcha** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Wojciech Miller** i **Przemysław Sadłoń** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dzień dobry. Witam państwa bardzo serdecznie. Stwierdzam kworum na dzisiejszym posiedzeniu Komisji Nadzwyczajnej.

Przechodzimy do porządku obrad, a w nim nieustannie jest rozpatrywanie projektu ustawy z druku nr 2001, które będziemy kończyć i rozpatrywanie projektu ustawy z druku nr 2023. Skończyliśmy wczoraj pracę na zmianie 93.

Dzisiaj przechodzimy do zmiany 94. Bardzo proszę, pan poseł Zgorzelski.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Szanowna pani przewodnicząca, jest to kolejna ze zmian, które poprzez zmianę okręgów wyborczych de facto mają wpłynąć na wynik wyborczy, oczywiście, partii rządzącej. Dlatego też składam poprawkę skreślającą tę zmianę w całości.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Protas.

Poseł Jacek Protas (PO):

Jesteśmy przeciwni temu, ażeby przy wyborach proporcjonalnych okręgi wyborcze były zbyt małe, dlatego że przy tym sposobie liczenia, przy metodzie D'Hondta, powoduje to marginalizację mniejszych komitetów wyborczych. Praktycznie przy 3-mandatowym okręgu może być tak, że 2 mandaty bierze wygrywający, to drugie ugrupowanie – 1, reszta nie otrzymuje w ogóle mandatów. W związku z tym będziemy przeciwni takiemu rozwiązaniu. Składam poprawkę o wykreślenie zmiany nr 94.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Pan poseł Sowa, bardzo proszę.

Poseł Marek Sowa (N):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, również mam poprawkę skreślającą zmianę 94. To są dwa elementy, które wchodzą w grę. Oczywiście, uważam, że w gminach powinny być wybory większościowe. Bezpośrednio powinno się głosować na konkretne osoby. Jest również drugi element, który – w mojej ocenie – bardzo dobrze wpisuje się w program Prawa i Sprawiedliwości: „Dzielić wszystko". Tutaj właśnie chcecie dzielić dzielnice i jednostki pomocnicze, chcecie rozbijać wspólnoty. Temu się sprzeciwiam. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Wyczerpaliśmy na tym liczbę zgłaszanych poprawek. Pan poseł wnioskodawca Łukasz Schreiber, bardzo proszę.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, zwróciłbym uwagę na zasadniczy cel tej zmiany. Ona jest wprowadzona po to i do tego się to sprowadza, o czym państwo znakomicie wiecie, bo przecież jesteście inteligentnymi osobami, że te zmiany są po to, żeby zawęzić w możliwie jak największy sposób możliwość właśnie manipulacji okręgami. Ta różnica między 3 a 7 – no, to jest tego konsekwencja – właśnie to sprawia. Żałuję, ale nie było żadnej poprawki, żadnej chęci dyskusji o tym, jakie mają być ewentualnie te widełki, bo to bym rozumiał. Jest jedynie chęć storpedowania. Żałuję, ale ta zmiana jakby wynika z tego i myślę, że zdajecie sobie z tego doskonale sprawę, a nie z chęci dzielenia wszystkiego, bo to, przepraszam, ale trudno uznać za poważne stwierdzenie. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, zostały zgłoszone 3 tożsame poprawki panów posłów Zgorzelskiego, Protasa i Sowy. Głosujemy.

Kto jest za przyjęciem tych poprawek? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Bardzo proszę o podanie wyników.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 7 głosów, przeciw – 9, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Będziemy przechodzić do głosowania nad przyjęciem zmiany 94. Czy Biuro Legislacyjne ma jakieś uwagi? Nie ma.

Proszę państwa, kto jest za przyjęciem zmiany 94? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 9 głosów, przeciw – 6, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Zmiana 94 została przyjęta.

Przechodzimy do zmiany 95. Poseł Zgorzelski i pan poseł Dzikowski. Bardzo proszę.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Szanowna pani przewodnicząca, ta zmiana w istocie proponuje takie oto rozwiązanie w Kodeksie wyborczym, które eliminuje mniejsze ugrupowania polityczne, ale w sposób szczególny ugrupowania o charakterze czy to lokalnym, czy to niekoniecznie ogólnopolskim.

Dlatego też zgłaszam poprawkę wykreślającą tę zmianę. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Dzikowski.

Poseł Waldy Dzikowski (PO):

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, rzeczywiście tak jest przy mniejszych okręgach i proporcjonalnym sposobie liczenia. Zwiększą się próg komitetu wyborczego, który mógłby partycypować w obsadzaniu mandatów. Żeby jednak móc dyskutować z państwem na temat właśnie tych widełek, czy wnioskodawcy – być może pan poseł Schreiber – mogliby uzasadnić, czym się kierowali, że to są widełki od 3 do 7? Jakie wyliczenia,

jakie dane, jakie doświadczenia, tak żeby zaspokoić naszą ciekawość, a móc rozpocząć dyskusję, być może przy drugim czytaniu. Jeżeli byłaby taka możliwość, to byłbym wdzięczny. Dziękuję. Wnoszę także o skreślenie tego artykułu w tym zapisie.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Pan poseł Maciejewski.

Poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15) – spoza składu Komisji:
Dziękuję. Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, do zmiany 95 zgłaszam naszą poprawkę 13. Dzisiaj będę tym, który będzie chwalił jednomandatowe okręgi wyborcze (JOW-y). Będę przypominał państwu, że ustawą o obywatelskości nie można niszczyć obywatelskości właśnie w okręgach wyborczych. Tutaj moje pytanie do posła wnioskodawcy. Czy macie już przygotowany zakres okręgów wyborczych jako partia władzy? Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję. Pan poseł Horała.

Poseł Marcin Horała (PiS):
Chciałem zgłosić poprawkę, ale chciałbym się upewnić w Biurze Legislacyjnym, czy to wymaga przyjęcia formy poprawki, ponieważ w zmianie 95 proponujemy nowe brzmienie art. 418, w którym kiedyś znajdowały się dwa paragrafy, a teraz tylko jeden. Stąd zasadnym jest usunięcie sformułowania „§ 1”. Można to uznać za zmianę redakcyjną? Można. To tylko taka zmiana redakcyjna, żeby usunąć „§ 1”.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Pan poseł Łukasz Schreiber, bardzo proszę.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):
Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, myślę, że padło ważne pytanie ze strony pana posła Waldego Dzikowskiego o to, czym się kierowali wnioskodawcy. Wydaje się, że należy się tutaj jasna odpowiedź.

Dwie przesłanki zasadnicze. Pierwsza taka, że należy, oczywiście, stworzyć jakieś stosunkowo niewielkie widełki, by ta możliwość ewentualnych zmian, obojętnie kto to robi, była możliwie zawężona. W przekonaniu wnioskodawców widełki między 5 a 15 czy 3 a 10 stwarzają zbyt duże pole do manewru.

Jest druga przesłanka, dlaczego akurat takie. Stosunkowo zależało nam jako wnioskodawcom na tym, by nie doprowadzić do sytuacji, w której nagle 90% okręgów będzie trzeba po tych zmianach poprawiać. Stąd w Kodeksie wyborczym, którego zresztą pan poseł był jednym ze współautorów, jak wielokrotnie mówił, zapisali państwo, by w wyborach do powiatu ten próg, te widełki wynosiły między 3 a 10. Wprowadzenie ich między 3 a 7 powoduje, że w powiatach, ale także do sejmików wojewódzkich, zdecydowana większość kwalifikuje się do tej liczby. Przypomnę tylko, że w sejmikach tylko kilkanaście okręgów jest większych niż okręgi 7-mandatowe. Jak wiemy, w gminach to w ogóle tego nie ma, więc – tak czy inaczej – jakaś zmiana musi nastąpić. Naszym zdaniem, ta propozycja jest najrozsądniejsza. Przy stosunkowo niewielkich widełkach stosunkowo mała liczba okręgów będzie podlegała zmianom.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Pan poseł Sowa jeszcze się zgłasza. Bardzo proszę.

Poseł Marek Sowa (N):
Tak, pani przewodnicząca. Do zmiany 95 też mam swoją poprawkę, skreślającą tę zmianę. Po pierwsze, przypomnę też panu posłowi wnioskodawcy, że to, co przed chwilą mówił, to jest wprowadzanie nas w błąd, bo w przypadku sejmików państwo wpisują... Wiem, że to nie w tej zmianie, ale akurat argumentacja wnioskodawcy była taka, że odniósł się do okręgów sejmikowych. Tam jako podstawę wpisujecie powiat. W związku z powyższym powiatów nie można łączyć. To oznacza, że będą okręgi 3-mandatowe lub 4-mandatowe. Tam dzielicie miasta, w których wybierana jest liczba powyżej 7 radnych. Będą przebudowane wszystkie sejmikowe okręgi wyborcze. Natomiast w gminie również wszystkie okręgi będą przebudowane, bo wszystkie były dotychczas 1-mandatowe. To jest taka

zasadnicza różnica. Mówienie tutaj, że chcecie jakiejś stabilności czy czegoś, jest więc, oczywiście, nadużyciem z państwa strony. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Bardzo proszę, pan poseł Protas.

Poseł Jacek Protas (PO):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, dołączam głos za wykreśleniem tego zapisu. Uważam, że to będzie możliwość naprawdę przeorania dotychczasowego stanu i zmiany praktycznie we wszystkich okręgach wyborczych. Akurat zarówno ja, jak i pan marszałek Sowa uczestniczyliśmy w budowaniu chociażby okręgów do samorządów województw, okręgów do sejmików. Wiemy, że bardzo trudno było pogodzić czy zgrać wszelkie niuanse. W tej chwili będzie to jeszcze trudniejszy proces. Zważywszy, że będzie nim kierowała jedna osoba, uważam, że to nie jest właściwe. Gdyby nasza poprawka za skreśleniem zmiany 95 z jakichś niezrozumiałych przyczyn nie przeszła, to proszę, ażeby to był wniosek mniejszości.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, zgłoszone zostały poprawki przez panów posłów Zgorzelskiego, Dzikowskiego, Maciejewskiego i Sowę. Pan Marek Wójcik, bardzo proszę.

Pełnomocnik zarządu Związku Miast Polskich Marek Wójcik:

Nawet specjalnie przesiadłem się bliżej, żeby...

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Tak, ale tutaj miałam pana na wprost.

Pełnomocnik zarządu ZMP Marek Wójcik:

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Dzień dobry państwu. Pani przewodnicząca, państwo posłowie, szanowni państwo, chcę powiedzieć, że rzeczywiście, po pierwsze, jest drobiazg natury legislacyjnej. Uważam, że to powinno mieć brzmienie: „art. 418 ust. 1 otrzymuje brzmienie”, czyli taka drobna korekta.

Natomiast, drodzy państwo, dlaczego boicie się wyborców? Przecież to komisarze wyborczy będą ustalali wielkość tych okręgów. Dlaczego mówicie, że wiecie lepiej niż ci ludzie na dole? Niepotrzebnie zupełnie zawężacie widełki, pozbawiając komisarzy, którzy przecież będą wybierani teraz od nowa... Tak? Nie chcę powiedzieć, czyich komisarzy, bo to nie w tym rzecz. Natomiast pozwólmy ludziom dokonywać racjonalnych wyborów, z uwzględnieniem specyfiki lokalnej i regionalnej, tak? Nie twórzmy sztucznie barier w kształtowaniu rozsądnych okręgów wyborczych. Stąd prośba do państwa, aby pozostawić dotychczasowe okręgi. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, jeszcze raz wymieniam panów posłów Zgorzelskiego, Dzikowskiego, Maciejewskiego i Sowę, którzy zgłosili poprawki. Są tożsame.

Kto jest za przyjęciem tych poprawek? (6) Proszę, trzymamy ręce. Kto jest przeciw? (9) Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo. Nikt się nie wstrzymał. Przechodzimy do głosowania nad przyjęciem zmiany 95.

Kto z państwa jest za przyjęciem zmiany nr 95? (9) Kto jest przeciw? (6) Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo. Zmiana 95 przeszła.

Przechodzimy do zmiany 96. Posłowie Zgorzelski, Dzikowski, Sowa i Maciejewski.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Pani przewodnicząca, ponieważ – tak jak wcześniej się wypowiadałem – nie są dla mnie jasne i oczywiste kryteria, według których komisarze wyborczy będą dzielili okręgi, może słuszniejsze byłoby to, żeby te czynności wykonywało Krajowe Biuro Wyborcze (KBW), które w swej istocie ma być podobno apolityczne. W związku z tymi wątpliwościami, które posiadam, zwracam się do pani przewodniczącej z prośbą o to, aby przyjęła do wiadomości, że składam wniosek o skreślenie zmiany 96 jako poprawkę.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Pan poseł Dzikowski.

Poseł Waldy Dzikowski (PO):

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, również składam wniosek o skreślenie zmiany 96, ale z trochę innym uzasadnieniem. Mianowicie podziału na okręgi wyborcze dokonuje komisarz wyborczy, który – jak wcześniej sygnalizowałem – wchodzi w kompetencje organu stanowiącego, który podejmuje te decyzje w formie uchwał, stanowiąc prawo lokalne. Poza tym jest też zapisana w kodeksie wszechstronna analiza uwarunkowań i to jest czynione przez organy stanowiące na wniosek wójta. Nie ma matrycy takiej, żeby – że tak powiem – określać okręgi według jednej zasady. Jest specyfika i są uwarunkowania konkretnych społeczności lokalnych. Kiedyś to robiły organy stanowiące. Komisarz wyborczy np. w całym województwie wielkopolskim musi dokonać podziału na okręgi 4 miast na prawach powiatu, 31 powiatów i 26 gmin. Jakie narzędzia ma do tego? Jak on to zrobi? Czym się będzie kierował? Skąd te dane i jaka wiedza, żeby dokonać tego w sposób prawidłowy? Przy takim zapisaniu sprawy to aż się ciśnie na usta, że jest to po prostu człowiek od wykonywania zadań partyjnych. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Bardzo proszę, pan poseł Sowa.

Poseł Marek Sowa (N):

Pani przewodnicząca, również powiem to, że okręgi wyborcze są elementem planu miejscowego, w związku z tym jest to zadanie własne gminy i nie może być przekazywane komu innemu do wykonania. Po drugie, jestem przeciwny partyjnym komisarzom wyborczym i ich roli w formowaniu okręgów wyborczych. Dlatego też składam swoją poprawkę skreślającą zmianę 96. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Pan poseł Maciejewski.

Poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Dziękuję. Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, do zmiany 96 chciałbym zgłosić poprawkę 13. Zastanawia mnie, dlaczego większość mówi, że popiera JOW-y, a głosuje trochę odwrotnie. Mam nadzieję, że ta poprawka będzie jakąś refleksją i zmobilizuje państwa jednak do mówienia i głosowania tak samo. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Pan poseł Witczak.

Poseł Mariusz Witczak (PO):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Rzeczywiście, tak jest, że wpływ na okręgi wyborcze będą mieli komisarze, którzy z kolei będą wybierani przez partyjną Państwową Komisję Wyborczą (PKW), a organizację wyborów i nadzór nad wyborami będzie organizowało partyjne KBW. Proszę się nie dziwić i nie śmiać, panie pośle vel Sęk, z tego stwierdzenia i z naszych obaw, dlatego że krojenie okręgów wyborczych to jest właśnie kolejna kompetencja, która ma charakter wpływania na wynik wyborczy czy może wpływać na wynik wyborczy, już nawet abstrahując od państwa zapędów politycznych. W związku z tym, że tradycja wypracowana przez ostatnie lata jest już wpisana w krajobraz funkcjonowania regionów, powiatów, samorządów. Obywatele są zorientowani, jak na przestrzeni ostatnich lat wyglądają okręgi wyborcze. One po prostu funkcjonują. Będziecie dokonywać zmiany, ponieważ macie określone interesy polityczne. Sami państwo są zaangażowani w organizację wyborów samorządowych. Pełnicie funkcje takie, z których będziecie też partyjnie rozliczani. Nie możecie się dziwić, że mamy pretensje o to, że taką kompetencję... Nie dość, że zmniejszacie okręgi czy zmieniacie charakter i wielkość okręgów, to jeszcze taką kompetencję przypisujecie osobom, na które będziecie mieli wpływ.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Pan poseł Horała zgłasza poprawkę. Bardzo proszę.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Tak. Chciałbym zaproponować państwu nowe brzmienie lit. d), zgodnie z dostarczonym państwu materiałem. Poza tym, czego nie trzeba było robić oddzielną poprawką, bo już zmieniliśmy to generalnie zmianą decyzji na postanowienie, to tam przede wszystkim chodzi o rozszerzenie obowiązku informacyjnego przekazania egzemplarza decyzji o podziale okręgów. Rozszerzony zostaje krąg podmiotów, którym taka decyzja musi być przekazana.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, poseł Szynkowski.

Poseł Szymon Szynkowski vel Sęk (PiS):

Przywykłem do tego, że państwo jakby postanowili powtarzać przy każdej okazji słowo „partyjny", uważając, że im więcej razy to będziecie powtarzać, tym bardziej się to stanie prawdą. Logika wskazuje na to, że nawet gdyby państwo powtarzali np. o mnie i o panu pośle Zgorzelskim, że jesteśmy przystojnymi brunetami z gęstą czupryną, to tak się, niestety, nie stanie.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Proszę nie insynuować, panie pośle. Czuję się przystojnym brunetem.

Poseł Szymon Szynkowski vel Sęk (PiS):

Ale to jest jakby państwa wybór, natomiast mam inną prośbę do państwa, aby nie obrażać PKW, ponieważ wczoraj państwo bronili zajadle PKW przed rzekomymi zarzutami ze strony Ruchu Kontroli Wyborów (RKW), tymczasem dzisiaj przypisujecie intencję tej instytucji, że będzie powoływała upartyjnionych komisarzy. Bardzo proszę, żeby nie obrażać tej instytucji, która będzie prowadziła rekrutację komisarzy – jak sądzę – na podstawie obiektywnych kryteriów. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Pan poseł Kierwiński.

Poseł Marcin Kierwiński (PO):

Dziękuję. Tak od rana pan poseł Sęk wzrusza nas swoją miłością do PKW. Panie pośle, naprawdę jesteśmy tym wzruszeni. Szkoda, że pan nie reagował wtedy, kiedy pan sędzia Hermeliński i pani minister Tokaj byli obrażani. Zresztą przypomnę panu, że w uzasadnieniu do projektu ustawy, pod którym pan też się podpisał, widnieje fraza o sfałszowanych wyborach. Odnoszą się do tego, co pan powiedział, to też nie jest tak, że im częściej pan powie o tym, jak bardzo demokratyzuje się proces wyborczy, to stanie się to faktem. Im częściej państwo będą – zgodnie z tytułem tej ustawy – opowiadać o tym, jak to zwiększa się partycypację społeczną w wyborach, to też nie stanie się prawdą, bo prawda o tej ustawie jest taka, że upolityczniacie PKW, że likwidujecie korespondencyjne wybory, a więc zmniejszacie partycypację wyborczą – to jest fakt – oraz że wprowadzacie komisarzy politycznych, których nazywacie komisarzami wyborczymi.

Poseł Szymon Szynkowski vel Sęk (PiS):

Proszę nie obrażać PKW.

Poseł Marcin Kierwiński (PO):

Proszę nie zaklinać rzeczywistości. A jeszcze, jeżeli chodzi o to, że mówi pan o obrażaniu PKW, ciekawy jestem, jeżeli pan teraz tak broni PKW, czy zdobędzie się pan na odwagę i przeprosi sędziego Hermelińskiego za to, że pan nie reagował wtedy, kiedy on był obrażany.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję.

Poseł Szymon Szynkowski vel Sęk (PiS):

Będę publicznie bronił PKW przed obrażaniem jej przez państwa.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Panie pośle, dziękuję bardzo. Pan Cioska, bardzo proszę.

Wiceprzewodniczący Krajowej Rady Koordynatorów Ruchu Kontroli Wyborów Tomasz Cioska:

Szanowna pani przewodnicząca, szanowni państwo, dzień dobry. Przede wszystkim w kwestii obrażania PKW, największą obrazą dla tej instytucji są zachowania jej członków. Jeżeli organ, który ma stać na czele przestrzegania prawa wyborczego, wydaje wytyczne, które są sprzeczne z prawem, to jest to obraza dla moralności publicznej, dla prawa i dla zdrowego rozsądku. Jeżeli ten organ wydaje wytyczne... Mówię o tych osobach, które w tej chwili pełnią funkcję organu – PKW. Wydawały wytyczne, które dopuszczały fałszerstwa na masową skalę, to jest to...

Poseł Mariusz Witczak (PO):

Pani przewodnicząca, chyba już sobie dużo na ten temat powiedzieliśmy.

Wiceprzewodniczący KRK RKW Tomasz Cioska:

To tylko powtórzę, o co mi chodzi. Natomiast największym...

Poseł Mariusz Witczak (PO):

No, ale nie możemy...

Wiceprzewodniczący KRK RKW Tomasz Cioska:

Panie pośle, ale pan mi przerywa.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Szanowni państwo, nie przerywamy.

Poseł Mariusz Witczak (PO):

No, ale pada największego kalibru oszczerstwo bez pokrycia. Powinien pan wycofać się z prac Komisji. Nie powinien pan przeszkadzać.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Szanowni państwo...

Poseł Mariusz Witczak (PO):

Co to ma znaczyć, pani przewodnicząca?

Poseł Marcin Kierwiński (PO):

Panie pośle Sęk, a pan co na to?

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Proszę się do przewodniczącej nie zwracać o odpowiedź, bo ona widnieje zresztą na stronach...

Poseł Mariusz Witczak (PO):

To proszę zrobić z tym porządek, pani przewodnicząca.

Wiceprzewodniczący KRK RKW Tomasz Cioska:

Dysponuję dowodami na piśmie. To są wytyczne i Kodeks wyborczy obowiązujący w 2015 r., kiedy PKW wydawała wytyczne. Są do wglądu.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Czas...

Wiceprzewodniczący KRK RKW Tomasz Cioska:

Jeszcze chciałem tylko... Pan poseł mi przerwał, więc chciałbym dokończyć. Jeśli chodzi o dowody, to większa liczba dowodów jest zgromadzona w raporcie Najwyższej Izby Kontroli na temat PKW i KBW, które działa dalej w niezmienionym składzie. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Szanowni państwo, do zmiany 96 poprawki zgłosili panowie posłowie Zgorzelski, Dzikowski, Sowa, Maciejewski i Horała.

Głosujemy nad poprawkami tożsamymi, czyli posłów Zgorzelskiego, Dzikowskiego, Sowy i Maciejewskiego. Kto jest za przyjęciem tych poprawek? (6) Kto jest przeciw? (9) Kto się wstrzymał? (0) Dziękuję bardzo.

Poprawka pana przewodniczącego Horały. Bardzo proszę, kto jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? (0) Dziękuję. 9 głosów za, 7 przeciw.

Przechodzimy do przyjęcia zmiany 96. Jesteśmy w trakcie głosowania. Czy Biuro Legislacyjne ma uwagi? Nie.

Kto jest za przyjęciem zmiany 96? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Nie ma. 9 głosów za, 7 przeciw.

Proszę bardzo, zmiana 97. Pan poseł Horała.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Tu chciałem złożyć poprawkę, która polega na skreśleniu zdania trzeciego, czyli zdania, które mówi, że na decyzję PKW „nie przysługuje środek prawny". To jest uwzględnienie licznych głosów, że od decyzji PKW... Chodzi tu o decyzje będące rozstrzygnięciem odwołań od decyzji komisarzy w sprawie podziału na okręgi. Będzie przysługiwać odwołanie do sądu. Zdaje się, że to zarówno rzecznik praw obywatelskich zwracał uwagę na taką potrzebę, jak i państwo we wcześniejszej dyskusji, więc mam nadzieję, że może chociaż ta poprawka zostanie przyjęta w większym stopniu...

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Jeszcze raz proszę powtórzyć.

Poseł Marcin Horała (PiS):

To jest skreślenie zdania trzeciego, czyli zdania: „Od orzeczenia Państwowej Komisji Wyborczej nie przysługuje środek prawny", w artykule, który mówi o decyzjach PKW, rozstrzygającej skargi na decyzje komisarzy o podziale na okręgi.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Proszę, pan poseł Zgorzelski.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Panie przewodniczący, doceniamy ten środek jakby demokratyzujący cały proces. Natomiast mówiąc zupełnie poważnie, co wynika także z praktyki samorządowej we wszystkich trzech kategoriach samorządu, chcę powiedzieć, że możemy spotkać się z taką oto sytuacją, że do PKW będą napływać tysiące skarg od obywateli – mówię zupełnie poważnie – tysiące skarg od obywateli, którzy będą się skarżyć na rozstrzygnięcia komisarza w zakresie podziału okręgów wyborczych. Dlatego nie byłbym takim optymistą. Jeżeli pan jeszcze chce rozszerzyć czy wydłużyć ten proces dochodzenia jakby do ostatecznej decyzji, to może się okazać, że zagrożony zostanie termin wyborczy. Dlatego też konsekwentnie zgłaszam poprawkę wykreślającą tę zmianę.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Poseł Dzikowski, bardzo proszę.

Poseł Waldy Dzikowski (PO):

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, chciałem powiedzieć, że PKW ma swój organ wykonawczy, którym jest KBW. W związku z tym PKW będzie powoływała tak naprawdę komisarzy za pomocą organu wykonawczego, czyli KBW, tak? A tam – jak wiadomo – będzie przewodniczący już z nadania partyjnego, więc tak to się będzie odbywało, nawet gdyby przyjąć, że nie będzie zmiany w PKW.

Co do zmiany 97, panie pośle Horała, może i to sensowny zapis, tylko że system jest karkołomny i bzdurny. Co z tego, że jest poprawka, jak cały system... Komisarz wyborczy wpisuje się w antykonstytucyjność procesu wyborczego i nawet jakaś tam poprawka nie łagodzi tego, co jest zapisywane w całym projekcie ustawy. Wnoszę o odrzucenie poprawki 97. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa jeszcze ma uwagi? Pan poseł Sowa, bardzo proszę.

Poseł Marek Sowa (N):

Pani przewodnicząca, również zgłaszam poprawkę skreślającą zmianę 97 z powodów, o których koledzy mówili wcześniej.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, poprawki zostały zgłoszone przez posłów Horałę, Zgorzelskiego, Dzikowskiego i Sowę. Ponieważ poprawki posłów Zgorzelskiego, Dzikowskiego i Sowy są tożsame, w związku z tym przegłosujemy je jednocześnie.

Bardzo proszę, kto jest za przyjęciem tych poprawek? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 7 głosów, przeciw – 9, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Teraz poprawka zgłoszona przez pana posła Horałę.

Kto jest za przyjęciem poprawki posła Horały? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 9 głosów, przeciw – 7, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Przechodzimy do przyjęcia zmiany 97. Czy Biuro Legislacyjne ma jakieś uwagi? Nie ma.

Kto z państwa jest za przyjęciem zmiany 97? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 9 głosów, przeciw – 7, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Zmiana 97 została przyjęta.

Przechodzimy do zmiany 98. Proszę, poseł Zgorzelski.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Szanowna pani przewodnicząca, mam pytanie. Dlaczego skraca się czas potrzebny komitetom na przygotowanie wyborów? Czyżby już w siedzibie partii były nakreślone okręgi wyborcze i to, jaki będzie podział mandatów, a cała reszta dowie się dopiero w ostatniej chwili? W związku z tą wątpliwością zgłaszam poprawkę o wykreślenie tej zmiany w całości.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Kto jeszcze z państwa posłów ma poprawkę do zmiany 97? Przepraszam, do zmiany 98. Proszę, pan poseł Sowa.

Poseł Marek Sowa (N):

Mam pytanie. Zgodnie z projektem państwa ustawy, w terminie 3 miesięcy od wejścia w życie ustawy ma być dokonany podział gmin, powiatów i województw na okręgi wyborcze, tak? Jaka jest więc przesłanka tego, aby skracać czas z 3 miesięcy do 55 dni, aby one były podane finalnie do wiadomości publicznej? Tego nie mogę pojąć. Skoro 3 miesiące przed ogłoszeniem wyborów będzie znany podział okręgów, to dlaczego przesuwacie i skracacie ten czas? Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Pan Marek Wójcik.

Pełnomocnik zarządu ZMP Marek Wójcik:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, oczywiście, także chciałem prosić o to, żeby państwo – zgodnie z wczorajszą obietnicą, właściwie chyba już dzisiejszą – zechcieli przedstawić kalendarz wyborczy, dlatego że akurat w tym przypadku skrócenie tego terminu o 15 dni w art. 422 utrudni, a nie ułatwi, powoływanie obwodowych komisji wyborczych. To jest kwestia pierwsza.

Druga kwestia. Jako pokorny obywatel, który jest przekonany, że Sejm to nie jest tylko sama kwestia legislacji, ale także tworzenie pewnego obyczaju, pewnej kultury politycznej, chciałem stanąć w obronie państwa posłów oraz PKW. Chciałbym prosić panią przewodniczącą rzeczywiście o to, żeby zdyscyplinowała przedstawicieli Ruchu Kontroli Wyborów, dlatego że nie może być tak, że w tym budynku wyciąga się zarzuty

niemające poparcia, które, po pierwsze, podważają wybór państwa, bo usłyszałem przed chwilą, że wybory z 2015 r. były sfałszowane. Czyli ta opinia obraża państwa, tak? To jest raz. Dwa, obraża także PKW. W związku z tym przyłączam się do wszystkich tych głosów, które padały i w których proszono o to, żeby zachować pewną miarę i stosować powszechnie panujące w parlamentach obyczaje.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo.

Pełnomocnik zarządu ZMP Marek Wójcik:
Dobre obyczaje. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Proszę bardzo, odpowiada poseł wnioskodawca pan Marcin Horała.

Poseł Marcin Horała (PiS):
Tak. Szanowni państwo, mówimy tu tylko o terminie obwieszczenia plus, oczywiście, „najpóźniej". To nie znaczy, że nie można tego zrobić wcześniej. Zostawiliśmy taki wentyl bezpieczeństwa. Z jednej strony, zwracają państwo uwagę, że jest za mało czasu na dokonanie tych wszystkich czynności przez komisarzy, że oni nie zdążą. No, to teraz mają jeszcze szybciej to robić? To troszeczkę jest nielogiczne.

Taki przykładowy kalendarz mam przy sobie w jednym egzemplarzu. Może pozwolę go sobie dostarczyć, dać... Nie wiem, czy państwo chcą dostać go najpierw do wglądu, bo chciałbym go dać do sekretariatu Komisji, żeby mógł go powielić i dostarczyć, tylko...

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Bardzo proszę, panie pośle, najpierw do sekretariatu Komisji.

Poseł Marcin Horała (PiS):
Dobrze.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Proszę państwa, poprawkę dostarczył jeszcze pan poseł Sowa. Głos chce zabrać jeszcze pan Cioska. Proszę.

Wiceprzewodniczący KRK RKW Tomasz Cioska:
Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, dobre obyczaje parlamentarne – jak rozumiem – zakładają również to, że nie kłamiemy. Jeżeli państwo mają wątpliwości co do moich słów, to jest – zdaje się – nagranie dzisiejszych obrad Komisji. Nie powiedziałem, że wybory w 2015 r. zostały sfałszowane, ale mogły być sfałszowane. Tak, proszę państwa, dlatego że przepisy wydawane przez PKW stwarzały luki. Wydawane były wbrew obowiązującemu prawu, czyli Kodeksowi wyborczemu, na co mam dowody. Jeżeli ktoś się chce z nimi zapoznać w tej chwili, mam je w ręku. Jeżeli nie, na skrzynkę Komisji prześlę państwu te dokumenty, ich skany. Wszyscy to otrzymają. Natomiast raport NIK na temat nieprawidłowości w KBW, które – przypominam – dalej pracuje w niezmienionym składzie od 2014 r., zostanie lada chwila również państwu przesłany na skrzynki członków Komisji. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję. Proszę państwa, poprawki zostały zgłoszone przez panów posłów Zgorzelskiego i Sowę. Ponieważ są tożsame, głosujemy nad nimi jednocześnie.

Kto jest za przyjęciem tych poprawek? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:
Za – 7 głosów, przeciw – 9, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Przechodzimy do przyjęcia zmiany 98.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem zmiany 98? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:
Za – 9 głosów, przeciw – 7, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Zmiana 98 została przyjęta.

Przechodzimy do zmiany 99. Proszę bardzo, czy jest sprzeciw wobec przyjęcia zmiany 99? Nie słyszę.

Zmiana 99 została przyjęta.

Przechodzimy do zmiany 100. Bardzo proszę, pan poseł Mariusz Witczak.

Poseł Mariusz Witczak (PO):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Poprawkę już złożyliśmy. Wnosimy jako grupa posłów Platformy Obywatelskiej o wykreślenie tego przepisu, wykreślenie tej zmiany.

To jest kolejny przepis, który się wpisuje w odzieranie k.w. z tych wszystkich proobywatelskich przepisów. Zabieramy wspólnotom lokalnym wpływ na organizację wyborów i na budowanie okręgów wyborczych, które przez lata wpisały się w krajobraz i w tradycję wyborcze. No, i teraz do tego wszystkiego faworyzujemy partie polityczne, budując taki a nie inny konstrukt. Faworyzujemy jedną partię polityczną, która sprawuje władzę, bo ona będzie miała w kieszeni wszystkie klucze do wyborów i do organizacji wyborów. Na końcu zabieramy obywatelom, organizacjom, komitetom wyborczym wyborców możliwość podwójnej reprezentacji na listach, żeby było można jak najszerszą ofertę społeczną reprezentować w wyborach.

Państwo chyba nie mają szacunku dla komitetów wyborczych. Macie szacunek dla waszych kadr, które w kategoriach samorządowych – jak wiemy – są słabe. Po prostu macie krótką ławkę. Proponujecie krótkie listy, żeby szybko brać mandaty, nie robiąc dobrej konkurencji wyborczej. Jesteśmy głęboko tym zasmuceni.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję panu posłowi.

Poseł Mariusz Witczak (PO):

Będziemy wnosili o przegłosowanie.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Minął czas już paręnaście sekund temu. Bardzo proszę, pan poseł Zgorzelski.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Mam pytanie do posłów wnioskodawców. Czym się kierowali? Jakie jest uzasadnienie tego, żeby tak naprawdę zmniejszyć liczbę kandydatów?

Zawsze większa liczba kandydatów to także możliwość prezentowania przez kandydatów swoich programów, ale także zwiększenie partycypacji obywatelskiej w procesie demokratycznym. W moim przekonaniu, ta zmiana służy zwijaniu idei demokracji, bo ogranicza obywatelom możliwość udziału w biernym prawie wyborczym. Dlatego też zgłaszam poprawkę o skreślenie tej zmiany.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Pan poseł Protas.

Poseł Jacek Protas (PO):

Jesteśmy przeciwni takim zmianom, bowiem, po pierwsze, przy wyborach proporcjonalnych zmniejszacie czy ograniczacie liczbę mandatów w okręgach wyborczych. Do tego jeszcze ograniczacie liczbę możliwych do zgłoszenia kandydatów, co powoduje, że wielu aktywnych Polaków nie będzie mogło uczestniczyć w procesie wyborczym, nie skorzysta z czynnego prawa wyborczego. Jest to zła, szkodliwa i niczym nie uzasadniona zmiana.

Gdyby jednak nasza poprawka nie przeszła, to proszę o to, ażeby był to wniosek mniejszości.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Pan poseł Sowa.

Poseł Marek Sowa (N):

Pani przewodnicząca, mam pytanie do posła wnioskodawcy. Załóżmy hipotetycznie, że mamy okręg 7-mandatowy, wystawiona jest lista 3-osobowa, zdobywa 4 mandaty. Co w takiej sytuacji? Jak nastąpi podział mandatów? Jak wiadomo, mandaty są dzie-

lone na listy wyborcze. To jest bardzo proste, panie pośle. Jest lider, bardzo mocna osoba – dostaje 80% poparcia, w związku z tym generuje... Mogę państwu podać kilka takich przykładów z 2014 r., że jeden kandydat zrobił 3–4 mandaty wyborcze. Zresztą w wyborach do parlamentu też tak się to odbywa. W związku z powyższym jak nastąpi podział mandatów, jeśli będzie lista 3-mandatowa? Tak, zgodnie z państwa propozycją lista 3-osobowa jest listą kompletną i może być wystawiona w okręgu 7-mandatowym, a lista zdobędzie 4 mandaty. Kto ten czwarty mandat przejmie? Co trzeba w takiej sytuacji zrobić? Jak rozumiem, nie można przenieść na inny komitet wyborczy. Czy w związku z tym nie będą tutaj dodatkowe wybory potrzebne? Jeszcze jedno pytanie, zanim złożę tę poprawkę, mówiącą o wykreśleniu zmiany 100. Czy analogicznie przenoszą to państwo na wybory do powiatów i sejmików, czy takie ograniczenie dajecie tylko w gminach? Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Pan poseł Horała. Proszę, panie przewodniczący.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Szanowni państwo, odpowiadając na państwa zarzuty dotyczące zawężania liczby kandydatów, to znów państwo sami sobie przeczą. Przed chwilą tak aktywnie broniliście jednomandatowych okręgów wyborczych. W JOW-ach wystawia się tylu kandydatów, ile jest mandatów do obsadzenia. Teraz, kiedy proponujemy, żeby była to liczba mandatów plus 2, to z kolei mówicie, że to jest za mało kandydatów. Zwracam państwu uwagę, że przy takim „razy 2” to powoduje, że nawet gdyby dana lista dostała 100% poparcia i obsadziła 100% mandatów, to nadal połowa kandydatów jest tam – że tak powiem – nadliczbowa czy w pewnym sensie fikcyjna, bo nie ma realnie szansy uzyskać mandatu, choćby nie wiem co. Nie ma takiej opcji, żeby dostała mandat. W sytuacji, kiedy wyborcy dostają po kilka list na kilku szczeblach samorządu, chodzi o to, żeby po prostu nie mnożyć. Jest pewien poziom granicy pojmowania ludzkiego. Jeżeli dajemy wyborcy listę – łącznie – do zapoznania się w jego okręgach wyborczych do gminy, do powiatu i do województwa, musi rozpatrzeć dziesiątki nazwisk, a może i ponad 100, to wiadomo, że nie jest w stanie się z nimi zapoznać. Po co więc nadmiernie mnożyć liczbę tych kandydatów, skoro – jak mówię – nawet w przypadku 100-procentowego poparcia i tak wiadomo, że znacząca część z nich nie zostałaby radnymi, bo to jest fizycznie niemożliwe? Zwracam uwagę, że w JOW-ie , którego broniliście, nie ma takiej alternatywy, nie ma żadnego wyboru. Jest tylko ten jeden. Zgłasza się tylko w takiej liczbie, jakie są mandaty, więc albo, albo.

Poseł Jacek Protas (PO):

Proporcjonalne wybory a bezpośrednie to coś zupełnie innego.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Ale w proporcjonalnych nigdy nie będzie więcej niż 100%.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Pan poseł Maciejewski, bardzo proszę.

Poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Dziękuję. Do zmiany 99 chcemy złożyć poprawkę 13. Mam pytanie do posłów wnioskodawców. Jak będą chcieli państwo wytłumaczyć wyborcom fakt, że daliście im książeczkę, zabierając jedną kartkę?

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Pan poseł Szynkowski vel Sęk, proszę.

Poseł Szymon Szynkowski vel Sęk (PiS):

Jedna z kolejnych propozycji mających na celu racjonalizację zjawiska, o którym doskonale wiecie, ale udajecie, jakbyście nie wiedzieli. Jak argument o tym, że teraz będzie się tutaj ograniczać komuś prawo do kandydowania, ma się do tego, z czym spotykamy się wszyscy? Co kampania spotykamy się z sytuacją, w której nie ma jakichś tłumów

chcących kandydować, przychodzących do biur czy to partii, czy to komitetów lokalnych, tylko raczej w drugą stronę – jest poszukiwanie kandydatów, którzy będą chcieli wypełnić listę, figurując na miejscu 6, 8, 10 czy 12. Państwo doskonale wiedzą...

Poseł Mariusz Witczak (PO):

Może pan ma takie doświadczenia.

Poseł Szymon Szynkowski vel Sęk (PiS):

Platforma ma też takie doświadczenia, panie pośle Witczak.

Poseł Mariusz Witczak (PO):

Nie, panie pośle.

Poseł Szymon Szynkowski vel Sęk (PiS):

No, mylę się, rzeczywiście. W Poznaniu do rady miasta, gdzie Platforma nie potrafiła...

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Proszę, panowie, nie mówić naraz.

Poseł Mariusz Witczak (PO):

Niech pan za PiS mówi. Niech pan za Platformę nie mówi, panie Sęk.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Panie pośle, nie mówimy naraz. Bardzo proszę, poseł Szynkowski vel Sęk kontynuuje.

Poseł Szymon Szynkowski vel Sęk (PiS):

Panowie, coście tacy nerwowi strasznie?

Poseł Mariusz Witczak (PO):

Bo nie ma pan wiedzy o Platformie.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Proszę państwa, panie pośle, bardzo proszę kontynuować.

Poseł Szymon Szynkowski vel Sęk (PiS):

W poznańskiej Platformie... Poznań uchodzi za miejsce, w którym PO ma wysokie poparcie. Platforma nie potrafiła wystawić pełnych list kandydatów.

Poseł Jacek Protas (PO):

Może nie chciała.

Poseł Szymon Szynkowski vel Sęk (PiS):

Nie. W wyborach samorządowych do rady miasta nie potrafiła wystawić pełnych list kandydatów. Panie pośle, proszę to sobie sprawdzić. W związku z tym bardzo prosiłbym, żeby nie używać tego demagogicznego argumentu o tłumach kandydatów garnących się na listy, którym rzekomo zamierzamy zamknąć drzwi przed nosem.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Pan Cioska.

Wiceprzewodniczący KRK RKW Tomasz Cioska:

Dziękuję bardzo. Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, co do zasady, nie wypowiadam się politycznie, natomiast tutaj muszę stanąć w obronie organizacji i ugrupowań feministycznych, bo feministki np. mogą nie chcieć mieć mężczyzn na swoich listach. Tu mówię o § 3 pkt 2: „liczba kandydatów – mężczyzn nie może być mniejsza niż 35% liczby wszystkich kandydatów”. Jeżeli feministki nie będą chciały mieć mężczyzn, to trudno w partii feministycznej np. mieć mężczyzn na liście, ale to już – że tak powiem – politycznie.

Natomiast obawiam się, że ten punkt jest niezgodny z § 2, który mówi o 35%... Przepraszam, § 2 mówi o 3 kandydatach, a w kolejnym punkcie mamy 35%, więc przy 3 kandydatach trudno spełnić wymóg 35%.

Poseł Marek Sowa (N):

Wtedy to jest 1 osoba liczona.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Pan poseł Dzikowski.

Poseł Waldy Dzikowski (PO):

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, panie pośle Szynkowski vel Sęk, znamy dobrze to miasto. Niech pan nie wchodzi – że tak powiem – w realizację kampanii wyborczej PO, bo pan nie wie. Gdybyśmy wystawili całe listy, to pewnie jeszcze większą katastrofą dla was skończyłby się ten wynik wyborczy. To po pierwsze.

Po drugie, zapis w k.w. jest taki, że nie ma obligo. Nie jest to obligatoryjne. To nie jest obowiązek. To jest „razy 2". Jak kto chce, może liczbę mandatów... Jak jest 9, to 10, 9, 11 lub 18 maksymalnie. Nie ma takiego obowiązku. To jest strategia – bardzo elastyczna strategia konstruowania list, przy tym dawania szansy innym kandydatom, którzy wchodzą na ścieżkę – powiedzmy – kariery wyborczej, jakiejś kariery samorządowej i mogą spokojnie w takiej kampanii wziąć udział, tak? A wybory samorządowe w ordynacji 1-mandatowej i w ordynacji proporcjonalnej to są dwie kompletnie różne rzeczy, dwa kompletnie różne światy. Inaczej się rządzą. To jest kompletnie inny ustrój wyborów, jakie są pod rygorem jednej ordynacji a drugiej. W związku z tym to jest kompletne mylenie pojęć. Nie wiem, po co to zawężanie. Po co? Skąd wy macie lepiej wiedzieć, że ma być „plus 2"? A może strategia w gminie będzie nie „plus 2", tylko 7 kandydatów, jak jest 7 mandatów itd.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję.

Poseł Waldy Dzikowski (PO):

Pozostawić elastyczność i pomysły na to, żeby kampania miała jakieś walory.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Proszę państwa, wyczerpaliśmy dyskusję. Podsumowuje poseł wnioskodawca Łukasz Schreiber.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

Dziękuję. Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, padło tutaj pytanie, skądinąd bardzo ważne: Co w związku z zapisami zmiany o tym, że „lista kandydatów w wyborach do rady gminy nie może zawierać mniej niż 3 nazwiska kandydatów", w sytuacji, gdy mamy okręg 7-mandatowy? Zwróciłbym uwagę wielce szanownych panów posłów na przepisy art. 425 k.w., który stwierdza, że lista kandydatów w mieście na prawach powiatu, bo w tym wypadku chodzi o miasta na prawach powiatu, ale to też... Art. 425 § 2 pkt 2: „nie może zawierać mniej niż 5 nazwisk kandydatów, z tym że liczba kandydatów nie może być większa niż dwukrotność liczby radnych wybieranych w danym okręgu wyborczym". Jest to więc w jakimś sensie in extenso ten przepis powtórzony i jego...

Poseł Marek Sowa (N):

Państwo usuwają 5 kandydatów.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

Proszę pana, ale czy pan może po raz kolejny się tak nie zachowywać?

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Proszę nie przerywać panu posłowi.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

Czy pan słyszał, żebym kiedykolwiek panu przerywał wypowiedź?

Zadają państwo pytanie, staram się odpowiedzieć. Jeżeli was nie interesują odpowiedzi, to nie zadawajcie pytań. No, to się wydaje proste. Należy tak rozumieć sytuację, jak rozumiano w obowiązującym k.w., że liczba nie może być mniejsza niż 3 w okręgu 3-mandatowym. Natomiast przy okręgu 7-mandatowym będzie to oznaczało, że nie może być mniejsza niż 7 osób. Dlaczego powiększono o 2? W tej sprawie zabierał już głos pan poseł Szymon Szynkowski vel Sęk. Faktycznie, jakby mam wrażenie, że przeczą państwo sami sobie, bowiem – zwłaszcza w przypadku obywatelskich komitetów – tworzenie

na siłę bardzo dużych list w znacznie większym stopniu utrudnia przecież ich złożenie dla mniejszych komitetów. Znacznie łatwiej jest w tym okręgu 3-mandatowym...

Poseł Jacek Protas (PO):

Ale nie ma obowiązku...

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

No, nie ma obowiązku, ale to utrudnia szansę wówczas na zdobycie tego mandatu. To pan wie, bo głosy się sumują. Wystarczą proste zasady matematyki.

Wreszcie chciałbym zaprotestować przeciwko temu stwierdzeniu, które się pojawiło, a padło bodajże z ust pana posła Witczaka, jak to PiS sobie nie radzi w wyborach samorządowych. Przypominam, że w ostatnich wyborach do rad gmin, gdyby tak patrzeć, wygraliśmy z PO – prawie 3 tys. radnych do 770, a także w miastach na prawach powiatu odnieśliśmy sukces. Wie pan, tak minimalnie więcej pokory, bardzo proszę, bo nic nie przemawia za tym pana stwierdzeniem.

Tak więc, Wysoka Komisji, utrzymanie parytetów dla kobiet – jeszcze jeden argument, który pada – jest też przeniesione wprost z ustawy. Taki sam przepis jest przecież w radach powiatu. Dzisiaj też są 3-mandatowe okręgi. Ten przepis jest bodajże w art. 457. Zaraz, żeby państwu nie skłamać, w art. 457 § 2 k.w., gdy chodzi o 3 kandydatów, również jest poruszana kwestia, że liczba kobiet bądź mężczyzn nie może być mniejsza niż 1 kandydat. W tym wypadku więc to jest jedyny przypadek, w którym te 35% będzie minimalnie obniżone. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Przepraszam bardzo, zakończyliśmy dyskusję.

Poseł Marek Sowa (N):

Pani przewodnicząca, ale to jest ważne. Bardzo proszę o 15 sekund.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Proszę pana, ale pan może tylko w procedurze do swojej poprawki...

Poseł Marek Sowa (N):

Dobrze, to do swojej chciałem...

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Proszę, 30 sekund.

Poseł Marek Sowa (N):

Pani przewodnicząca, chcę powiedzieć, że pan poseł Schreiber wprowadził nas wszystkich w błąd. Zapis art. 425 po zmianie będzie następujący: „Lista kandydatów w wyborach do rady gminy nie może zawierać mniej niż 3 nazwiska kandydatów, z tym że liczba kandydatów nie może być większa niż liczba radnych wybieranych w danym okręgu wyborczym, powiększona o dwóch" radnych. To, o czym pan mówił, w miastach na prawach powiatu jest skreślone. Skreślonych jest również 5 radnych. To jest nieprawda, ponieważ gminy i miasta na prawach powiatu obowiązuje ordynacja do samorządu gminnego. Taki tutaj macie przepis. Proszę sobie to zweryfikować i nie patrzeć na mnie w taki sposób. Podałem przykład hipotetyczny, ale bardzo realny i on występuje.

Poseł Marcin Horała (PiS):

On występuje. Rozumie pan to?

Poseł Marek Sowa (N):

Proszę?

Poseł Marcin Horała (PiS):

Obecnie też występuje, bo teraz jest 5, a...

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Ten przykład, o który pan mówi, obowiązuje na dzisiaj.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

To obowiązuje. Tak jest, ale, oczywiście, swoją drogą...

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
W miastach na prawach powiatu.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):
Proszę przeczytać dokładnie przepisy k.w.

Poseł Tomasz Szymański (PO):
Pani przewodnicząca...

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Proszę państwa...

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):
Dobrze, ale nie ma sensu kontynuować tej dyskusji. My jako wnioskodawcy jeszcze pomyślimy.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Nie przekonamy nieprzekonanych. Szanowni państwo...

Poseł Tomasz Szymański (PO):
Bardzo proszę.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Proszę państwa, był czas na zgłaszanie się. Kończymy. Zadajecie pytanie. Jest poseł wnioskodawca. Poseł wnioskodawca odpowiedział. Nie przyjmuję już więcej zgłoszeń. Przechodzimy do...

Poseł Tomasz Szymański (PO):
Pani przewodnicząca, przepraszam, nie zabierałem głosu w dyskusji. Bardzo proszę o umożliwienie mi w każdym momencie zabrania głosu.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Ale proszę o koncentrację.

Poseł Tomasz Szymański (PO):
Mam pytanie do zmiany nr 100.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
To proszę wcześniej pana posła o koncentrację. Wtedy, kiedy zamykam listę mówców, dopuszczam do głosu pana posła wnioskodawcę. Pan się nie zgłosił.

Poseł Tomasz Szymański (PO):
Z całą pewnością zdają sobie państwo sprawę z tego, że jest problem. Panie pośle Schreiber, jeżeli zastępujecie § 2 brzmieniem...

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Panie pośle, nie udzieliłam panu głosu. Moment.

Poseł Tomasz Szymański (PO):
Jest błąd. Wskazuję na błąd.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Panie pośle Szymański, trzymam się ściśle m.in. pańskiej sugestii z 1 grudnia, żeby tworzyć listę mówców. Wiedzą państwo, że ją tworzę – można powiedzieć – w nieskończoność, czyli z uwzględnieniem liczby osób, które znajdują się na sali podczas posiedzenia Komisji Nadzwyczajnej, więc proszę się pilnować. Na ogół rozmowę kończy poseł wnioskodawca Łukasz Schreiber lub pan Marcin Horała.

Bardzo proszę, przechodzimy do głosowania nad poprawkami. Poprawki zgłosili panowie posłowie Witczak, Zgorzelski i Sowa. Przystępujemy do głosowania. Pan poseł Maciejewski wycofał się z poprawki, którą zgłaszał.

Ponieważ te 3 poprawki są tożsame, bardzo proszę, kto z państwa jest za ich przyjęciem? (6) Kto jest przeciw? (9) Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo. Czy Biuro Legislacyjne ma uwagi? Bardzo proszę, proszę zapisać jako wniosek mniejszości.

Legislator Wojciech Miller:

Dziękuję, pani przewodnicząca. W odniesieniu do zmiany 100, konkretnie lit. b), mamy dwie uwagi.

Pierwsza uwaga dotyczy pkt 3 w nowym brzmieniu § 3. Sugerowalibyśmy, aby – tak jak ma to miejsce w przypadku art. 457 k.w. – w przepisie dotyczącym wyborów do rady powiatu sytuację, w której zgłoszono listę zawierającą nazwiska 3 kandydatów, wyodrębnić w osobną jednostkę redakcyjną.

Sugerowalibyśmy, aby to był kolejny paragraf, czyli § 3a, w takim brzmieniu, jakie jest w art. 457 § 2. „W przypadku zgłoszenia listy zawierającej 3 kandydatów: 1) liczba kandydatów – kobiet, 2) liczba kandydatów – mężczyzn" – i część wspólna – „nie może być mniejsza niż 1". Chodzi o to, aby analogiczną sytuację opisywać w taki sam sposób.

Natomiast przy okazji tej zmiany chcielibyśmy zwrócić uwagę na jeszcze jedną kwestię. Nazwałbym ją konstrukcyjną. Polega na tym, iż w wyniku przyjmowanych zmian przepisy szczególne dotyczące wyborów do rad gmin ulegną zmianie. W tej chwili jest tak, że przepisy szczególne różnicują sytuację wyborów większościowych w gminach niebędących miastami na prawach powiatu oraz wybory proporcjonalne w przypadku gmin będących miastami na prawach powiatu. To ma swoje znaczenie w przypadku dalszych rozdziałów, tj. w przypadku rozdziału dotyczącego wyborów do rad powiatu i sejmiku województwa, bo tam konstrukcja jest taka, że w tym zakresie stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące wyborów do rad w miastach na prawach powiatu. Natomiast w wyniku przyjętych zmian te przepisy staną się przepisami wspólnymi dla wyborów do wszystkich rad. W związku z tym jakby, po przyjęciu wszystkich propozycji dotyczących właśnie usunięcia wyborów większościowych, te przepisy należałoby przenieść do rozdziałów, które mają charakter ogólny i mają zastosowanie do wszystkich wyborów w radach.

Na przykładzie tej zmiany, która dotyczy tzw. parytetów czy kwot na listach wyborczych, wskazuję, że te przepisy, a konkretnie brzmienie § 1 z tą zmianą, o której wcześniej powiedziałem, będą miały zastosowanie we wszystkich wyborach do rad. To już nie będzie tak, że to będzie przepis szczególny, dotyczący wyborów do rad w miastach na prawach powiatu, który będzie miał zastosowanie w wyborach do rad powiatów i sejmików województwa, a to nie jest jedyna sytuacja, która dotyczy właśnie tej kwestii.

W naszej ocenie, po przyjęciu zmian należałoby dokonać przeglądu przepisów pod tym kątem i jakby umiejscowić te przepisy, które mają charakter ogólny, we wcześniejszych rozdziałach kodeksu. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękujemy bardzo. Bardzo proszę, pan poseł Łukasz Schreiber.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, my też to braliśmy pod uwagę jako wnioskodawcy, stąd pytanie, bo i tak te wszystkie zmiany trzeba przecież jakoś przeprocedować w ten sposób. Jeżeli dojdzie do tego, to czy jest możliwa jakaś delegacja? Tutaj prośba o pomoc Biura Legislacyjnego, bo przecież i tak wrócimy jeszcze do wszystkich przepisów, by ewentualnie opracować jakąś propozycję systemowego rozwiązania, o ile, oczywiście, wszystkie te zmiany wejdą w życie. Jak rozumiem, wtedy moglibyśmy to w ten sposób rozwiązać.

Co do propozycji związanej z lit. b) w zmianie 100, tzn. pkt 3, w kwestii rozdzielenia tego na osobny paragraf, to oczywiście... To chyba nie wymaga nawet przyjęcia jako poprawki, tylko uznania tego za zmianę legislacyjną. Czy to wymaga przyjęcia?

Legislator Wojciech Miller:

Jeżeli nie będzie sprzeciwu, to można, oczywiście, to przyjąć w taki sposób. Oczywiście, uwzględnimy tę zmianę w sprawozdaniu. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękujemy bardzo. Nie. Jesteśmy w trakcie głosowania.

Poseł Tomasz Szymański (PO):

Nie jesteśmy przy głosowaniu.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Proszę pana, przegłosowaliśmy poprawki. Jeszcze nie przegłosowaliśmy zmiany nr 100. Już, chwileczkę, panie pośle.

Nie słyszę sprzeciwu, aby przyjąć § 3a.

Bardzo proszę, kto jest za przyjęciem zmiany nr 100? (9) Kto jest przeciw? (6) Kto się wstrzymał? Nie ma.

Proszę państwa, zmiana 100 została przegłosowana.

Bardzo proszę, wniosek formalny. Pan poseł Szymański.

Poseł Tomasz Szymański (PO):

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Mam gorącą prośbę do państwa. Szanowni państwo, my naprawdę chcemy pomóc wyjść państwu z twarzą, próbując uratować tę i tak niechlujnie i źle napisaną ustawę. Ależ tak. Jeżeli państwo piszą w sposób jednoznaczny, że zamieniają państwo brzmienie § 2, który w pierwotnym przedłożeniu k.w. brzmi inaczej, a państwo proponują literalnie wyłączyć miasta na prawach powiatu, mówiące o liczbie 5 nazwisk, to znaczy, że to jest legislacyjny bubel. Jeszcze próbujecie brnąć, bo rozumiem pana mecenasa, że najłagodniej próbuje wam powiedzieć, że przepis w tej formule przyjęty to jest przepis zły, niedobry, ale wy i tak nie rozumiecie. Dlatego proponuję, żeby się państwo zastanowili nad przyjmowaniem kolejnych zmian, które są po prostu niekompletne i złe prawnie.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Czyli to jest pana wniosek formalny?

Poseł Tomasz Szymański (PO):

Wnioskuję o przerwę i zastanowienie się, jak z tej zmiany 100 wyjść, bo ona jest nieprawna.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Głos przeciwny. Proszę bardzo, pan poseł Horała.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Panie pośle, to pan nie rozumie. Po pierwsze, drogi panie pośle, z ogólnych zasad wynika, że jeżeli nie jest to wyodrębnione, to miasta na prawach powiatu są również gminami. To po pierwsze. Ten przepis przywołaliśmy jako przypadek tego ciekawego paradoksu, na który pan poseł Sowa zwrócił uwagę. Co w sytuacji, gdy okręg jest 7-mandatowy, a lista jest np. 3-mandatowa, no i uzyska więcej niż 3 mandaty? Otóż ciekawy ten paradoks występuje również w obecnej ordynacji, bo w miastach na prawach powiatu może być okręg nawet 10-mandatowy, a obecny przepis przewiduje listę 5-mandatową jako możliwą do zarejestrowania, więc też pojawia się ten paradoks. Co będzie, jak w 10-mandatowym okręgu taka lista uzyska 6 mandatów? Zastanowimy się nad tym. Być może w drugim czytaniu zaproponujemy jakieś rozwiązanie. Tylko dlatego w ogóle, panie pośle, się do tego przepisu odnosiliśmy. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Proszę państwa, został zgłoszony przez posła Szymańskiego wniosek formalny o przerwanie obrad Komisji.

Kto jest za przyjęciem tego wniosku? (6) Kto jest przeciw? (9) Kto się wstrzymał? (0) Wniosek nie przeszedł.

Proszę państwa, głos ma poseł wnioskodawca Łukasz Schreiber. Bardzo proszę.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, chciałbym prosić w imieniu wnioskodawców o odłożenie rozpatrywania zmiany 101. Tu jest ewidentnie... To będziemy zmieniali. Oczywiście, to jest sytuacja, w której w małej gminie obligatoryjnie 150 podpisów to jest zdecydowanie za dużo. Prosimy o przeniesienie tego na koniec.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Przechodzimy do zmiany 102. Bardzo proszę, kto z państwa posłów ma poprawki do zmiany 102? Poseł Dzikowski.

Poseł Waldy Dzikowski (PO):

Jeżeli chodzi o zmianę 102, to – jak wskazano w uwadze do zmiany 61 lit. a) – znaczącemu skróceniu ma ulec termin na zgłaszanie list kandydatów. Zgodnie z obowiązującymi przepisami komitety wyborcze mają 15 dni na zgłoszenie list, natomiast stosownie do proponowanych zmian termin ten będzie wynosił tylko 4 dni. Ponadto też należy zauważyć, że zgodnie z art. 410 § 1 k.w. najpóźniej na 20 dni przed wyborami PKW zobowiązana jest nadać numery niektórym listom kandydatów. Praktycznie nie ma możliwości zakończenia procedury rejestracji list, w tym zakończenia postępowań odwoławczych, w ciągu 5 dni. Przypomnę, że dzisiaj jest to 15. Numery list i tak nadaje się praktycznie tuż przed terminem... Rejestracje list następują tuż przed terminem nadania numerów. Karkołomny terminarz wyborczy, praktycznie nie do zrealizowania, który całkowicie zburzy normalne i terminowe przeprowadzanie wyborów. W związku z tym zgłaszam wniosek o skreślenie zmiany 102.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Pan poseł Horała.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Tu krótka poprawka, aby wyrazy „w 30 dniu” zastąpić wyrazami „w 35 dniu”.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Pan poseł Zgorzelski.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Uzasadnienie to samo, więc nie będę powtarzał. Proszę o skreślenie tej zmiany.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Pan Wójcik.

Pełnomocnik zarządu ZMP Marek Wójcik:

Pani przewodnicząca, bardzo żałuję, że w przypadku tych punktów, które państwo wycofują, nie chcecie nawet wysłuchać dyskusji merytorycznej, a szkoda, bo może wówczas łatwiej byłoby przygotować dobry materiał. Dlatego ośmielę się powiedzieć o jednej rzeczy dotyczącej poprzedniej poprawki, bo – moim zdaniem – to jest ważne. Otóż nie usuwajcie z tej listy poparcia nazwisk kandydatów, bo to będzie kardynalny błąd, jak ludzie będą podpisywali tę listę w ciemno. Chciałem to koniecznie powiedzieć, żeby potem ułatwić państwu pracę.

Natomiast co do poprawki 102, to, rzeczywiście, po raz kolejny państwo skracają procedurę. Tak naprawdę będzie nawet kłopot z drukiem kart do głosowania. Bardzo dziękuję za to, że państwo przygotowali ten harmonogram. Wydaje się, że warto było poświęcić chwilę na to, żeby go spokojnie przejrzeć i się do tego odnieść. Natomiast będziemy mieli do czynienia – użyję tu słowa świadomie – z obłędem przy wykonywaniu tych procedur wyborczych, szczególnie w końcowym ich fragmencie. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Proszę państwa, do tej zmiany uwagę zgłasza jeszcze poseł Sowa.

Poseł Marek Sowa (N):

Pani przewodnicząca, mówiąc szczerze, też podzielam wszystkie te argumenty, o których mówili moi przedmówcy. Mam też takie pytanie. Dlaczego państwo nie podtrzymują kalendarza, który się sprawdza? Tu dodatkowo jeszcze, dokonując tej zmiany, że lista kandydatów musi być zarejestrowana na 35 dni przed, to de facto skracacie ten czas od momentu zarejestrowania komitetu wyborczego do zebrania podpisów i przedstawienia całej listy do 20 dni. Wydaje mi się, że to jest absolutnie nieprawidłowe działanie. Dlatego składam poprawkę, wnioskując o wykreślenie zmiany.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Proszę państwa, do zmiany 102 zostały zgłoszone 4 poprawki przez panów posłów Dzikowskiego, Horałę, Zgorzelskiego i Sowę.

Poprawki panów posłów Sowy, Zgorzelskiego i Dzikowskiego są tożsame, więc przegłosujemy je jednocześnie. Bardzo proszę, kto jest za przyjęciem tych poprawek? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 5 głosów, przeciw – 9, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Została też zgłoszona poprawka przez pana posła Horałę.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 9 głosów, przeciw – 5, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Czy Biuro Legislacyjne ma uwagi przed przyjęciem zmiany? Głosujemy. Przyjęcie zmiany 102.

Kto z państwa jest za przyjęciem zmiany 102? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 9 głosów, przeciw – 5, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Przechodzimy do kolejnej zmiany. Zmiana 102 została... Przepraszam. Pan poseł Horała zgłasza zmianę 102a. Proszę.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Prośba o dodanie zmian 102a i 102b, czyli poprawka nr 39 w dostarczonym państwu zestawieniu. To jest pewne doprecyzowanie procedury odwoławczej, wezwania do usunięcia wad przy zgłoszonych listach, jak i recepcja pojawienia się tam komisarza wyborczego; trzeba doprecyzować, o jakiego chodzi. Tego rodzaju zmiany.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Proszę bardzo, kto z państwa jest za przyjęciem zmian zaproponowanych przez posła Horałę? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 9 głosów, przeciw – 5, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Zmiany 102a i 102b przeszły.

Przechodzimy do zmiany 103. Kto z państwa posłów ma poprawki do zmiany 103? Nie ma.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia zmiany 103? Nie słyszę.

Zmiana 103 przechodzi.

Przechodzimy do zmiany 104. Czy są poprawki do zmiany 104? Pan poseł Horała, bardzo proszę.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Tu z kolei dodanie również wójta jako osoby, która otrzymuje obwieszczenie w celu jego rozplakatowania i rozdysponowania, żeby mieszkańcy gminy na jej obszarze mogli się z nim zapoznać.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Nie ma więcej poprawek.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki zgłoszonej przez posła Horałę? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Proszę o podanie wyników.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 9 głosów, przeciw – 5, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Kto jest za przyjęciem zmiany 104? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 9 głosów, przeciw – 5, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Zmiana 104 przeszła.

Przechodzimy do zmiany 105. Poseł Sowa, bardzo proszę. Potem pan poseł Maciejewski.

Poseł Marek Sowa (N):

Pani przewodnicząca, tutaj jest też taki – powiedziałbym – dosyć ciekawy zapis w zmianie 105, który państwo proponują. On dotyczy możliwości uzupełnienia listy kandydatów na 10 dni przed wyborami o osobę, jeśli lista zostanie zmniejszona, np. na skutek śmierci kandydata. Tu też widziałbym swego rodzaju niespójność. Po pierwsze, wprowadzacie taki zapis, że ta lista może być zmniejszona, jeśli liczba kandydatów na liście pozostanie mniejsza niż liczba mandatów, tak? Z drugiej strony sami wprowadzanie zapis, że lista, jeśli ma 3 osoby, jest listą ważną. Jaki cel jest w ogóle takiego przepisu? Nie widzę absolutnie żadnej konsekwencji. Dlatego zgłaszam wniosek o skreślenie zmiany 105.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Pan poseł Maciejewski.

Poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Dziękuję. Do zmiany 105 zgłaszamy poprawkę 13. Proszę państwa, tutaj znowu apel, abyśmy nie zabierali tych możliwości głosowania na osobę. Nie martwmy się listami. Obywatele naprawdę wolą mieć wgląd do swoich kandydatur bezpośrednio, a nie za pośrednictwem szefa partii. Proszę bardzo.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Horała.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Chciałbym zgłosić poprawkę, która w przedłożeniu, w dostarczonym państwu zestawieniu ma numer 41. To niewielka zmiana, która konsumuje to, że pojawiają się powiatowi i wojewódzcy komisarze wyborczy.

Natomiast od razu odpowiem na pytanie pana posła Sowy. Ta poprawka dotyczy wyłącznie zmiany takiej, że do tej pory dotyczyło to miasta na prawach powiatu, gdzie były tylko wybory proporcjonalne, a teraz dotyczy gminy. Natomiast samo rozwiązanie jest dokładnie takie same jak w dotychczas obowiązujących przepisach, gdzie również było tak, że okręg może być do 10, minimalna lista – 5, niemniej w razie, gdy w wypadku śmierci ta liczba się zmniejsza poniżej liczby mandatów, to jest możliwość takiego uzupełnienia.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Zgorzelski.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Pani przewodnicząca, zgłaszam poprawkę o skreślenie tej zmiany.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, zgłoszone zostały 4 poprawki przez panów posłów Sowę, Maciejewskiego, Horałę i Zgorzelskiego.

Poprawki panów Zgorzelskiego, Maciejewskiego i Sowy są tożsame, a więc głosujemy. Kto jest za przyjęciem tych poprawek? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Proszę o podanie wyników.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 5 głosów, przeciw – 9, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Przystępujemy do głosowania nad poprawką zgłoszoną przez pana posła Horałę.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 9 głosów, przeciw – 3, 2 wstrzymujące się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Biuro Legislacyjne nie ma uwag. Przystępujemy do przyjęcia zmiany 105.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem zmiany 105? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Proszę podać wyniki.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 9 głosów, przeciw – 2, 2 wstrzymujące się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Zmiana 105 przeszła.

Przechodzimy do zmiany 106. Bardzo proszę, posłowie Zgorzelski i Protas.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Pani przewodnicząca, w tym przepisie pojawia się instytucja powiatowego komisarza wyborczego, której obecność w tych przepisach kwestionujemy ze względu na niekonstytucyjność. Dlatego zwracam się o przyjęcie mojej poprawki wykreślającej tę zmianę.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Pan poseł Protas.

Poseł Jacek Protas (PO):

Sprzeciwiamy się odbieraniu kompetencji jednostkom samorządu terytorialnego na rzecz politycznych komisarzy. W związku z tym zgłaszam poprawkę, wnioskując o wykreślenie tej zmiany w całości.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Sowa.

Poseł Marek Sowa (N):

Również z tych samych powodów sprzeciwiamy się partyjnym komisarzom wyborczym. Poprawka zmierza do wykreślenia zmiany 106. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, zgłoszone zostały 3 poprawki tożsame.

Kto jest za przyjęciem tych poprawek? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o podanie wyników.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 5 głosów, przeciw – 9, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Biuro Legislacyjne nie ma uwag? Przystępujemy do przyjęcia zmiany 106.

Proszę państwa, kto jest za przyjęciem zmiany 106? Kto jest przeciwny? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Proszę o podanie wyników.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 9 głosów, przeciw – 5, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Zmiana 106 przeszła.

Przechodzimy do zmiany 107. Bardzo proszę, kto z państwa ma poprawki? Nie słyszę.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Mam, mam.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Pan poseł Horała.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Drobna poprawka redakcyjna, polegająca na nadaniu liczby mnogiej słowom „symbolem graficznym komitetu". Powinno być „symbolami graficznymi komitetów wyborczych". To będzie spójne z liczbą przyjętą wcześniej w tym artykule. Poprawka językowa.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję bardzo. Proszę o podanie wyników.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 9 głosów, przeciw – 1, 4 wstrzymujące się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Biuro Legislacyjne nie ma uwag?

Kto jest za przyjęciem zmiany 107? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 9 głosów, przeciw – 4, 1 wstrzymując się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Proszę państwa, dziękuję bardzo. Zmiana 107 została przyjęta.

Kto ma uwagi i poprawki do zmiany 108? Pan poseł Maciejewski, proszę uprzejmie.

Poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Dziękuję. Do zmiany 108 zgłaszamy poprawkę 13. Bronimy ciągle JOW-ów.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Nie ma więcej poprawek.

Kto jest za przyjęciem poprawki pana posła Maciejewskiego? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – brak głosów, przeciw – 9, 5 wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Przystępujemy do głosowania nad zmianą 108.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem zmiany 108? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę podać wynik.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 9 głosów, brak przeciwnych, 4 wstrzymujące się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Zmiana 108 została przyjęta.

Przechodzimy do zmiany 109. Bardzo proszę, pan poseł Maciejewski.

Poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Proszę państwa, pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, do zmiany 109 składamy poprawkę 13. Uważamy, że znacznie prościej, aby na kartce – zamiast listy – były nazwiska. To nie będzie komplikowało życia obywatelom. Upraszczajmy, nie komplikujmy.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Nikt nie zgłasza więcej poprawek.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki zgłoszonej przez pana posła Maciejewskiego? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – brak głosów, przeciw – 9, 5 wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Przechodzimy do przyjęcia zmiany 109. Czy Biuro Legislacyjne ma uwagi? Nie ma.

Kto z państwa jest za przyjęciem zmiany 109? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:
Za – 9 głosów, przeciw – 4, 1 wstrzymujący się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Zmiana 109 przeszła.
Przechodzimy do zmiany 110. Pan poseł Maciejewski.

Poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15) – spoza składu Komisji:
Dziękuję. Do zmiany 110 zgłaszamy poprawkę 13. Cały czas bronimy JOW-ów.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Nie ma więcej poprawek.
Kto z państwa posłów jest za przyjęciem poprawki zgłoszonej przez pana posła Andrzeja Maciejewskiego? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o podanie wyników.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:
Za – brak głosów, przeciw – 9, 5 wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Teraz przystępujemy do przyjęcia zmiany 110.
Kto z państwa posłów jest za przyjęciem zmiany 110? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:
Za – 9 głosów, brak przeciwnych, 3 wstrzymujące się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Zmiana 110 przeszła.
Przechodzimy do zmiany 111. Pan poseł Andrzej Maciejewski.

Poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15) – spoza składu Komisji:
Dziękuję. Do zmiany 111 składamy poprawkę 13. Cały czas bronimy JOW-ów.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Nie ma więcej poprawek.
Kto z państwa posłów jest za przyjęciem poprawki pana posła Maciejewskiego do zmiany 111? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o podanie wyników.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:
Za – brak głosów, przeciw – 9, 4 wstrzymujące się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Głosujemy – Biuro Legislacyjne nie ma uwag – przyjęcie zmiany 111.
Kto z państwa posłów jest za przyjęciem zmiany 111? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:
Za – 9 głosów, przeciw – 3, 1 wstrzymujący się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Zmiana 111 została przyjęta.
Przechodzimy do zmiany 112. Pan poseł Andrzej Maciejewski.

Poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15) – spoza składu Komisji:
Dziękuję. Do zmiany 112 zgłaszamy poprawkę 13. Cały czas bronimy JOW-ów.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Nie ma więcej poprawek.
Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki pana posła Maciejewskiego? Kto jest przeciwny? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:
Za – brak głosów, przeciw – 9, 4 wstrzymujące się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Przystępujemy do przyjęcia zmiany 112.
Kto z państwa posłów jest za przyjęciem zmiany 112? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:
Za – 9 głosów, przeciw – 4, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Zmiana 112 została przyjęta.
Przechodzimy do zmiany 113. Pan poseł Maciejewski.

Poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15) – spoza składu Komisji:
Dziękuję. Do zmiany 113 zgłaszamy poprawkę 13. Cały czas bronimy JOW-ów. Jakoś sami jesteśmy.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Nie ma więcej poprawek.
Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki zgłoszonej przez posła Maciejewskiego? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:
Za – brak głosów, przeciw – 9, 4 wstrzymujące się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Kto jest za przyjęciem zmiany 113? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:
Za – 9 głosów, przeciw – 1, 3 wstrzymujące się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Zmiana 113 przeszła.
Przechodzimy do zmiany 114. Panowie posłowie Marcin Horała i Zgorzelski.

Poseł Marcin Horała (PiS):
Tu chciałem zaproponować poprawkę polegającą na tym, aby zaingerować również w treść § 1 w art. 447, żeby doprecyzować, że chodzi o wojewódzkiego komisarza wyborczego, gdyż tam w aktualnym brzmieniu pojawia się komisarz wyborczy bez tego przymiotnika.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Pan poseł Zgorzelski, bardzo proszę.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):
Mam pytanie do posłów wnioskodawców, czy są przekonani, że urzędnik wyborczy jest odpowiednią osobą do przetrzymywania w depozycie dokumentów z wyborów i pieczęci przewodniczącego. Tak naprawdę jest pytanie: O którego urzędnika wyborczego chodzi? O tego w gminie? W związku z tym zgłaszam poprawkę o wykreślenie tej zmiany w całości.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Proszę państwa, pan poseł Łukasz Schreiber odpowiada na pytanie panu posłowi Zgorzelskiemu. Bardzo proszę.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):
Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, wielce szanowny panie pośle, odpowiadam i wyjaśniam. Po pierwsze, tylko w depozyt, bo zapieczętowane będą te wszystkie materiały. To jest pierwsza sprawa. Druga sprawa, o której warto pamiętać w tym kontekście. Ci urzędnicy poza miastami na prawach powiatu będą jednak z innych gmin, więc tutaj też to ryzyko, gdyby chcieli – jak rozumiem – coś z tym zrobić niestosownego, jest wysoce ograniczone. Dlatego proponuję i proszę Wysoką Komisję o poparcie tej zmiany.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Pan Cioska.

Wiceprzewodniczący KRK RKW Tomasz Cioska:

Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, chciałem zapytać posłów wnioskodawców, jaka jest korelacja tego postanowienia z art. 4 pkt 3, w którym mowa jest o tym, że „dokumenty z wyborów są przekazywane do archiwów państwowych, gdzie są przechowywane przez okres do 2 lat" itd. To miało być omawiane w terminie późniejszym, ale wydaje mi się, że tutaj jest pewna sprzeczność, bo tu mówimy o komisarzu wyborczym, a tu mówimy o archiwach w innym punkcie. Prosiłbym bardzo o wyjaśnienie.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, panowie posłowie wnioskodawcy.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, chodzi, rzeczywiście, o przekazanie, tylko że chodzi o wyeliminowanie sytuacji, w której szef tej obwodowej komisji wyborczej... Na niego nakładalibyśmy obowiązek, by szedł do tego archiwum i przekazywał te dokumenty. Nie ma się co bać tej zmiany. Nie jest to w żadnym razie sprzeczne z cytowanym przez pana Cioska artykułem.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Poseł Horała.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Trochę może też klaryfikacji. Obecnie jest tak, że według § 1 tak właśnie się dzieje. Przekazuje się to komisarzowi wyborczemu. My precyzujemy, że wojewódzkiemu. Te pozostałe dokumenty obecnie przekazuje się w depozyt wójtowi. Teraz będzie się to przekazywało urzędnikowi wyborczemu. Ci potem mają to przekazać do archiwum państwowego. Trudno, żeby przewodniczący poszczególnych komisji na własną rękę docierali do archiwum państwowego, żeby składać w depozyt te pakiety, tylko zbiorą je komisarze, posiłkując się pomocą urzędników wyborczych i przekażą do archiwum.

Wiceprzewodniczący KRK RKW Tomasz Cioska:

Bardzo dziękuję za wyjaśnienie. To jest dla mnie całkowicie satysfakcjonujące. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Poprawki do tej zmiany zgłosili panowie posłowie Horała i Zgorzelski.

Poprawka pana Zgorzelskiego jest dalej idąca, wykreślająca tę zmianę. Bardzo proszę, kto jest za przyjęciem tej poprawki? (4) Kto jest przeciw? (9) Kto się wstrzymał? (0) Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką pana posła Horały. Kto jest za przyjęciem poprawki zgłoszonej przez posła Horałę? (9) Kto jest przeciw? (3) Kto się wstrzymał? (1) Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do... Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Wojciech Miller:

Nie ma potrzeby, bo poprawka zakładała nadanie brzmienia całej zmianie.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Czyli skonsumowana?

Legislator Wojciech Miller:

Tak.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Tak jest. Zmiana 114 została przyjęta.

Przechodzimy do zmiany 115. Bardzo proszę, poseł Maciejewski.

Poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Dziękuję. Do zmiany 115 zgłaszamy poprawkę 13. Ciągle bronimy JOW-ów.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Horała.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Tutaj drobniutka poprawka językowa. Zamiast „gminy" powinno być „gmin". Nadanie odpowiedniej liczby temu słowu.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Nie widzę więcej osób zgłaszających się w sprawie poprawek. Poprawka posła Maciejewskiego jest dalej idąca.

Głosujemy nad poprawką pana posła Maciejewskiego. Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (0) Kto jest przeciw? (9) Kto się wstrzymał? (4) Dziękuję.

Proszę państwa, przystępujemy do głosowania nad poprawką zgłoszoną przez pana posła Horałę. Kto jest za przyjęciem tej poprawki?

Legislator Wojciech Miller:

Pani przewodnicząca, w związku...

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Przepraszam.

Legislator Wojciech Miller:

To jest poprawka redakcyjna. Oczywista korekta, więc – w naszej ocenie – nie wymaga głosowania.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Rozumiem. Dobrze, ale nad zmianą głosujemy. Przystępujemy do głosowania nad zmianą 115.

Kto jest za przyjęciem zmiany 115? (9) Kto jest przeciw? (3) Kto się wstrzymał? (1) Dziękuję.

Zmiana 115 została przyjęta.

Przechodzimy do zmiany 116. Bardzo proszę, poseł Protas był pierwszy.

Poseł Jacek Protas (PO):

Pani przewodnicząca dzisiaj normalnie skupia na mnie wzrok. Jestem bardzo wdzięczny. Szanowni państwo, zgłaszam poprawkę wykreślającą w całości zmianę 116, dlatego że w tej zmianie ograniczacie okręgi wyborcze, zmniejszając liczbę mandatów, które można zdobyć w tych okręgach. Już argumentowałem i udokumentowałem to, że będzie to właściwie śmierć dla małych ugrupowań, dla małych komitetów wyborczych, bowiem w małym okręgu wyborczym zwycięzca bierze prawie wszystko, stąd też mam nadzieję na poparcie tej poprawki. Jeżeli nie, to proszę, ażeby był to wniosek mniejszości.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Sowa.

Poseł Marek Sowa (N):

Pani przewodnicząca, również składam wniosek i poprawkę skreślającą zmianę 116. My również sprzeciwiamy się zmniejszaniu liczby radnych wybieranych w okręgach, w tym przypadku do powiatu. Wydaje się, że ten przepis, który jest dotychczas w Kodeksie wyborczym, czyli „od 3 do 10", jest bardziej elastyczny i bardziej adekwatny.

Ponadto, ponieważ muszę na moment wyjść, chciałbym poinformować, że złożyłem poprawki skreślające zmiany do zmiany 125. Proszę, aby pani przewodnicząca podczas mojej nieobecności je również poddawała pod głosowanie. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję panu bardzo. Proszę, pan poseł Maciejewski.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Czy jestem ujęty?

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Tak. Oczywiście, panie pośle.

Poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Do zmiany 116 składamy poprawkę 17, aby skreślić całość pkt 116.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Zgorzelski.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Myślę, że te argumenty już padły, ale akurat rozmawiałem, więc nie wiem, czy się nie będę powtarzał. Oczywiście, zmniejszenie liczby radnych w okręgach to jest ewidentny sposób na to, żeby pozbawić komitety lokalne i mniejsze środowiska polityczne udziału w samorządach. Dlatego też zgłaszam poprawkę o skreślenie tej zmiany.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Horała.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Chciałem zwrócić uwagę na tę daleko idącą niekonsekwencję w wypowiedziach panów posłów opozycji, bo państwo twierdzą, że generalnie jest tak, że – powiedzmy – 10-mandatowy okręg sprzyja małym ugrupowaniom, potem 5-mandatowy mniej sprzyja, bo podnosi próg rzeczywisty, 3-mandatowy to już w ogóle nie sprzyja, bo próg rzeczywisty jest wysoki, po czym gdzieś między 3 a 1 mandatem następuje zakrzywienie czasoprzestrzeni i 1-mandatowy w JOW-ie już z powrotem sprzyja, mimo że tam rzeczywisty próg wyborczy jest w sposób oczywisty najwyższy.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Panie pośle, pan dobrze wie, tylko używa argumentacji... No, dokładnie pan wie, jak to działa.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Drugi wnioskodawca się uśmiecha. Wszystko jasne.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Proszę państwa, pan poseł wnioskodawca podsumowuje. Kończymy dyskusję. Bardzo proszę.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, może wyjaśnię najpierw swój uśmiech, bo wzbudził zainteresowanie mojego ulubionego posła opozycji. Panie pośle, uśmiecham się...

Poseł Jacek Protas (PO):

To kto w końcu jest pierwszy – czy poseł Dzikowski, czy poseł Zgorzelski?

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

No, ale chyba mogę mieć swoje zdanie w tej sprawie. Mówiąc poważnie, chciałbym jeszcze wyjaśnić jedną rzecz. Zgodnie z k.w., dziś mamy przecież, gdy chodzi o powiaty, między 3 a 10. Między 3 a 7 jest ograniczeniem dużym i niedużym. Dużym w tym sensie, że w sposób znaczący zmniejsza jednak możliwość manipulacji przy okręgach. Przepraszam bardzo, ale właśnie to, że w jednej gminie do powiatu gdzieś się tworzy okręg 3-mandatowy, a gdzie indziej 8-mandatowy czy 10-mandatowy, często właśnie wynika z tej sytuacji, z takiego kombinowania, tak? Tutaj to ograniczamy.

Zwróciłbym też państwu uwagę, bo podnosicie to, że to jest generalnie tak zaszyte, że i tak teraz większość będzie 3-mandatowa. No, ale to proszę przeczytać k.w. obecnie obowiązujący. Art. 454 § 3: „W celu tworzenia okręgów możliwe jest łączenie gmin tylko w przypadku," – uwaga – „gdy liczba radnych przypadająca na którąkolwiek z gmin, wynikająca z normy przedstawicielstwa dla okręgów, wynosiłaby mniej niż 3". Czyli ten przepis jest stworzony na gruncie obecnie obowiązującego k.w. Co więcej, tego rodzaju zapis sprawia... Swoją drogą, jest to logiczne. On trochę skraca czy też ukraca możliwość kombinowania i manipulacji. Naprawdę fakt, że te okręgi będą w mniejszym stopniu podatne na jakieś dziwne łączenia, wydaje się zasadny i naturalny. Będę bronił tych rozwiązań. Proszę Wysoką Komisję o przyjęcie tej zmiany.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dobrze. Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, przechodzimy do głosowania nad poprawkami złożonymi przez panów posłów Protasa, Sowę, Maciejewskiego i Zgorzelskiego. Wszystkie 4 są tożsame. Głosujemy jednocześnie.

Kto jest za przyjęciem tych poprawek?

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

No, chociaż raz pani zagłosuje z nami.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Dziękuję bardzo. Przepraszam za swoje...

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 3 głosy, przeciw – 9, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy są uwagi biura? Nie ma. Proszę państwa, przechodzimy do przyjęcia zmiany 116.

Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 9 głosów, przeciw – 3, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Zmiana 116 przeszła.

Przechodzimy do zmiany 117. Pan poseł Maciejewski.

Poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Dziękuję. W zmianie 117...

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

Broni JOW-ów.

Poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Cały czas, panie pośle. Cały czas. My nie tylko mówimy, ale i robimy.

W zmianie 117 proponujemy poprawkę 17, skreślającą lit. b). Oczywiście, bronimy JOW-ów.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Panowie posłowie Zgorzelski i Protas.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Pani przewodnicząca, ta zmiana jest bardzo groźna, ponieważ dotychczas gmina stanowiła jeden okręg wyborczy, być może połączony z inną, ale w całości. Natomiast teraz ta zmiana dopuszcza dzielenie gminy, co jest w ogóle irracjonalne i jest zaprzeczeniem jakiejkolwiek w zasadzie samorządności. Dlaczego np. pół gminy ma być w jednym okręgu wyborczym, a pół gminy w drugim? Przecież są realizowane różne zadania dla okręgów wyborczych, radni dbają o to, żeby w ich okręgach wyborczych jak najwięcej się działo, więc tutaj pewnie może nawet też dochodzić do różnych dysproporcji rozwojowych. Oczywiście, jest taki parawan, że rada gminy będzie opiniowała, ale tylko opiniowała, czyli tak naprawdę to jest to bez znaczenia. Dlatego też składam poprawkę o skreślenie tej zmiany.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Protas.

Poseł Jacek Protas (PO):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, chciałbym... Nie chciałbym, ale złożyłem poprawkę przewidującą wykreślenie w całości zmian 117, 118 i 119, w związku z tym, że w tych zmianach dają państwo kompetencje wojewódzkiemu komisarzowi wyborczemu. Uważamy, że jest to zła zmiana. Odbiera ona zadania czy kompetencje, które były do tej pory zarezerwowane dla samorządów.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Poprawkę zgłosił też pan poseł Sowa. Jak państwo słyszeli, do zmiany 125. W związku z tym biorę też to pod uwagę, bo zwrócił się z taką prośbą.

Pan poseł Horała.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Chciałbym tu zaproponować 2 poprawki. W dostarczonych materiałach są to poprawki nr 45 i 46. Pierwsza z nich doprecyzowuje kwestię zasięgania opinii rady gminy, druga rozszerza to zasięganie opinii również na łączenie dwóch i więcej gmin. Tu szczególnie istotna jest ta pierwsza, ponieważ przy obecnym brzmieniu przepisu można by wnioskować, że ta cała procedura dzielenia okręgów wyborczych może zawisnąć w powietrzu, gdyby rada gminy takiej opinii po prostu nie wyraziła. No, nie zebrała się i nie zajęła stanowiska. Trzeba to doprecyzować, żeby nie było takiego ślepego zaułka w procedurze tworzenia okręgów.

Natomiast jeszcze jednym słowem odpowiadając, jeżeli przyjmujemy ograniczenie od 3 do 7 radnych, to musimy przyjąć jakąś procedurę, co robić, gdyby z normy przedstawicielskiej wynikało, że w gminie miało być wybieranych np. 8 radnych. Oczywiście, tego rodzaju przepisy też w obecnej ordynacji wyborczej się znajdują.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Schreiber.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, tak jak już to wcześniej przywoływałem, ten przepis również jest in extenso przeniesiony, oczywiście, z tą różnicą co do ilości, ale z kodeksu obecnie funkcjonującego.

Chciałbym udzielić odpowiedzi na to, co mówił pan poseł Zgorzelski o podziale gminy. Jest dokładnie tak, jak było. Drogi panie pośle, żebym nie szukał daleko w pamięci, tylko myślę sobie o swoim okręgu wyborczym i choćby o Inowrocławiu, który też jest podzielony na trzy czy cztery różne okręgi. Tak więc nie jest tak, bo gdyby było jeszcze tak, że w myśl dzisiejszych rozwiązań każda gmina łapałaby się w to, że stanowiłaby jeden okręg, to można by to zrozumieć, ale dzisiaj też tak nie jest. No, i to, że...

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Ale w powiatach generalnie tak jest.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

Odpadnie być może parę innych gmin, które będzie trzeba podzielić, ale jak zyskamy dzięki temu mniejszą możliwość manipulowania przy okręgach, to jest to zmiana dobra i warta poparcia, do czego zachęcam także szanownego pana posła.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękujemy bardzo. Proszę państwa, do zmiany 117 zgłoszonych zostało 6 poprawek. Głosujemy.

Poprawki tożsame panów posłów Maciejewskiego, Zgorzelskiego, Protasa i Sowy. Bardzo proszę, kto jest za przyjęciem tych poprawek? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 3 głosy, przeciw – 9, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Głosujemy teraz nad poprawkami zgłoszonymi przez pana posła Marcina Horałę.

Pierwsza z tych poprawek. Kto jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Teraz głosujemy nad drugą z poprawek.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 9 głosów, przeciw – 3, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Teraz druga z poprawek zgłoszonych przez pana Marcina Horałę.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 9 głosów, przeciw – 3, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Czy Biuro Legislacyjne ma uwagi? Nie ma. Przechodzimy do przyjęcia zmiany 117.

Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 9 głosów, przeciw – 3, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Zmiana 117 została przyjęta.

Przechodzimy do zmiany 118. Pan poseł Horała.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Chciałem zaproponować nowe brzmienie tego przepisu. Poprawka nr 49 w państwa zestawieniu. Chodzi o rozszerzenie obowiązków informacyjnych komisarza, który swoje postanowienie będzie musiał dostarczyć większej liczbie podmiotów.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Nie ma więcej poprawek. Głosujemy nad poprawką...

Poseł Jacek Protas (PO):

Poprawki były zgłoszone przeze mnie...

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Przepraszam pana. Tak, do zmian 118 i 119. Mam i poprawki pana Sowy. Przepraszam bardzo pana posła. Mam to zanotowane, ale nie odnotowałam teraz.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Pani przewodnicząca, także zgłaszam te 2 poprawki.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

I pan poseł Zgorzelski. W związku z tym, proszę państwa, mamy 4 poprawki. Są 3 tożsame, zgłoszone przez panów posłów Protasa, Sowę i Zgorzelskiego.

Kto jest za przyjęciem tych poprawek? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 3 głosy, przeciw – 9, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Głosujemy nad poprawką zgłoszoną przez pana posła Horałę.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 9 głosów, przeciw – 3, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Zmiana już została przyjęta.

Przechodzimy do zmiany 119. Bardzo proszę, pan poseł Horała.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Proponujemy nowe brzmienie zmiany 119. To właściwie jest takie drobne doprecyzowanie tej procedury, dotyczące kolejnych dat rozpoznawania skarg na decyzje komisarza wojewódzkiego.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Poseł Protas poprawkę już złożył wcześniej, poseł Sowa również. Zgłoszone zostały 3 poprawki do tej zmiany.

Pan Marek Wójcik, bardzo proszę.

Pełnomocnik zarządu ZMP Marek Wójcik:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, po pierwsze, chcę podziękować panu posłowi za przedstawienie kalendarza wyborczego, dlatego że on pozwala spojrzeć na to horyzontalnie. Jeszcze raz ponawiam prośbę do pani przewodniczącej o to, abyśmy spróbowali zatrzymać się nad tym kalendarzem. Przyznam szczerze, że znalazłem co najmniej cztery wątki merytoryczne dotyczące prowadzenia wyborów i wydaje mi się, że będzie to trudne. Pomijam to, że 12 dni będzie na kampanię wyborczą, ale tylko...

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Przepraszam bardzo.

Pełnomocnik zarządu ZMP Marek Wójcik:

Ale do artykułu poprawki...

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Czy pan ekspert Związku Miast Polskich jest w dobrej zmianie?

Pełnomocnik zarządu ZMP Marek Wójcik:

W zmianie 119.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Bo w dobrej zmianie – szeroko pojętej – chyba nie.

Pełnomocnik zarządu ZMP Marek Wójcik:

Mówię o tym przy okazji kalendarza, dlatego że, drodzy państwo, zwracam uwagę, że... Nie bez powodu mówię o kalendarzu. Jeżeli na 55 dni przed terminem wyborów jest zarządzenie o okręgach wyborczych, mamy 5 dni na zażalenie na to zarządzenie. Następnie PKW ma 5 dni na rozpatrzenie zażalenia. Jesteśmy w 45 dniu przed terminem wyborów. Z wcześniejszych państwa rozstrzygnięć wynika, że do tego terminu powinni być zgłaszani komisarzom wyborczym kandydaci na członków terytorialnych komisji wyborczych. Przypominam, że nie mamy jeszcze ustalonych okręgów wyborczych. A 5 dni później powinni być powołani komisarze wyborczy do terytorialnych komisji wyborczych. Nie zakładamy ani jednego dnia zapasu.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Czas. Dziękujemy bardzo.

Pełnomocnik zarządu ZMP Marek Wójcik:

Dokładnie się wbijamy w termin. Moim zdaniem, to jest potężny błąd. Nie będzie można realizować dalszych elementów tego kalendarza bez rozstrzygnięcia kwestii dotyczących informacji o okręgach wyborczych, ich granicach, numerach list.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo.

Pełnomocnik zarządu ZMP Marek Wójcik:

Te terminy, które państwo zaproponowali w zmianie 119, na to nie pozwalają. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję panu. Proszę państwa, zgłoszone zostały 3 poprawki. Są 2 tożsame panów posłów Protasa i Sowy. Bardzo proszę, kto jest za przyjęciem tych poprawek?

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Moja też była.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

A, i posła Zgorzelskiego. Bardzo proszę. Czyli 3 poprawki.

Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 3 głosy, przeciw – 9, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Poprawka zgłoszona przez pana posła Marcina Horałę. Kto jest za przyjęciem? Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Dziękuję bardzo. W odniesieniu do tej poprawki mamy jedną wątpliwość. Ta wątpliwość dotyczy ostatniego zdania w tym przepisie. To jest przepis w dużym stopniu analogiczny do art. 420. W odniesieniu do tamtego przepisu państwo w poprawce przyjęli brzmienie, które to zdanie skreśla, tj. zapewnia środek odwoławczy od rozstrzygnięć PKW. To jest kwestia, która była przedmiotem orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego. Mówię o art. 420. W związku z tym, że zagadnienie uregulowane w art. 456 jest w dużym stopniu zbieżne z tamtym, to jak gdyby wskazujemy na to i poddajemy pod rozwagę. Regulacja w takim kształcie może budzić wątpliwości. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, pan poseł Marcin Horała.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Tak. Bardzo dziękujemy za tę uwagę. Państwo słusznie wychwycili naszą intencję. To jest jakaś pomyłka redakcyjna, że tutaj to zdanie się ostało.

Koryguję treść zgłaszanej poprawki o wykreślenie ostatniego zdania w tym nowym brzmieniu art. 119.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem poprawki z korektą? Poprawka pana posła Marcina Horały. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 9 głosów, przeciw – 3, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Ponieważ zmiana już została przyjęta, przechodzimy do zmiany 120. Pan poseł Zgorzelski, pan poseł Protas...

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Już o tym mówiliśmy, więc może...

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

...i pan poseł Sowa.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

A, przepraszam.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Proszę, proszę.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Może więc w takim razie trochę krócej. Argumentacja podobna jak przy poprzedniej zmianie, dotyczącej zmniejszenia liczby mandatów w okręgach. Opiniujemy ją negatywnie z tego powodu, że ogranicza możliwości kandydowania. Rozumiemy podtekst polityczny. W związku z tym zgłaszam poprawkę o skreślenie tej zmiany w całości.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, ponieważ do zmiany 120 zostały zgłoszone... Mam pana posła. Bardzo proszę, pan poseł Protas jest zapisany.

Poseł Jacek Protas (PO):

Dziękuję uprzejmie, pani przewodnicząca. Zgłaszam poprawkę o wykreślenie zmiany 120 ze względu na to, że zmniejszenie okręgów wyborczych powoduje wyeliminowanie małych komitetów, zarówno partyjnych, jak i niepolitycznych. Jeżeli ta poprawka nie zostałaby przyjęta, proszę potraktować to jako wniosek mniejszości.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Proszę państwa, są 3 poprawki tożsame, zgłoszone przez panów posłów Zgorzelskiego, Protasa i Sowę.
Kto jest za przyjęciem tych poprawek? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:
Za – 4 głosy, przeciw – 9, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Kto jest za przyjęciem zmiany 120? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:
Za – 9 głosów, przeciw – 4, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Przechodzimy do zmiany 121. Bardzo proszę, pan poseł Protas.

Poseł Jacek Protas (PO):
Składam poprawkę o wykreślenie tej zmiany w związku z nadawaniem uprawnień powiatowemu komisarzowi wyborczemu.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Pan poseł Zgorzelski.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):
Analogicznie i konsekwentnie. Niekonstytucyjność instytucji komisarza wyborczego w tym kształcie zmusza mnie do zgłoszenia poprawki o wykreśleniu tej zmiany.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Poprawkę zgłosił również pan poseł Sowa. Tak jak pamiętałam, panie pośle, wcześniej wszystkie były przegłosowane.
Szanowni państwo, mamy 3 tożsame poprawki. Przystępujemy do głosowania.
Kto z państwa posłów jest za przyjęciem tych poprawek? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Proszę o podanie wyników.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:
Za – 4 głosy, przeciw – 9, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję. Czy Biuro Legislacyjne ma uwagi? Nie ma. Przystępujemy do przyjęcia zmiany 121.
Kto jest za przyjęciem zmiany 121? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:
Za – 9 głosów, przeciw – 5, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Przechodzimy do zmiany 122. Pan poseł Horała.

Poseł Marcin Horała (PiS):
Nawet nie poprawka, tylko uwaga redakcyjna. Jest zła forma. Zamiast „rad gminy" powinno być „rad gmin" bez „y".

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
To przyjmijmy to jako korektę redakcyjną.
Pan poseł Maciejewski, proszę uprzejmie.

Poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15) – spoza składu Komisji:
Do zmiany 122 poprawka 13. Nadal walczymy o JOW-y.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, zgłoszona została tak naprawdę 1 poprawka pana posła Maciejewskiego.
Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (0) Kto jest przeciw? (9) Kto się wstrzymał? (5) Dziękuję.

Czy Biuro Legislacyjne ma uwagi? Proszę państwa, przegłosujemy zmianę, bo ma ona całkowicie nowe brzmienie.

Przechodzimy do zmiany 123. Pan poseł Andrzej Maciejewski, bardzo proszę.

Legislator Wojciech Miller:

Pani przewodnicząca, przepraszam bardzo. Zmiana 122...

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Jednak musimy przegłosować?

Legislator Wojciech Miller:

Korekta nie wymagała, rzeczywiście, głosowania. Natomiast zmianę państwo powinni przyjąć.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Bardzo proszę. Przepraszam bardzo, wracamy jeszcze do zmiany 122.

Bardzo proszę, kto jest za przyjęciem zmiany 122? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 9 głosów, przeciw – 5, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Pan poseł Maciejewski już wniósł poprawkę. Czy pan poseł Horała ma poprawkę?

Poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Czy mogę uzasadnić?

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Bardzo proszę. Oczywiście.

Poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Do zmiany 123 składamy poprawkę 19. Otóż w tej poprawce w § 1 zmieniamy brzmienie. Nadajemy nowe brzmienie: „Podział na okręgi wyborcze, ich numery, granice oraz liczbę radnych wybieranych w okręgu wyborczym ustala w drodze decyzji wojewódzki komisarz wyborczy na wniosek powiatowego komisarza wyborczego według jednolitej normy przedstawicielstwa obliczonej przez podzielenie liczby mieszkańców województwa przez liczbę radnych wybieranych do danej rady, z uwzględnieniem art. 462 i następujących zasad: 1) w okręgu wyborczym wybiera się od 5 do 15 radnych; 2) w żadnym z powiatów stanowiących jeden okręg wyborczy nie mogą być wybierani radni w liczbie równej lub większej niż 3/5 ogólnej liczby danej rady”. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Horała. Tak, tak. Mam pana poprawkę.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Mam tutaj 2 poprawki – zmianę brzmienia lit. c) i dodanie lit. d) – analogiczne, jak już było w przypadku gmin. Chodzi o usunięcie pewnego ślepego zaułka, co w sytuacji, gdy rada powiatu nie wyrazi opinii, której zasięgnięcia wymagamy, jak również rozszerzenie tego obowiązku dania szansy na opinię również w przypadku łączenia powiatów.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Zgorzelski.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Analogicznie jak w przypadku gmin. Jestem zdania, że zmiana ta prowadzi do dezintegracji wspólnoty, tym razem powiatowej, w celu dopasowania okręgów wyborczych. Dlatego zgłaszam poprawkę o wykreślenie tej zmiany.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Protas.

Poseł Jacek Protas (PO):

Zgłaszam poprawkę o wykreślenie tej zmiany, bowiem zapisy w niej zawarte zmierzają do zmniejszenia liczby mandatów w okręgach wyborczych. Jak już wcześniej argumentowałem, jesteśmy temu przeciwni.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Mam zapisaną poprawkę pana posła Sowy. Proszę o uzasadnienie.

Poseł Marek Sowa (N):

Pani przewodnicząca, również zgłaszam poprawkę o skreślenie zmiany 123. Poza argumentami, o których mówili posłowie Zgorzelski i Protas, chcę również powiedzieć, że ta zmiana doprowadzi do tego, że nie będzie np. łączności terytorialnej między niektórymi powiatami. To jest niezgodne np. z wytycznymi PKW co do tworzenia okręgów. Będzie wiele takich sytuacji, bo przyjmują państwo jako normę, że jeśli powiat może wybrać 3 radnych, to musi być samodzielnym okręgiem wyborczym. W związku z powyższym część powiatów nie będzie miała żadnej łączności terytorialnej. Takich przykładów mogę podać dużo. Po prostu takie są konsekwencje tej ustawy. Jeśli nie będzie już łączenia, to teoretycznie można sobie wyobrazić, że – po przekątnej województwa – powiaty, które nie graniczą z sąsiednimi i nie mogą być tą samą częścią okręgu, stworzą taki idiotyczny okręg bez żadnych więzi, bez niczego. Będzie taki okręg przygotowany zgodnie z prawem. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę bardzo, pan Marek Wójcik.

Pełnomocnik zarządu ZMP Marek Wójcik:

Szanowni państwo, mam dwie propozycje dotyczące redakcji, właściwie legislacyjne. Mianowicie uważam, że w § 3 należałoby mówić o tym, że „do sejmiku województwa byłaby mniejsza niż 3". To jest raz. Po drugie, w lit. b) również „wynosiłaby więcej niż 7". Nie „wynosiła", tylko „wynosiłaby więcej niż 7".

Mam pytanie do pani przewodniczącej, z ogromną prośbą o udzielenie mi odpowiedzi: Kiedy i czy przewiduje pani przewodnicząca dyskusję na temat kalendarza wyborczego? Prosiłem o to już dwukrotnie.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Łukasz Schreiber.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, zwróciłbym uwagę, że ten przepis jest znowuż podobny jak w art. 462... Identyczny jak art. 462 § 3 obecnie obowiązującego k.w. Niemniej biorąc pod uwagę, że ta liczba się nieco zmienia, tzn. maleje z 5 do 3, chcemy jeszcze to przeanalizować i rzeczywiście zobaczyć, czy takie sytuacje gdzieś nie będą miały miejsca. W związku z tym w imieniu wnioskodawców proszę o odłożenie tego przepisu na koniec do rozpatrzenia.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Przechodzimy do zmiany 124. Poseł Maciejewski.

Poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Dziękuję. Do zmiany 124 zgłaszamy poprawkę 19.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Posłowie Zgorzelski, Protas i Sowa.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Szanowna pani przewodnicząca, ponieważ w tym artykule pojawia się zmiana, której nie akceptujemy ze względu na ograniczenie możliwości startu środowiskom lokalnym, obywatelskim, ale także wykluczająca jakby ze zdobycia mandatu małe i średnie partie, zgłaszam poprawkę o wykreślenie tej zmiany.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Protas.

Poseł Jacek Protas (PO):

Zgłaszam poprawkę o skreślenie w całości tej zmiany z dwóch powodów. Po pierwsze, nadajecie tutaj kompetencje wojewódzkiemu komisarzowi wyborczemu. Po drugie, w pkt 1 jest zapis o tym, że „w okręgu wyborczym wybiera się od 3 do 7 radnych", czemu jesteśmy przeciwni. Spowoduje to zmniejszenie liczby mandatów w okręgu wyborczym. Proszę również, ażeby to był wniosek mniejszości w przypadku, kiedy ta mądra poprawka nie zostanie przegłosowana.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Sowa.

Poseł Marek Sowa (N):

Również zgłaszam poprawkę o wykreślenie zmiany 124. Pierwszy powód to jest, oczywiście, kwestia wydawania decyzji o podziale na okręgi przez wojewódzkiego komisarza wyborczego. Druga kwestia jest związana ze zmniejszeniem liczby radnych wybieranych w okręgu, co de facto, po pierwsze, doprowadzi do radykalnego podwyższenia progu wyborczego. Z drugiej strony, to również de facto doprowadzi do eliminacji ugrupowań i komitetów wyborczych mających poparcie na poziomie 10% czy kilkunastu procent, a więc mamy system dwupartyjny. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Horała.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Zaproponowałem w poprawce nr 52 nowe brzmienie artykułu. Bardzo nieznaczna zmiana, np. zmiana decyzji na postanowienie, tak jak to czynimy w innych miejscach.

Natomiast odnosząc się do uwag o systemie dwupartyjnym, to chciałem zwrócić uwagę, że już obecnie liczba okręgów, które realnie przekraczają 7 mandatów do sejmików, jest dosyć niewielka, np. u mnie w województwie pomorskim wszystkie poza jednym mieszczą się w widełkach od 3 do 7, z czego ten jeden, co się nie mieści, jest... No, czyli w nowych widełkach 3–7 też się mieszczą, bo te, co mają 5 mandatów też się mieszczą w widełkach od 3 do 7, z czego ten jeden, co się nie mieści, ma aż 8 mandatów, więc mówienie tu o jakiejś kolosalnej zmianie w systemie politycznym jest nieuprawnione.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, do tej zmiany zgłoszonych zostało 5 poprawek.

Teraz takie pytanie, bo poprawka pana posła Jaskóły nie dość, że była wykreślająca, to jakby jeszcze zmieniająca brzmienie. Czy głosujemy nad nią razem z innymi poprawkami wykreślającymi, czy osobno? Skreślała i nadawała nowe brzmienie. A nie, to nie wiem, czy tu przy tym... Posła Maciejewskiego, tak?

Legislator Wojciech Miller:

Poprawka posła Maciejewskiego rzeczywiście dotyczyła zmiany 123. Zakładała jej skreślenie i jednocześnie nadanie brzmienia pkt 124. Rozumiem, że w tej sytuacji pan poseł podtrzymuje poprawkę w związku z odłożeniem rozpatrywania zmiany 123. Podtrzymuje też poprawkę do pkt 124, czyli nadanie brzmienia. Oczywiście, konsekwencją jej przyjęcia będzie wzięcie tego pod uwagę przy rozpatrywaniu zmiany 123. Zakładamy, że poprawka w zakresie nadania brzmienia zmianie 124 jest zgłoszona i powinna być rozpatrzona.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Tak, rozumiem to. Tylko w której kolejności?

Legislator Wojciech Miller:

W pierwszej kolejności poprawki polegające na skreśleniu zmiany 124, następnie poprawka pana posła Maciejewskiego.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Maciejewskiego i posła Horały. Rozumiem. Dziękuję.

Legislator Wojciech Miller:
Tak.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Czyli poprawki panów posłów Zgorzelskiego, Protasa i Sowy. Głosujemy.
Kto jest za przyjęciem tych poprawek? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:
Za – 6 głosów, przeciw – 9, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Głosujemy nad poprawką pana posła Maciejewskiego.
Kto jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:
Za – brak głosów, przeciw – 9, 6 wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Głosujemy za poprawką zgłoszoną przez pana posła Marcina Horałę.
Kto jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:
Za – 9 głosów, przeciw – 6, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Zmiana 124 została przyjęta.
Przechodzimy do zmiany 125. Bardzo proszę, panowie Protas, Sowa i Zgorzelski.

Poseł Jacek Protas (PO):
Zgłaszam poprawkę o wykreślenie całej zmiany 125, bowiem przewiduje ona obdarzenie kompetencjami wojewódzkiego komisarza wyborczego, czemu jesteśmy przeciwni.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Pan poseł Sowa.

Poseł Marek Sowa (N):
Przed momentem pan poseł Horała wprowadził w błąd, że te zmiany będą nieliczne. Zmiany będą kolosalne. Zamiast 85 okręgów wyborczych będziemy mieli 130–150 okręgów wyborczych. Przykładowo, zgodnie z państwa propozycją, Katowice, Rzeszów i Toruń będą 3-mandatowymi okręgami wyborczymi, Olsztyn będzie 3-mandatowym lub 4-mandatowym okręgiem wyborczym, Zielona Góra – 4-mandatowym okręgiem wyborczym, Opole – 3-mandatowym okręgiem wyborczym. Takie są skutki przepisów. Jeśli państwo popatrzą do zapisów w swojej propozycji i przeniosą to na mapę, to tak będzie. Również miasto posła Horały, czyli Gdynia, będzie oddzielnym 4-mandatowym okręgiem wyborczym. Takie są konsekwencje. W związku z powyższym wnoszę poprawkę o wykreślenie zmiany 125.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Pan poseł Zgorzelski.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):
Konsekwentnie, tak jak było w stosunku do poprzednich kategorii samorządu. Niekonstytucyjność komisarza wyborczego nie pozwala mi głosować za tą zmianą. Proszę o wykreślenie jej jako moją poprawkę.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Kto jeszcze chciał zabrać głos? Nikt.
Proszę państwa, do zmiany 125 zgłoszone zostały 3 tożsame poprawki – panów posłów Protasa, Sowy i Zgorzelskiego.
Kto jest za przyjęciem tych poprawek? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:
Za – 6 głosów, przeciw – 9, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Przechodzimy do przyjęcia zmiany 125.
Kto jest za przyjęciem zmiany 125? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:
Za – 9 głosów, przeciw – 6, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję. Przechodzimy do przyjęcia zmiany 126. Posłowie Dzikowski, Maciejewski i Szymański, tak? Już, panowie. Teraz pan poseł Schreiber jako wnioskodawca.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):
Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, w związku z tym, że – tak jak już mówiłem – gdy chodzi o dwukadencyjność, jeszcze analizujemy konstytucyjnie te możliwości...

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Zapisy.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):
Plus są jeszcze pozostałe zapisy. Proszę o odłożenie tej zmiany do rozpatrzenia.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):
Pani przewodnicząca, ale prosimy, by nie ograniczać dyskusji. Możemy porozmawiać o tym?

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
No, ale jak już odkładamy, to nie będziemy dyskutować.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):
Panie pośle, no właśnie.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Będziemy dyskutować, jak będziemy procedować tę zmianę.
Przechodzimy do zmiany 127. Bardzo proszę, pan poseł Protas.

Poseł Jacek Protas (PO):
Składam wniosek o odrzucenie tej zmiany w całości, bowiem jest w niej mowa o wojewódzkim komisarzu wyborczym.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Mamy ją. Pan poseł Zgorzelski.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):
Tożsama poprawka, żeby nie przedłużać.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Mamy zgłoszone 2 poprawki tożsame do zmiany 127.
Kto jest za przyjęciem tych poprawek? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:
Za – 6 głosów, przeciw – 9, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Panowie, już jesteśmy w trakcie głosowania. Biuro Legislacyjne nie ma uwag.
Proszę państwa, przystępujemy do głosowania za przyjęciem zmiany 127.
Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.
Bardzo proszę podać wyniki.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:
Za – 9 głosów, przeciw – 6, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Zmiana 127 została przyjęta.
Przystępujemy do rozpatrzenia zmiany 128. Poseł Maciejewski.

Poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15) – spoza składu Komisji:
Dziękuję. Do zmiany 128 zgłaszamy poprawkę 21, która skreśla w całości pkt 128.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Pan Wójcik, bardzo proszę.

Pełnomocnik zarządu ZMP Marek Wójcik:
Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, skracają państwo po raz kolejny terminy. Tu w przypadku prezydenta o 5 dni i list kandydatów o 10. To spowoduje, że będą nieprawdopodobne trudności z drukowaniem kart.

Natomiast jeszcze raz chciałem zapytać... Przepraszam panią przewodniczącą, będę tu teraz sobie stawiał pałeczki. Po raz czwarty zapytam panią przewodniczącą, czy przewiduje pani dyskusję na temat kalendarza wyborczego.

Chciałem także zapytać w kontekście zmiany 127, którą państwo zawiesili, czy może pani przewodnicząca – w przybliżeniu przynajmniej – podać termin. Kiedy państwo chcą rozpatrzyć odkładane wcześniejsze poprawki? Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Proszę państwa, do zmiany 128 zgłoszona jest 1 poprawka pana posła Maciejewskiego.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Proszę o podanie wyników.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:
Za – brak głosów, przeciw – 9, 6 wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Przystępujemy do głosowania nad zmianą 128.

Kto jest za przyjęciem zmiany 128? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:
Za – 9 głosów, przeciw – 6, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Zmiana 128 przeszła.

Przechodzimy do zmiany 129. Bardzo proszę, poseł Protas.

Poseł Jacek Protas (PO):
Zgłaszam poprawkę o wykreślenie tej zmiany w związku z tym, że są tu nadawane kompetencje komisarzom.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Poseł Horała.

Poseł Marcin Horała (PiS):
Proponuję nowe brzmienie tego artykułu, ale jego istotną częścią jest dodanie pkt 2a, w którym dodaje się fakultatywną możliwość załączenia symbolu graficznego komitetu wyborczego.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Proszę, panowie mecenasi. Biuro Legislacyjne.

Legislator Wojciech Miller:
Dziękuję, pani przewodnicząca. W związku z tym, że ta zmiana w zakresie nowego brzmienia pkt 1 w § 2 w art. 479 wiąże się z przesłanką kandydowania tylko dwukrotnego, więc wydaje się, że ponieważ tamtą zmianę państwo odłożyli, ta również powinna zostać odłożona. Proszę zwrócić uwagę, że w brzmieniu pkt 1 jest mowa o „niespełnianiu przesłanki, o której mowa w art. 472 § 3”, a ten paragraf właśnie, zgodnie z projektem, ma wprowadzić to ograniczenie do dwóch kadencji. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Bardzo proszę, poseł wnioskodawca Łukasz Schreiber.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, przyjmujemy tę uwagę Biura Legislacyjnego i w związku z tym też prosimy o odłożenie.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Przechodzimy do zmiany 130. Bardzo proszę, czy jest sprzeciw wobec zmiany 130? Pan poseł Protas ma poprawkę.

Poseł Jacek Protas (PO):

Tak. Mam poprawkę o wykreślenie w związku z tym, że jest tutaj mowa o komisarzach – powiatowym i wojewódzkim.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Poseł Zgorzelski.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Tożsama poprawka.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Pan Wójcik.

Pełnomocnik zarządu ZMP Marek Wójcik:

Pani przewodnicząca, sam nie wiem, jak mam rozumieć to, co pani robi, bo czwarty raz panią proszę o odpowiedź na pytanie, tak? Nie wiem. Zaglądam do regulaminu Sejmu i tam nie ma w regulaminie żadnego upoważnienia do tego, żeby partnerów społecznych traktować w taki sposób, jak pani mnie traktuje.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Już odpowiadam panu.

Pełnomocnik zarządu ZMP Marek Wójcik:

To bardzo proszę. Upraszam się o tę odpowiedź od dosyć dawna. Tak więc proszę o szacunek.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Proszę uprzejmie. Będą procedowane na pewno w tym tygodniu. Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, do zmiany 130 zgłoszone zostały 2 poprawki tożsame panów posłów Protasa i Zgorzelskiego.

Kto jest za przyjęciem tych poprawek? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 6 głosów, przeciw – 9, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Czy Biuro Legislacyjne ma uwagi?

Kto jest za przyjęciem zmiany 130? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 8 głosów, przeciw – 6, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Przechodzimy do zmiany 131. Proszę uprzejmie, pan poseł Horała przed zmianą 131.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Proponuję dodanie zmiany 130a, która zmienia art. 483 § 1, dotyczący skreślenia z listy kandydatów. To rozszerza ten katalog, jakby konsumując rozszerzenie zasad niepołączalności kandydowania na wójta i jednoczesnego kandydowania do rady powiatu czy do sejmiku, ponieważ podjęliśmy taką decyzję, żeby kandydat na wójta mógł kandydować jednocześnie tylko na radnego gminy w gminie, w której kandyduje na wójta. To wymaga również zmiany tego artykułu.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Proszę bardzo, głos w dyskusji mają panowie posłowie Dzikowski, Protas i Zgorzelski. Zmiana 130a na razie. Przed chwilą tę zmianę...

Poseł Waldy Dzikowski (PO):

Tak. Proszę o wykreślenie tej zmiany. Panie pośle Horała, tam pan więcej zmian nie wnosi? Poprawek do tej zmiany 131. Nie?

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Zmiana 130a.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Nie odnoszę się do zmiany 131. Na razie zaproponowałem wprowadzenie zmiany 130a przed zmianą 131, polegającą na zmianie brzmienia art. 483 § 1 k.w.

Poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dobrze. Odnoszę się w takim razie do zmiany 131.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Ale moment...

Poseł Waldy Dzikowski (PO):

To za chwilę, tak?

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Musimy przegłosować zmianę 130a.

Poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dobrze.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem zmiany 130a zaproponowanej przez posła Horałę? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 9 głosów, przeciw – 6, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Teraz przechodzimy do zmiany 131. Proszę uprzejmie, panowie posłowie Dzikowski, Protas i Zgorzelski.

Poseł Waldy Dzikowski (PO):

Wnoszę o skreślenie zmiany 131, ale akurat nie wiem, czy pan poseł Horała wnosi jakąś poprawkę. Wnosi pan, tak? To może proszę powiedzieć, żebym się nie powtarzał.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

To bardzo proszę. Poseł Horała przedstawi poprawkę.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Tak. Proponuję nadanie nowego brzmienia § 1, który brzmiałby tak: „Powiatowy komisarz wyborczy po zarejestrowaniu przez gminną komisję wyborczą list kandydatów zarządza wydrukowanie odrębnie dla każdego okręgu wyborczego kart do głosowania i zapewnia ich przekazanie obwodowym komisjom wyborczym w trybie określonym przez wojewódzkiego komisarza wyborczego". Kropka.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Jednak podtrzymuje pan tę swoją poprawkę? Dziękuję bardzo.

Poseł Waldy Dzikowski (PO):

Tak, ale jeszcze nie powiedziałem, jaką.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Proszę bardzo.

Poseł Waldy Dzikowski (PO):

Pragnę zauważyć, że w wyborach na wójta gminy nie ma okręgów wyborczych. W związku z tym wyrazy „odrębnie dla każdego okręgu wyborczego" należy skreślić, panie pośle Horała.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Proszę, pan poseł Horała.

Poseł Marcin Horała (PiS):
Poproszę jeszcze o parę głosów w dyskusji. Ustosunkuję się za momencik.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Tak jest. Bardzo proszę, pan poseł Protas.

Poseł Jacek Protas (PO):
Złożyłem poprawkę o wykreślenie w całości tego punktu. No, nie będę powtarzał argumentacji. Ona jest podobna. Powiatowy komisarz itd.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję. Poseł Zgorzelski.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):
Moja poprawka w tej kwestii także się znajduje...

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo.

Poseł Marek Sowa (N):
Jeszcze moja.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Proszę, żeby Biuro Legislacyjne się odniosło do poprawki zgłoszonej przez pana posła Horałę i...

Poseł Marcin Horała (PiS):
Jeżeli mógłbym doprecyzować, ponieważ faktycznie, z drugiej strony, okręgiem wyborczym w wyborach na wójta jest gmina jako całość, więc mam pytanie do Biura Legislacyjnego. Jak się państwo ustosunkują? Czy te słowa „odrębnie dla każdego okręgu wyborczego" tam powinny się znaleźć, czy nie?

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Bardzo proszę, panowie mecenasi.

Legislator Przemysław Sadłoń:
Rzeczywiście, te słowa wydają się być w tym kontekście zbędne, natomiast pozostawienie ich też – w naszej ocenie – nie spowoduje negatywnych skutków. One są nadregulacją. Tak można uznać. No, można je uznać za zbędne. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Proszę, pan poseł Horała.

Poseł Marcin Horała (PiS):
To w takim razie unikajmy tej nadregulacji. Przyjmuję korektę do swojej poprawki z wykreśleniem słów „odrębnie dla każdego okręgu wyborczego".

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Proszę państwa, do zmiany 131 zgłoszone zostały 3 poprawki tożsame przez posłów Dzikowskiego, Protasa i Zgorzelskiego.

Poseł Marek Sowa (N):
Moja też jest.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
I pana posła Sowę.

Bardzo proszę, kto jest za przyjęciem tych poprawek? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:
Za – 6 głosów, przeciw – 9, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Poprawka z korektą, zgłoszona przez pana posła Horałę.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 9 głosów, przeciw – 6, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Przystępujemy do głosowania nad zmianą 131.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem zmiany 131? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 9 głosów, przeciw – 6, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Teraz pan poseł Marcin Horała. Bardzo proszę.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Tu proponuję poprawkę 56, polegającą na dodaniu zmiany 131a. Zmiana polega na dodaniu nowego brzmienia art. 485 k.w. Chodzi tu o uzupełnienie karty o możliwość zamieszczenia tam symboli graficznych.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Oczywiście, symboli graficznych komitetów.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Kto jest za przyjęciem zmiany 131a zaproponowanej przez pana Marcina Horałę? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 9 głosów, przeciw – 6, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Informuję, że zmiana została przyjęta.

Proszę uprzejmie, teraz przechodzimy do zmiany 132. Czy jest sprzeciw? Nie słyszę.

Zmiana 132 została przyjęta.

Przechodzimy do zmiany 133. Czy jest sprzeciw? Nie słyszę.

Zmiana 133 została przyjęta.

Przechodzimy do zmiany 134. Czy jest sprzeciw? Nie słyszę.

Zmiana 134 została przyjęta.

Przechodzimy do zmiany 135. Czy jest sprzeciw? Nie słyszę.

Zmiana 135 została przyjęta.

Przechodzimy do zmiany 136. Poseł Dzikowski, proszę uprzejmie.

Poseł Waldy Dzikowski (PO):

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, wnoszę o skreślenie zmiany 136. Zniesienie sankcji karnej za prowadzenie i finansowanie agitacji wyborczej z naruszeniem wyłączności komitetów wyborczych... Tak naprawdę umożliwiłoby to prowadzenie tzw. agitacji wyborczej przez dowolny podmiot bez ujawnienia źródeł finansowania i poza wszelkimi limitami wydatków. W zasadzie ten zapis oznacza likwidację jawności finansowania kampanii wyborczej i pozbawia sensu limitowanie wydatków, jak i traci sens tworzenie sprawozdania finansowego. W związku z tym transparentność i jawność tym zapisem zostaje zlikwidowana.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Panowie posłowie Horała i Schreiber. Proszę.

Poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dziękuję. Wnoszę o skreślenie tej zmiany.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Proszę bardzo.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Szanowni państwo, to jest znów usuwanie pewnych absurdów. Jeżeli we wcześniejszej definicji agitacji wyborczej jest określone, że agitacją wyborczą jest każde nakłanianie innej osoby do określonego zachowania wyborczego, to znaczy, przy tym brzmieniu aktualnych przepisów, że – powtórzę – jeżeli do swojego sąsiada mówię: „Słuchaj, moim zdaniem, Kowalski to jest dobry kandydat. Zagłosuj na niego", a nie dysponuję w tym momencie pisemnym upoważnieniem pełnomocnika komitetu wyborczego do prowadzenia agitacji wyborczej, wówczas popełniam przestępstwo i podlegam karze grzywny lub aresztu. Powiedzmy, że wykroczenie, nie przestępstwo.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, została... Pan poseł Sowa, bardzo proszę.

Poseł Marek Sowa (N):

Zarówno ta zmiana, jak również zmiana 138, mówi tak naprawdę o nielegalnym finansowaniu kampanii wyborczej. Po raz kolejny mówię, że jeśli państwo chcą dokonywać korekt, to mają być to korekty dotyczące limitów finansowych na kampanię. Kampania powinna być finansowana i wszystkie wydatki powinny być zamieszczane w sprawozdaniu. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo.

Poseł Marek Sowa (N):

Złożyłem do tych dwóch zmian poprawki o ich wykreślenie.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję panu posłowi. Pan poseł Łukasz Schreiber, bardzo proszę.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, naprawdę sam ten przepis w kodeksie był totalnym absurdem. To nie tylko ta sytuacja skrajna, o której mówi pan poseł Marcin Horała, ale sytuacja, w której każdy – jestem pewien, że każdy – komitet łamał ten artykuł, bo jest po prostu niemożliwe, by było inaczej.

Czy chcą państwo powiedzieć, że każdy wolontariusz, który przychodził do was i brał ulotki, miał od was wystawiane przez pełnomocnika wyborczego zaświadczenie o tym, że mógł prowadzić kampanię wyborczą? Czy każda osoba, która poszła z jedną ulotką, miała takie zaświadczenie? Teraz uwaga. Co by było, gdyby ktoś chciał faktycznie respektować przepisy tego artykułu? Co by państwo powiedzieli, gdyby np. policja zaczęła sprawdzać każdego z wolontariuszy, który na ulicach naszych miast podczas kampanii w wyborach samorządowych prowadzi takąż kampanię, czy też ma przy sobie zaświadczenie, czy dysponuje pisemną zgodą pełnomocnika wyborczego na prowadzenie kampanii? Rozumiem, że twierdzicie, że tak jest i że wszyscy są w stanie tego dopełnić. No, to gratuluję dobrego samopoczucia.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, do zmiany 136 zostały zgłoszone poprawki przez panów posłów Dzikowskiego i Sowę. Są tożsame.

Kto jest za przyjęciem tych poprawek? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 5 głosów, przeciw – 9, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Głosujemy nad przyjęciem zmiany 136.

Kto jest za przyjęciem zmiany 136? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 9 głosów, przeciw – 5, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Zmiana 136 została przyjęta.

Bardzo proszę, przechodzimy do zmiany 137. Nie ma sprzeciwu wobec zmiany 137. Zmiana 137 została przyjęta.

Zmiana 138. Nie ma sprzeciwu wobec zmiany? Jest. Pan poseł Protas.

Poseł Jacek Protas (PO):

Pani przewodnicząca, uważam, że grzywna w wysokości 100 tys. zł to jest – że tak powiem – chyba lekka przesada. Od 1 tys. do 100 tys. zł. Wnioskuję więc o wykreślenie tej zmiany.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, do zmiany 138 została zgłoszona poprawka przez pana posła Protasa. Przegłosujemy tę poprawkę. Kto jest za przyjęciem?

Posła Sowy również, tak? Już dopisujemy. Jest złożona. Pan poseł Zgorzelski chyba też miał złożoną, tak? Bardzo proszę.

Kto jest za przyjęciem tych poprawek? Są tożsame. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 6 głosów, przeciw – 9, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Zmiana 138 została przyjęta.

Przechodzimy do zmiany 139. Bardzo proszę, kto z państwa ma uwagi do zmiany 139? Pan Cioska.

Wiceprzewodniczący KRK RKW Tomasz Cioska:

Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, naszym zdaniem, kara grzywny za naruszenie dokumentów wyborczych jest stanowczo zbyt łagodna. Nie domagamy się takiej kary, jaka była przewidywana w starożytnej Grecji, ale zdecydowanie kary za naruszenie dokumentów wyborczych powinny być bardziej surowe. Bardzo proszę o poważne rozważenie tego zapisu, bo nie możemy tolerować naruszania dokumentów tak naprawdę podstawowych dla naszej demokracji. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator Przemysław Sadłoń:

W tym miejscu chcemy jedynie przypomnieć, że przy okazji rozpatrywania zmiany, która dotyczyła art. 78 zwracaliśmy uwagę na posłużenie się i w tamtym przepisie, i w tym przepisie również, pojęciem – w naszej ocenie – nieostrym. W szczególności zwracamy na to uwagę, ponieważ jest to przepis o charakterze karnym. To pojęcie, które budzi wątpliwości, to: „przetrzymuje tę kopertę w jakimkolwiek miejscu poza siedzibą obwodowej komisji wyborczej”. Biorąc pod uwagę, że w odniesieniu do przepisów o charakterze karnym standard określoności przepisów jest podwyższony, to jak gdyby pod rozwagę państwa wnioskodawców i członków Komisji poddajemy właściwie użycie tego sformułowania i być może rozważenie zastąpienia go innym. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę bardzo, posłowie wnioskodawcy. Czy się odnoszą do uwagi Biura Legislacyjnego?

Poseł Marcin Horała (PiS):

Faktycznie, przyjmujemy pod rozwagę, aczkolwiek... No, ponieważ nie ma takiej konkretnej propozycji, to może jednak rekomendujemy przyjęcie. Zastanowimy się, czy może w drugim czytaniu tutaj faktycznie tego nie dookreślić.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia zmiany 139? Jest sprzeciw. W związku z tym głosujemy nad zmianą 139.

Kto jest za przyjęciem zmiany 139? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 9 głosów, przeciw – 5, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Zmiana 139 przeszła.

Przechodzimy do zmiany 140. Bardzo proszę, czy jest sprzeciw? Pan Marek Wójcik.

Pełnomocnik zarządu ZMP Marek Wójcik:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, nawiążę do tego, co już sygnalizowałem, a co dotyczy udostępnienia w sieci materiałów nagrywanych chociażby przez mężów zaufania. Proponowany przez państwa przepis budzi wątpliwości dotyczące rejestracji wyborców, którzy nie wyrażą zgody na nagrywanie ich podczas głosowania, a nawet przebywania w lokalu wyborczym.

Przypomnę, że dzisiaj i Kodeks cywilny, i prawo autorskie, a szczególnie ustawa o prawie autorskim w art. 81, bardzo wyraźnie mówią o tym, kiedy ten wizerunek można rozpowszechniać. Po pierwsze, za zgodą zainteresowanego. Po drugie, jeżeli to dotyczy osoby publicznej wtedy, kiedy wykonuje swój obowiązek. Po trzecie, wtedy, kiedy jest to jakiś fragment całości, ale ta kwestia dotyczy zgromadzeń i imprez masowych, a tu nie mamy do czynienia z tego typu sytuacją. Obszerne orzecznictwo w tej kwestii mówi o tym, że w przypadku tego fragmentu całości robi się to w celu udokumentowania, wykonania jakiejś sprawozdawczości, ale pod kontrolą, w związku z tym... Natomiast nie ma żadnej wątpliwości, że zgoda musi zostać udzielona i to jeszcze w konkretny sposób. To jest niewątpliwe. W związku z tym, drodzy państwo, mam prośbę, żebyście może jeszcze raz przyjrzeli się temu artykułowi. Według mnie, wnoszona zmiana nie chroni dóbr osobistych obywateli.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Pan Cioska, bardzo proszę.

Wiceprzewodniczący KRK RKW Tomasz Cioska:

Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, chciałem zwrócić uwagę przedmówcy, że ten zapis nie dotyczy tej tematyki, o której pan Marek mówił. To jest kwestia naruszeń uprawnień mężów zaufania. Chciałem bardzo podziękować wnioskodawcom za dodanie tego przepisu chroniącego mężów zaufania. Tutaj nie ma mowy o publikacji wizerunku.

Poza tym jest jeszcze kwestia zważenia dobra wyższego rzędu i dobra niższego rzędu. Przecież my nie udzielamy zgody na to, żeby nas nagrywały kamery monitoringu miejskiego, a chodzimy po ulicach, tak? Niestety, w takim świecie żyjemy, w którym bez przerwy jesteśmy monitorowani i nagrywani. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan doktor Zbieranek, bardzo proszę.

Ekspert Zespołu Prawa Konstytucyjnego, Międzynarodowego i Europejskiego Biura Rzecznika Praw Obywatelskich Jarosław Zbieranek:

Szanowna pani przewodnicząca, szanowni państwo, myślę i zgadzam się tutaj z tym, że ta problematyka wiąże się z wcześniej rozpatrywaną kwestią transmisji z lokali wyborczych. Przedstawiliśmy to również w swojej opinii. Rzecznik praw obywatelskich ma szereg zastrzeżeń właśnie w odniesieniu do gwarancji dla prawa do prywatności czy ochrony wizerunku. Dlatego wnosiliśmy o takie dogłębne, wieloaspektowe zbadanie tej problematyki. Zmiana 140 również ma swoje poważne konsekwencje w kontekście zapewniania wyborcom prawa do prywatności i do ochrony wizerunku, jak również prawa to tajności głosowania, co też w niektórych przypadkach może być zagrożone. Szanowni państwo, mojemu przedmówcy chciałbym też wskazać, że dużo zależy od interpretacji, a ten przepis może być różnie interpretowany. Wyborca, który chciałby ochronić właśnie swoją prywatność, może być tutaj... Może to mieć później konsekwencje. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Horała.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Po pierwsze, zwracam uwagę, że ten przepis nie dotyczy ewentualnego upubliczniania powstałych w ten sposób nagrań, tylko samego ich powstania. To po pierwsze. Po drugie, w żaden sposób ten czy inny przepis nie uchyla przecież innych przepisów obowiązujących w Polsce, dotyczących ochrony prywatności, wizerunku itd. To, co wprowadzamy czy uchylamy, to pewien zakaz publikacji, dodatkowy wynik, który był w kodeksie, że te materiały, które były rejestrowane przez mężów zaufania, nie mogły być na podstawie ekstrazakazu opublikowane. Natomiast, oczywiście, ktokolwiek by je publikował, musi pamiętać o obowiązującym w Polsce prawie dotyczącym ochrony wizerunku itd. Musi tak publikować, żeby to prawo było zachowane.

Pełnomocnik zarządu ZMP Marek Wójcik:

Przypominam, że sankcję za to państwo zlikwidowali.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Przepraszam bardzo. Czy Biuro Legislacyjne do zmiany 140 ma uwagi? Nie ma.

Proszę państwa, czy jest sprzeciw wobec przyjęcia zmiany 140? Jest. Głosujemy.

Kto jest za przyjęciem zmiany 140? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 9 głosów, przeciw – 6, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Zmiana 140 została przyjęta.

Przechodzimy do zmiany 141. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia zmiany 141? Nie słyszę.

Zmiana 141 została przyjęta.

Proszę państwa, przechodzimy do art. 5. Bardzo proszę, panowie posłowie Horała i Protas, pan Cioska, panowie posłowie Zgorzelski, Sowa i Kierwiński. Miło nam.

Poseł Jacek Protas (PO):

Aż pani przewodnicząca się ucieszyła.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

No, pewnie. Proszę bardzo, pan poseł Horała.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Proponuję tu nawet nie poprawkę, tylko oczywistą zmianę redakcyjną. W § 3 jest odwołanie do § 1. W sposób oczywisty chodzi tu o § 2, bo w § 1 nie ma mowy o żadnym posiedzeniu. Mowa o posiedzeniu jest w § 2.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Protas.

Poseł Jacek Protas (PO):

Szanowni państwo, jesteśmy przeciwni zmianom w Kodeksie wyborczym, grzebaniu w k.w. na kilkanaście miesięcy przed wyborami, a właściwie – można powiedzieć – na kilka miesięcy, bo zanim on wejdzie, będzie kilka miesięcy do wyborów.

W związku z tym jesteśmy również przeciwni zapisom w art. 5. Uważamy, że dotychczasowe regulacje dotyczące Państwowej Komisji Wyborczej są wystarczające. Jeżeli mielibyśmy coś zmieniać, to należałoby to zrobić w sposób spokojny, transparentny, by te zmiany wtedy... W ogóle zmiany w Kodeksie wyborczym powinny obowiązywać od kolejnych wyborów, a nie od tych najbliższych.

Dlatego też zgłaszam poprawkę o wykreślenie art. 5. Jeżeli ona nie będzie uwzględniona, proszę potraktować to jako wniosek mniejszości.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję serdecznie. Pan Cioska, bardzo proszę.

Wiceprzewodniczący KRK RKW Tomasz Cioska:

Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, Ruch Kontroli Wyborów zdecydowanie podtrzymuje swoje żądanie odwołania PKW w obecnym składzie. Nie widzimy uza-

sadnienia dla przedłużania kadencji tej grupy osób na dwie kolejne kampanie wyborcze. Uważamy, że ustawa powinna w całości wchodzić w życie wraz z jej uchwaleniem, bez vacatio legis dla przepisów dotyczących PKW, tym bardziej że ta PKW – według projektu – ma powołać nowego szefa Krajowego Biura Wyborczego i to na okres aż 7 lat, na kadencję 7-letnią. Jesteśmy temu stanowczo przeciwni. Żądamy stworzenia nowej PKW według przepisów przewidzianych ustawą. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Pan poseł Zgorzelski.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Szanowna pani przewodnicząca, aktowi wyborczemu powinno zawsze towarzyszyć zachowanie najwyższych standardów demokratycznego państwa prawa. Dlatego też żaden organ, czy to konstytucyjny, czy także powołany poprzez ustawę, nie powinien mieć skracanej kadencji, szczególnie jeśli, jak w przypadku PKW, dotyczy to okresu przedwyborczego lub powyborczego. W związku z tym zgłaszam poprawkę o skreślenie tej zmiany w całości.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Pan poseł Sowa.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Skreślenie artykułu.

Poseł Marek Sowa (N):

Pani przewodnicząca, Kodeks wyborczy powinien być jakimś elementem stałym. Gmeranie przy kodeksie wyborczym tylko w celu osiągnięcia własnych, partykularnych interesów nigdy nie powinno mieć miejsca. W związku z powyższym również składam poprawkę wykreślającą art. 5, który reguluje kwestię powołania PKW zależnej od władzy, zależnej od partii politycznej, składającej się nie – tak jak dotychczas – z przedstawicieli Sądu Najwyższego, Trybunału Konstytucyjnego i Naczelnego Sądu Administracyjnego, ale reprezentacji parlamentarnej. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Kierwiński.

Poseł Marcin Kierwiński (PO):

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, oczywiście, wnosimy o wykreślenie całego tego artykułu, bo to jest jeden z tych artykułów, który pokazuje prawdziwe intencje. To jest artykuł, który pokazuje to, że nie chodzi o żadną transparentność i o żadne ułatwienia dla wyborców. Chodzi tylko i wyłącznie o fizyczny skok na kolejną instytucję państwa. W tej chwili zajmujemy się PKW, ale raz jeszcze podkreślę, że musimy na to patrzeć całościowo.

Na posiedzeniu Sejmu w zeszłym tygodniu politycy PiS bardzo podobne zmiany kadrowe chcieli wprowadzić, jeżeli chodzi o SN i przegłosowali je na posiedzeniu Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Dziś zajmują się k.w. i PKW. Ciąg technologiczny możliwości wpływania przez jedną partię polityczną na proces realizacji wyborów, liczenia głosów w tych wyborach, a potem stwierdzania ważności tych wyborów – mówiąc brutalnie – zamyka się i to jest szalenie niepokojące. To pokazuje tak naprawdę, że w państwie rządzonym przez PiS jest miejsce tylko dla ludzi, którzy myślą tak samo jak PiS. To jest w tym wszystkim najsmutniejsze.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę, pan poseł wnioskodawca Łukasz Schreiber.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, prowadziliśmy na ten temat dyskusję wczoraj. Nie chciałbym jej powtarzać, natomiast wydaje się, że krótki głos odporu należy dać tym słowom, które padły.

Jeżeli państwo widzą cokolwiek dziwnego w tym, że chcemy zreformować PKW i to po wyborach w roku 2019, i to nie upartyjnić, bo obrażacie w tym momencie wiele

krajów Unii Europejskiej, które mają taki system. Nie ma więc mowy o żadnym upartyjnieniu, tylko o zamianie systemu sędziowskiego, który nie sprawdził się choćby w roku 2014, na system mieszany, sędziowsko-parlamentarny, który sprawdza się z powodzeniem w wielu krajach. To system, który jest podobny do tego, który funkcjonuje choćby w Wielkiej Brytanii i Portugalii. Jest jeszcze obwarowany przepis, że na czele PKW będzie musiał stanąć jeden z przedstawicieli środowisk sędziowskich, a więc żaden z przedstawicieli zgłoszonych przez jakikolwiek klub parlamentarny nie będzie mógł zostać przewodniczącym PKW.

Po wtóre, życzę więcej – nie wiem – nadziei, odwagi. Przecież ciągle państwo powtarzają, jakie totalne zwycięstwo odniesie totalna opozycja. Tak więc nie pozostaje mi nic innego jak zachęcać, byście się o to starali, a nie krytykowali dobre zmiany, niezależnie dla jakiej partii, czy dla zwycięzcy, czy dla opozycyjnej partii, bo wiecie dobrze, że to daje wszystkim gwarancję właśnie większej transparentności i jawności procesu wyborczego.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Proszę państwa, do art. 5 zgłoszone zostały poprawki. Myślę, że propozycji pana posła Horały nie będziemy traktować jako poprawki, tylko jako uwagę redakcyjną. Poprawki zgłosili panowie posłowie Protas, Zgorzelski i Sowa. Ponieważ są tożsame, przegłosujemy je jednocześnie.

Kto jest za przyjęciem poprawek? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 5 głosów, przeciw – 9, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Czy Biuro Legislacyjne ma uwagi do art. 5?

Legislator Wojciech Miller:

Chcieliśmy zgłosić jedną uwagę, jeśli chodzi o art. 5. Zgodnie z § 2, Prezydent Rzeczypospolitej miałby powołać wszystkich członków PKW „w ciągu 100 dni od dnia wyborów do Sejmu zarządzonych w związku z upływem kadencji". Natomiast brak jest przepisów, które obligowałyby podmioty uprawnione do tego, aby wskazywać kandydatów, żeby oni wskazali tych kandydatów w określonym terminie. Wydaje się, że umieszczenie takiego przepisu byłoby zasadne i eliminowałoby wszelkie wątpliwości co do tego właśnie, w jakim terminie ci kandydaci prezydentowi powinni zostać przedstawieni. Pod rozwagę posłów wnioskodawców i państwa wskazujemy ewentualną potrzebę doprecyzowania w tym zakresie. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę, poseł Horała.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Przychylamy się do uwagi, że warto byłoby to wziąć pod uwagę, aczkolwiek, generalnie, funkcją takiego doprecyzowania byłoby zapobiegnięcie pewnego rodzaju obstrukcji ze strony któregoś z tych podmiotów. W przypadku tak poważnych podmiotów trudno ją zakładać, więc prosimy o przyjęcie art. 5. Być może, jeżeli pojawi się jakaś propozycja na dalszym etapie prac legislacyjnych, która by to doprecyzowała, to też będziemy skłonni ją rozważyć i zarekomendować jej przyjęcie.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, przystępujemy do głosowania.

Bardzo proszę, kto jest za przyjęciem art. 5? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Proszę podać wyniki.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 9 głosów, przeciw – 6, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Art. 5 został przyjęty.

Przechodzimy do art. 6. Proszę uprzejmie, czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 6?

Poseł Waldy Dzikowski (PO):

Tak. Jest.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Proszę bardzo.

Poseł Marcin Kierwiński (PO):

Chcieliśmy złożyć poprawkę o skreślenie tego artykułu.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dobrze. Czyli mamy poprawkę zgłoszoną przez posła Kierwińskiego. Dziękuję bardzo.

Poseł Marcin Kierwiński (PO):

I posłów Platformy Obywatelskiej.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Tak jest. Proszę państwa, głosujemy nad poprawką zgłoszoną przez pana posła Kierwińskiego i posłów PO.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Poseł Marcin Kierwiński (PO):

Pani przewodnicząca...

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 6 głosów, przeciw – 9, brak wstrzymujących się.

Poseł Marcin Kierwiński (PO):

Poprosimy o wniosek mniejszości, jeśli można, pani przewodnicząca, do wszystkich artykułów, o których skreślenie wnioskujemy. W razie nieuzyskania aprobaty Wysokiej Komisji, będziemy prosili o wniosek mniejszości, żeby już nie powtarzać, jeśli pani przewodnicząca pozwoli.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Rozumiem, że do tych wszystkich. Któryś raz już przypominam, że państwo posłowie muszą jeszcze dokonać jakichś formalności, zgodnie z regulaminem, w związku z tym, jak wniosek mniejszości składają. Bardzo proszę.

Proszę państwa, głosujemy. Przystępujemy do... Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Wojciech Miller:

Dziękuję, pani przewodnicząca. W odniesieniu do art. 6 chcieliśmy również podzielić się z państwem naszą wątpliwością.

Pierwsza rzecz jest taka, że przepisy art. 6 wiążą się z kwestią, co do której państwo jeszcze nie podjęli decyzji, m.in. zmian w art. 162 § 2 i 3. To jest kwestia dotycząca systemu i oprogramowania. Ta kwestia została jakby odłożona. W związku z tym wydaje się, że tutaj również zasadne byłoby pozostawienie rozpatrywania tego przepisu.

Natomiast jeśli chodzi o samą konstrukcję zaproponowaną w tym przepisie, to ten przepis budzi pewnego rodzaju wątpliwości co do jego charakteru. Z jednej strony wskazuje, że na mocy tego przepisu PKW jest zobowiązana do wdrożenia wymagań określonych w przepisach w nowym brzmieniu. Wejdą one w życie i obowiązki PKW również wynikają z tych przepisów, tak że pewna wątpliwość co do charakteru tego przepisu...

Natomiast drugą kwestią jest to, że PKW na podstawie § 1 zdania drugiego „do czasu zakończenia odpowiednich działań” będzie uprawniona do tego, aby „dopuścić stosowanie, w niezbędnym zakresie, dotychczasowych rozwiązań”. Tutaj z kolei pojawia się wątpliwość co do tego, jakie będzie kryterium oceny właśnie tego, czy przesłanki określone w tym przepisie zachodzą, czy nie. Dodatkowo sformułowania, m.in. „w niezbędnym zakresie”, to również... Wydaje się, że jest to pojęcie niedookreślone i jakby ocena będzie zależała od PKW, natomiast to będzie się przekładać na to, czy stosować przepisy w nowym brzmieniu, czy nie, bo tak rozumiemy ten przepis.

Jest to konstrukcja nietypowa, a – w naszej ocenie – nieprecyzyjna co do tego, jaki stan prawny i jakiego rodzaju obowiązki będą nałożone na PKW. Tego rodzaju wątpliwości w stosunku do tego przepisu posiadamy. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję panu mecenasowi. Bardzo proszę, głos ma poseł wnioskodawca Łukasz Schreiber.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):
Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, rzeczywiście, w związku z tym, że jeszcze zmiany w art. 162 nie zostały przez nas przyjęte, ta zmiana... Żeby tutaj zachować pewną konsekwencję, proszę w imieniu wnioskodawców o odłożenie art. 6.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Odkładamy art. 6.

Tym samym przechodzimy do art. 7. Bardzo proszę.

Poseł Jacek Protas (PO):
Ale kto?

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
No, właśnie. Kto? Żeby się ktoś nie obraził. Idziemy od tej strony. Alfabetycznie? Teraz szukaj. Poseł Zgorzelski, poseł Dzikowski, poseł Protas, poseł Kierwiński, poseł Sowa, pan Cioska. Proszę, pan poseł Zgorzelski.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):
Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Ponieważ kadencja PKW kończy się za 2 lata, to logiczne wydawałoby się, że także w tym samym czasie powinna się zakończyć kadencja szefa KBW. To jest po prostu logiczne, chyba że jest jakieś drugie dno. Być może chodzi o to, żeby powołać swojego człowieka, który dalej będzie powoływał ludzi, którzy będą musieli wypełnić trudny obowiązek politycznego komisarza wyborczego.

Ponieważ jestem przekonany, że taka jest właśnie intencja projektodawcy i wnioskodawcy, zgłaszam poprawkę o skreślenie tego artykułu w całości.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Pan poseł Dzikowski.

Poseł Waldy Dzikowski (PO):
Pani przewodnicząca, szanowni państwo, również zgłaszam wniosek o skreślenie art. 7 w proponowanym zapisie.

Przypomnę jeszcze raz, że KBW, na czele z szefem KBW, jest organem wykonawczym PKW. A umiejscowienie w obecnym k.w. szefa KBW? To także sekretarz PKW, a więc kluczowa osoba do przeprowadzania wyborów. Im więcej doświadczenia i profesjonalizmu tej osoby, tym lepiej przeprowadzone – logistycznie, administracyjnie i pod względem finansowym – wybory. Zmiana w tak krótkim okresie, co dzisiaj ośmielam się powiedzieć, sparaliżuje i ośmieszy przyszłe wybory samorządowe, które są najtrudniejsze w skali kraju. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Pan poseł Protas.

Poseł Jacek Protas (PO):
Chcę poprzeć głos szanownych kolegów, którzy mówili przede mną. Ta zmiana jest zupełnie niepotrzebna. W tej chwili uważamy, że w tak krótkim okresie przed wyborami samorządowymi nowy skład KBW może nie poradzić sobie z przeprowadzeniem najtrudniejszych wyborów, jakimi są wybory samorządowe.

Składamy poprawkę o wykreślenie art. 7. Prosimy ją również traktować jako wniosek mniejszości, jeżeli nie zostanie przyjęta.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Proszę uprzejmie, pan poseł Kierwiński.

Poseł Marcin Kierwiński (PO):
Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca. Wielokrotnie na tej sali mówiliśmy, że ta ustawa w znacznej mierze ma taki charakter, jak wszystkie ustawy o TK, jak ustawa dotycząca służby cywilnej, czyli ustawy kadrowe. Kadrowe dlatego, że – tak jak w systemie słusznie już minionym – dla PiS najważniejsze są kadry. Nie są ważne jakiekolwiek procedury

działania ważnych instytucji państwowych. Tak jak w poprzedniej poprawce pokazywaliście, o co wam naprawdę chodzi, to w tej poprawce pokazujecie, że obok tego, jak bardzo chcielibyście mieć wpływ na proces wyborczy, ważne są jeszcze etaty dla różnego rodzaju osób związanych z PiS. To jest ustawa kadrowa, a art. 7 udowadnia to w całej rozciągłości.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę, pan poseł Sowa.

Poseł Marek Sowa (N):

Pani przewodnicząca, również chciałem poinformować, że złożyłem poprawkę skreślającą art. 7.

Kwestia powołania szefa KBW jest niezwykle istotna. Trzeba bardzo wyraźnie zauważyć, że państwo pozbawiają tak naprawdę PKW wpływu na to, kto będzie szefem KBW, bowiem dajecie im wybór, że może być każdy pod warunkiem, że zostanie przez was zgłoszony. Nie ma innej możliwości. Takie są po prostu przepisy. Dlatego przeciwko temu protestuję i zgłaszam poprawkę wykreślającą art. 7.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan Cioska, bardzo proszę.

Wiceprzewodniczący KRK RKW Tomasz Cioska:

Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, w tym punkcie się częściowo zgodzę z wnioskiem pana posła Zgorzelskiego, który proponuje, aby kadencja szefa KBW upływała równo z kadencją PKW, ale tylko w tym zakresie, w którym przyjmiemy, że obecna PKW powinna pełnić funkcję jeszcze przez 2 lata. My uważamy, że nie powinna. Natomiast jeżeli już państwo zadecydują, że tak być musi – wbrew wszelkim naszym zastrzeżeniom – to, rzeczywiście, nowy szef KBW, powołany przez starą PKW, powinien mieć kadencję upływającą za 2 lata, żeby nowa PKW, powołana już w sposób docelowy, nie była obciążana współpracą z szefem KBW mianowanym przez obecną PKW przez kolejnych 5 lat. Jeżeli państwo się zdecydują na pozostawienie PKW, to proponujemy, aby kadencja nowego szefa KBW wynosiła 2 lata i kończyła się równo z kadencją obecnej PKW. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę, pan doktor Zbieranek.

Ekspert zespołu BRPO Jarosław Zbieranek:

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, chciałbym zwrócić uwagę na to, że obecny model wyboru i funkcjonowania szefa KBW spotykał się z bardzo pozytywnymi opiniami i ocenami ekspertów, m.in. wskazywano, że obecna konstrukcja uniezależnia aparat pomocniczy od wpływów politycznych i dlatego zasługuje na szczególną ochronę. Niestety, te zmiany w art. 7, jak i, oczywiście, te poprzednie, jednak znacząco zmniejszają tę ochronę. Cała koncepcja idzie wbrew gwarancjom, jakie są obecnie w k.w.

Natomiast jeszcze chciałbym zwrócić uwagę na jedną kwestię, bardziej pod kątem prawa pracy. Czy analizowali państwo to pierwsze zdanie art. 7: „Stosunek pracy dotychczasowego Szefa (…) wygasa w dniu powołania” nowego? Bo – z tego, co pamiętam – obecny szef był pracownikiem KBW, tak? Czy państwo analizowali to pod kątem prawa pracy? Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę bardzo, pani Krystyna Łazor.

Koordynator prawny RKW Krystyna Łazor:

Szanowna pani przewodnicząca, szanowni państwo, chciałam nawiązać do wypowiedzi mojego przedmówcy. Nie wiem, o jakich ekspertach pan mówi, bo nie wymienił pan ekspertów, którzy pozytywnie ocenili pracę KBW. Chcę przypomnieć państwu o negatywnych opiniach Najwyższej Izby Kontroli. Odsyłam do raportu NIK, gdzie były wyrażone negatywne opinie dotyczące pracy KBW.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję. Bardzo proszę, podsumowuje poseł wnioskodawca Marcin Horała.

Poseł Marcin Horała (PiS):
Mam wrażenie, że jest to jedna ze spraw, które w tej dyskusji były już poruszane wielokrotnie, przypuszczam, że kilkunastokrotnie. Podtrzymujemy nasze stanowisko, wyrażone w tej dyskusji w najwcześniejszych kilkunastu przebiegach.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Do art. 7 zgłoszone zostały poprawki panów posłów Zgorzelskiego, Dzikowskiego i Sowy. Ponieważ są tożsame, głosujemy nad nimi jednocześnie.
Kto jest za przyjęciem tych poprawek? Kto jest przeciw?

Poseł Waldy Dzikowski (PO):
Wniosek mniejszości.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję. Proszę zapisać wniosek mniejszości.
Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:
Za – 6 głosów, przeciw – 9, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Przystępujemy do głosowania nad przyjęciem art. 7.
Kto jest za przyjęciem art. 7? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:
Za – 9 głosów, przeciw – 5, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Art. 7 został przyjęty.
Przystępujemy do rozpatrywania art. 8. Pan poseł Dzikowski, poseł Protas...

Poseł Waldy Dzikowski (PO):
Tak?

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Proszę, panie pośle.

Poseł Waldy Dzikowski (PO):
Niech pani zapisze. To ja zaczekam.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Już zapisałam, bo teraz widzę pana posła Szymańskiego, pana posła Sowę, pana posła Kierwińskiego. Proszę, panie pośle Dzikowski. Poseł Zgorzelski jest zapisany. Kończy tę listę.

Poseł Waldy Dzikowski (PO):
Pani przewodnicząca, szanowni państwo, art. 8 należy czytać wraz z art. 9. Panie Marku, to jest także m.in. kalendarz wyborczy, bo te dwa artykuły trzeba czytać razem. Otóż powołanie komisarzy wyborczych na 60 dni przed wyborami... Przepraszam, po dniu wejścia w życie ustawy – tak, po – oraz 3-miesięczny okres na podział na okręgi wyborcze przez tych komisarzy, 3 miesiące od wejścia w życie ustawy, de facto sprowadza... Gdyby połączyć te dwa zapisy, to tak de facto miesiąc mają komisarze wyborczy na podział na okręgi wyborcze.

Przypomnę, że w 2011 r., kiedy wprowadzaliśmy 5 stycznia Kodeks wyborczy, rady gmin, organy stanowiące miały 15 miesięcy na konsultacje, na to, żeby to przeprowadzić w sposób transparentny, obywatelski, prospołeczny, z nagrywaniem i archiwizowaniem – 15 miesięcy. Tutaj, panowie wnioskodawcy, będzie miesiąc. To ma wykonać jeden organ. Przepraszam, dwa organy w porozumieniu ze sobą – komisarz wojewódzki z komisarzem powiatowym. Katastrofa. Zniszczycie całkowicie transparentność i funkcjonalność wyborów samorządowych. To się okaże w najbliższym czasie. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo.

Poseł Waldy Dzikowski (PO):

Proszę o skreślenie art. 8 i art. 9, jak będzie rozpatrywany, łącznie.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Poseł Protas, bardzo proszę.

Poseł Jacek Protas (PO):

Przepisy o komisarzach wyborczych są odzwierciedleniem waszego stosunku do samorządów terytorialnych. Nie ufacie samorządom. Tutaj usłyszałem bardzo wiele uwag na temat funkcjonowania samorządów, jakie tam są układy, różnego rodzaju nieprawidłowości. Ten brak zaufania wręcz kapie z waszych wypowiedzi. Nie ma na to zgody. Samorząd terytorialny pokazał przez 27 lat swojego funkcjonowania, że jest dużo efektywniejszy w zarządzaniu niż administracja rządowa, a więc absolutnie będziemy się sprzeciwiać przekazywaniu kompetencji samorządowych komisarzom wyborczym, którzy – jeszcze raz to powtórzę – będą bez wątpienia upolitycznieni, bo jesteście w tym mistrzami.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Szymański.

Poseł Tomasz Szymański (PO):

Dziękuję bardzo. Wysoka Komisjo, ta cała konstrukcja, którą posłowie wnioskodawcy przygotowali Polakom, z całą pewnością legnie w gruzach. Nie ma takiej możliwości, żeby, pozbawiając ochrony od wpływu politycznego, zagwarantować wolne, powszechne, demokratyczne wybory, mając na uwadze to, że komisarze, o których teraz mowa, powiatowi czy też wojewódzcy, będą do tego sprawnie przygotowani – mówiąc „sprawnie", mam na myśli „merytorycznie" – i wprawieni w bojach. Nie ma takiej możliwości, żeby ktoś, kto nigdy się tym nie zajmował, a miał tylko kwalifikacje bądź był z zaciągu m.in. Ruchu Kontroli Wyborów, był w stanie w sposób odpowiedni, merytoryczny i sprawny w okresie tak krótkim przygotować wybory. Tym artykułem i wieloma innymi w tej ustawie skutecznie odciągacie Polaków od urn wyborczych.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Sowa.

Poseł Marek Sowa (N):

Pani przewodnicząca, jeśli podejść do zapisu tego artykułu rzetelnie, to trzeba bardzo wyraźnie powiedzieć, że to jest niewykonalne – 30 dni na powołanie komisarzy, nie komisarzy partyjnych, ale prawdziwych komisarzy wyborczych, jest to po prostu niemożliwe. Trzeba zrobić nabór, trzeba się spotkać z tymi osobami. Gdyby tylko przez 2 tygodnie się spotykali, to jest 25 rozmów dziennie, a trudno sobie wyobrazić, aby zgłosił się tylko 1 kandydat na 1 miejsce.

W związku z powyższym zapis art. 8 upoważnia mnie do tego, aby powiedzieć państwu wprost, że chcecie powołać partyjnych nominatów na funkcje wojewódzkich i powiatowych komisarzy wyborczych. Chcecie powołać ich z gotowej listy, która przyjdzie z ulicy Nowogrodzkiej. Takie są fakty, bo gdyby było inaczej, to dalibyście na realizację tego zadania przynajmniej 3 miesiące czasu po to, aby można było w sposób rzetelny, obiektywny, transparentny przeprowadzić nabór. Państwu bardzo zależy na tym, aby mieć armię swoich partyjnych komisarzy, którzy zapewnią wam sukces wyborczy w przyszłym roku.

Dlatego złożyłem poprawkę wykreślającą art. 8 po to, aby ten pędzący PiS-owski ekspres zatrzymać. Dziękuję.

Poseł Szymon Szynkowski vel Sęk (PiS):

Partyjny!

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję panu bardzo.

Poseł Jacek Protas (PO):

Jak PiS-owski, to partyjny.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Proszę, pan poseł Kierwiński.

Poseł Szymon Szynkowski vel Sęk (PiS):

Ale to słówko „partyjny" musi się pojawić.

Poseł Jacek Protas (PO):

Już 7 dni wam to wpajamy i nic...

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Panie pośle Protas, proszę umożliwić zabranie głosu pańskiemu koledze.

Poseł Marcin Kierwiński (PO):

Nie zgadzam się z moim kolegą Jackiem Protasem, że „i nic", bo skoro pan poseł Sęk głośno krzyczy, że „partyjny", to znaczy, że te 7 dni jednak przekonało go do tego, że upolityczniacie wybory. Panie pośle, mam nadzieję, że jeszcze ze 2 dni popracujemy i pan już całkowicie zmieni stronę.

Ten artykuł to jest przejaw waszego kompletnego braku wyobraźni, tego, jak bardzo nie myślicie o tym, co będzie dzień po wprowadzeniu tej ustawy. Macie cel polityczny do zrealizowania i chcecie to przepchnąć po trupach, nie zastanawiając się w ogóle, jakie są konsekwencje. Nie interesuje was to, czy to będzie działać, czy nie będzie działać. Nie interesuje was, czy to jest wykonalne, czy niewykonalne. Po prostu macie cel do zrealizowania, cel zlecony przez Jarosława Kaczyńskiego. Najsmutniejsze w tym wszystkim jest to, że ekspertów, którzy teraz są komisarzami wyborczymi, chcecie zastąpić taką nową wersją Misiewiczów. To ludzie, którzy nie będą mieli kompetencji, ale – co gorsze – nie będą mieli nawet czasu, żeby tych kompetencji nabrać. Raz jeszcze do was apeluję, choć zdaję sobie sprawę, że jest to jak grochem o ścianę. Zastanówcie się, ale nie w perspektywie tego, co zaraportujecie prezesowi, nie przez pryzmat tego, że dzisiaj powiecie: „Wykonaliśmy, panie prezesie, zadanie. Jesteśmy gotowi do nowych, ciężkich wyzwań w demolowaniu Polski", tylko zastanówcie się nad tym, że będziecie ludźmi, którzy podpisali się pod zmianami, które prawdopodobnie rozwalą całkowicie system wyborczy w Polsce.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Zgorzelski.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Szanowna pani przewodnicząca, przyglądając się zadowolonym z siebie posłom wnioskodawcom, zastanawiam się, czy chociaż przez chwilę towarzyszy wam refleksja i troska o to, co możecie zgotować tak nieroztropnymi projektami ustaw. Naprawdę, szanowni państwo, w tak krótkim czasie dokonanie tak rewolucyjnej zmiany... Przecież na to nakładać się będą jednostkowe przypadki, których nie jesteście w stanie dzisiaj przewidzieć. To kwestia naboru, poza tym kwestia podziału. Temu przecież będzie mógł towarzyszyć proces odwoławczy. A co będzie, jeśli PKW zaleje strumień – nie wiem – kilku tysięcy odwołań? W jaki sposób i w jakim trybie ta PKW i KBW będą to rozpatrywać?

Jeszcze raz apeluję, żebyśmy pochylali się nad tymi rozwiązaniami z większą odpowiedzialnością, z większą troską. Naprawdę, chaos, który zafundujecie Polakom, nie ma odpowiednika w dotychczasowych procesach wyborczych.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Dlatego też składam poprawkę skreślającą art. 8 w całości.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan Paweł Zdun, bardzo proszę.

Przewodniczący KRK RKW Paweł Zdun:

Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, przepraszam za spóźnienie, ale jestem na bieżąco z tym, co się dzieje. Do końca czekałem na to, co teraz powiem, bo właśnie kończymy mówić o tym całym korpusie, o urzędnikach i o komisarzach.

Do koncepcji systemu wyborczego Ruchu Kontroli Wyborów proponowałem, żeby nawet to, co zaraz powiem, dotyczyło wszystkich członków obwodowych komisji wyborczych. Myślę jednak, że nawet jeśli nie ma jeszcze atmosfery do wprowadzenia tego postulatu, o którym za chwilę krótko powiem, to może przy następnych pracach warto to uwzględnić.

Krótko. Myślę, że warto, by wszyscy członkowie PKW, KBW, korpusu urzędniczego i wszyscy komisarze byli poddani akcji dekomunizacyjnej, tzn. powinni złożyć oświadczenia, że nie byli pracownikami ani współpracownikami tajnych służb wojskowych i cywilnych nie tylko PRL, ale wszystkich państw bloku Układu Warszawskiego. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę bardzo, głos ma pan Leszek Świętalski.

Zastępca sekretarza generalnego Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej Edward Trojanowski:

Edward Trojanowski, Związek Gmin Wiejskich.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Przepraszam bardzo.

Zastępca sekretarza generalnego ZGW RP Edward Trojanowski:

Pani przewodnicząca, tak jak już poprzednio mówiłem, mając doświadczenie samorządowe przy ustalaniu obwodów do głosowania, czas był zawsze dłuższy i kiedy była zmiana w graniach okręgów, obwodów do głosowania, zawsze były one konsultowane z mieszkańcami, z obywatelami. Teraz tego głosu obywatelskiego nie będzie, tzn. nie będzie czasu na to, żeby konsultować zmiany granic obwodów do głosowania, więc nie będzie aprobaty społecznej dla ustalania przez komisarzy wyborczych, bez konsultacji z mieszkańcami, tych granic obwodów. Jest to zmiana na gorsze. Miał tu być zwiększony udział obywateli, co widzę nawet w tytule, tymczasem praktyka będzie odwrotna. Nie będzie udziału obywateli w określaniu granic obwodów wyborczych. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę, pan poseł Witczak.

Poseł Mariusz Witczak (PO):

Szanowna pani przewodnicząca, przy każdej okazji warto przypominać sobie, że nie przedłożyli państwo żadnych ekspertyz – mówię tutaj formalnie o Komisji – dotyczących zgodności z konstytucją projektowanych zmian. Mamy przeświadczenie i mamy ekspertyzy, które wyraźnie mówią nam o tym, że instytucja komisarza w tym kształcie, wchodząca w kompetencje samorządów, wspólnot lokalnych... Zresztą ten głos mojego poprzednika jest jak najbardziej na miejscu. Odbierają państwo nikomu innemu jak wspólnotom lokalnym, ludziom na dole, możliwość wpływania i konsultowania tych okręgów wyborczych. To rozwiązanie jest po prostu niekonstytucyjne. Przykre, że brniemy w te wszystkie artykuły, które dotyczą czy są konsekwencją wprowadzania tych nowych instytucji, nie prowadząc w ogóle na posiedzeniu Komisji dyskusji na temat konstytucyjności tychże przepisów.

Będziemy konsekwentnie wnioskować za odrzuceniem tych rozwiązań, dlatego że one, nawet pominąwszy fakt niekonstytucyjności, są zwyczajnie szkodliwe. Rozwalają system, który był przez lata budowany i mogą doprowadzić w konsekwencji do tego, o czym mówi przewodniczący Hermeliński, że po prostu wybory w Polsce się nie odbędą, bo wprowadzą państwo wielki chaos, chcąc wprowadzać armię swoich urzędników. Przecież ci namiestnicy partyjni, komisarze, będą pod sobą mieli urzędników. To ma być armia 5 tys. urzędników pracujących w Polsce. Po co to komu?

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Czas.

Poseł Mariusz Witczak (PO):

Po co te pieniądze? Po co to zamieszanie?

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Panie pośle, proszę państwa, lista mówców wyczerpana. Podsumowuje poseł wnioskodawca pan Marcin Horała.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Szanowni państwo, pokrótce chciałbym się odnieść do tych zarzutów, stawianych przez opozycję. Po pierwsze, do pewnej hipokryzji, bo z jednej strony państwo zarzucają, że nie będzie czasu na wprowadzenie tych zmian w życie, z drugiej strony zaś podczas prac tej Komisji, generalnie, robicie wszystko, żeby je maksymalnie wydłużyć, czyli żeby tego czasu było jeszcze mniej. To po pierwsze.

Nawet, co zwłaszcza, korzystacie z tego podejścia wnioskodawców z sercem na dłoni, że staramy się każdy państwa wniosek rozpatrzyć, że w sprawach takich, do których być może się możemy przychylić, jeszcze to sobie odkładamy. Prosiliśmy o dostarczenie poprawek z wyprzedzeniem, żebyśmy mogli się z nimi zapoznać. Większość z państwa – oczywiście, macie do tego prawo – tego nie zrobiła, ale to znów, ponieważ nie chcemy ich w czambuł odrzucać, więc czasem coś zostawiamy do późniejszego rozpatrzenia. Zgłaszaliście też różne wnioski formalne, które przedłużałyby prace Komisji, czyli – jak rozumiem – po to, żeby potem, po przyjęciu, z satysfakcją oświadczyć, że teraz jest faktycznie już za mało czasu i to już się nie uda. To po pierwsze.

Po drugie, stosują państwo pewne manipulacje, bo np. zakładacie... Tutaj wasze argumenty budowane są na takim oto fikcyjnym założeniu, co każdy może stwierdzić, że np. PKW będzie złośliwie powstrzymywać się z powoływaniem komisarzy i wszystkich powoła ostatniego możliwego dnia, kiedy może ich powołać, co skróci czas na ich dalsze działania, podczas gdy z pewnością, w sposób oczywisty, PKW będzie tych powoływań dokonywać w formie pewnego procesu i np. już znacząca część z tych komisarzy będzie wcześniej powołana, więc będzie miała więcej czasu na prowadzenie dalszych działań.

Po trzecie, mówienie, ile czasu miały rady gmin poprzednio... Faktycznie, miały znacznie więcej czasu, aczkolwiek też nie jest tak, żeby jakiejkolwiek radzie gminy ten proces kilkanaście miesięcy zajmował. No, tak się złożyło, że uchwaliliście akurat Kodeks wyborczy z ogromnym wyprzedzeniem przed wyborami. Świetnie, chwała wam za to. Natomiast to nie jest tak, że w praktyce było tak, że radom gmin zajął 15 miesięcy podział na okręgi. Co więcej, zwracam państwa uwagę na to, że zazwyczaj to się odbywa właśnie tuż przed wyborami. Taka jest praktyka działania rad gmin. Co więcej, jeszcze dodam, że zmiana na komisarza, którą krytykujecie z innych powodów, to akurat powoduje, że chociażby nie ma potrzeby przeprocedowania tej całej formalnej procedury związanej z podejmowaniem uchwał przez rady gmin, co wydłużało podejmowanie tych decyzji. Tu jednak komisarz te decyzje może podejmować szybciej i w sposób bardziej sprawny.

Wreszcie, brak logiki i konsekwencji. Z jednej strony – przed chwilą dosłownie – brawurowo atakowali państwo rozwiązania dające pewien automatyzm w wyznaczaniu okręgów, np. zasady niedzielenia czy niełączenia powiatów czy gmin, tylko w podstawowych, takich wyjątkowych zasadach. Sami atakowaliście rozwiązania, które są pewnymi, wpisanymi w ustawę automatami, które spowodują automatyczne wykreowanie znacznej części okręgów wyborczych. Po pierwsze, jest to tylko proste zastosowanie procedury, więc niewymagające dużo czasu, po drugie, niepozostawiające pola komisarzowi do uznaniowej decyzji. No, właśnie ograniczanie tego gerrymanderingu, tak samo zawężanie widełek liczby mandatów, co też krytykowaliście. To właśnie to powoduje, że komisarz nie ma pola, nawet gdyby chciał, gdyby – nie daj Boże – zdarzył się jakiś ze złą wolą, żeby wprowadzić daleko idącą manipulację, że np. tam, gdzie partia, której on jakoś tam sprzyja, jest słaba, to on zrobi ogromny okręg wyborczy, który sprzyja takim słabym ugrupowaniom, a tam, gdzie jest mocna, to zrobi kilkukrotnie mniejszy. My właśnie te możliwości manipulacji zawężamy, co jeszcze dodatkowo sprzyja przyspieszeniu tego procesu.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, do art. 8 zgłoszone zostały poprawki przez pana posła Dzikowskiego i posłów Platformy Obywatelskiej, przez pana posła Sowę i przez pana posła Zgorzelskiego. Ponieważ są tożsame, głosujemy nad nimi jednocześnie.

Bardzo proszę, kto jest za przyjęciem tych poprawek? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 6 głosów, przeciw – 9, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy panowie legislatorzy przed przystąpieniem do głosowania zgłaszają uwagi? Proszę państwa, głosujemy nad przyjęciem art. 8.

Bardzo proszę, kto jest za przyjęciem art. 8? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 9 głosów, przeciw – 6, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Przechodzimy do art. 9. Widzę, że pan Zgorzelski jako pierwszy, pan przewodniczący Mariusz Witczak jako drugi, pan Protas i pan Sowa. Bardzo proszę, panie pośle Zgorzelski.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Szanowna pani przewodnicząca, dziękuję bardzo. Dwie uwagi do art. 9, które uzasadnią złożoną przeze mnie poprawkę. Otóż, po pierwsze, nie przyjmujemy do wiadomości instytucji komisarza w kształcie zaproponowanym przez wnioskodawców. To po pierwsze. Po drugie, stoimy cały czas na stanowisku, że podziału na okręgi wyborcze powinny dokonywać w myśl aktu prawa stanowionego przez organy rada gminy, rada powiatu i sejmik, a nie komisarz polityczny. Dlatego też składam poprawkę o skreślenie tego artykułu w całości.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan przewodniczący Witczak, bardzo proszę.

Poseł Mariusz Witczak (PO):

Dziękuję pani przewodniczącej. Jeszcze tylko wyartykułuję to na piśmie. Zgłosimy wniosek mniejszości do wykreślenia artykułu poprzedniego.

Jeżeli idzie o art. 9, to również konsekwentnie... Nie będę już się powtarzał, chociaż warto byłoby te argumenty państwu przy każdej okazji przytaczać, czym są komisarze w tym kształcie, który państwo proponują. Konsekwentnie wnosimy jako grupa posłów o wykreślenie tego artykułu, który kontynuuje całe rozważania prawne na temat partyjnych nominatów. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję panu przewodniczącemu. Proszę, pan poseł Protas.

Poseł Jacek Protas (PO):

Nie ma naszej zgody na to, ażeby komisarze wyborczy arbitralnie wyznaczali granice okręgów wyborczych, a nie wybrani w wyborach radni sejmiku województwa. W związku z tym absolutnie będziemy przeciwni wprowadzeniu tego artykułu.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę, pan poseł Sowa.

Poseł Marek Sowa (N):

Dwie kwestie. Pierwsza kwestia to jest stwierdzenie faktu, że okręgi wyborcze są elementem planu miejscowego i dlatego powinny być wyznaczane przez rady gmin, rady powiatów czy sejmiki województw. To jest pierwsza, fundamentalna kwestia.

Druga kwestia jest związana również z tym elementem, że przeznaczają państwo na to 30 dni. Od powołania partyjnych komisarzy wyborczych w przeciągu 30 dni ma się pojawić nowa mapa okręgów wyborczych. Przypomnę, że to kilkanaście tysięcy okręgów

wyborczych. Tyle będzie wyznaczonych na nowo. Stąd też moje pytanie. Czy mają państwo już te okręgi gotowe? Jeśli tak, to powinniście je pokazać, a nie czekać aż zostaną komisarze powołani, tylko od razu dziś powinniście te mapy z nowymi okręgami wyborczymi pokazać.

Złożyłem również poprawkę wykreślającą art. 9. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę, pani Dobrowolska. Czy dobrze pamiętam? Bardzo proszę.

Koordynator krajowy RKW Hanna Dobrowolska:

Dzień dobry. Pani przewodnicząca, dziękuję bardzo. Wysoka Komisjo, po pierwsze, chciałabym rekomendować w imieniu Ruchu Kontroli Wyborów ten właśnie artykuł. Wydaje nam się, że kwestia komisarzy wyborczych, jak i powołania również powiatowych komisarzy wyborczych, to jest jedna z istotniejszych zmian wprowadzonych w tej ustawie. Witamy ją z zadowoleniem.

Chciałabym również odesłać przedmówców do strony PKW, gdzie państwo mają aktualny, funkcjonujący podział na okręgi i korekty, które będą dokonane w trybie 30 dni. Sądzę, że bez problemu można tego dokonać, więc proszę ustrzegać się demagogii, jakoby kilkanaście tysięcy obwodów w tej chwili było powoływanych na nowo.

Równocześnie chciałabym się ustosunkować do poprzednich wypowiedzi posłów opozycji. Prosimy o nieinsynuowanie, jakobyśmy pretendowali do stanowisk komisarzy wyborczych, bowiem jest to, po pierwsze, pomówienie; po drugie, absolutnie skandaliczna sugestia, jakoby upolitycznianie, które państwo sugerują, sprowadzało się do tego, ażeby posiłkować się RKW. Podkreślaliśmy, że jest to ruch apolityczny. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję uprzejmie. Głos ma poseł Horała. Zamykam listę mówców. Poseł Schreiber będzie podsumowywał. Bardzo proszę.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Chciałem odpowiedzieć panu posłowi Sowie. Otóż nie mamy takich okręgów, natomiast po Sejmie krąży przygotowana lista okręgów z logo Nowoczesnej, dotycząca Małopolski. Jak rozumiem, państwo stosują ten psychologiczny mechanizm projekcji, kiedy komu innemu przypisuje się swoje intencje. Polecam, żeby państwo zgłosili się do PKW, złożyli swój projekt. Być może będzie to wartościowy materiał pomocniczy dla komisarza wyborczego.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł wnioskodawca Łukasz Schreiber.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, popierając w całej rozciągłości to, co powiedział przed chwilą pan poseł Horała... Wysoka Komisjo, zarzucanie i imputowanie Prawu i Sprawiedliwości tego, że to my zamierzamy dzielić jakieś okręgi, to jest co najmniej obraźliwe. Z kolei państwa aktywność i to, że już sobie dzielicie okręgi, pokazuje, że jest to zadanie stosunkowo łatwe. Skoro nawet dla przedstawicieli partii, która z niektórymi sprawami, jak ze sprawozdaniem, ma problemy, a z tym nie ma, to zadanie jest stosunkowo łatwe, więc poradzą sobie z nim także komisarze w sposób należyty.

Zwrócę także uwagę, że do dziś mamy właśnie wiele absurdalnych okręgów. Żeby nie podawać przykładów z mojego województwa, to choćby kwestia tego, że Świdnik, zamiast być z Lublinem, jest połączony w okręgu bodaj z Włodawą i z czymś jeszcze. Rozciągnięty jakiś absurdalnie okręg. No, takie rzeczy są i się dzieją. Są sprawstwem tego stanu rzeczy i tego też kodeksu, tak więc... Są przykłady zapewne i pozytywne, ale są i przykłady negatywne.

Jeżeli fakt, by to zrobił ktoś niezależny, jest poddawany takiej krytyce, to jesteśmy zdumieni, choć to dziwić nie powinno wobec państwa postawy. Tak więc więcej dobrej wiary w PKW. O to bardzo proszę.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, do art. 9 zgłoszone zostały 3 tożsame poprawki panów posłów Piotra Zgorzelskiego, Mariusza Witczaka i Marka Sowy. Głosujemy jednocześnie.

Kto jest za przyjęciem tych poprawek? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 6 głosów, przeciw – 9, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Przechodzimy do przyjęcia art. 9.

Kto jest za przyjęciem art. 9? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 9 głosów, przeciw – 6, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Art. 10, szanowni państwo...

Poseł Mariusz Witczak (PO):

Wniosek mniejszości – tradycyjnie.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Teraz? Przy art. 9? Tak.

Art. 10. Poseł Zgorzelski...

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Pani przewodnicząca, dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

...i poseł Sowa.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

A, przepraszam. Już można?

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Tak, bardzo proszę.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Pani przewodnicząca, analogicznie do poprzednich wypowiedzi, ponieważ stoję na stanowisku, że podział gminy na stałe obwody do głosowania stanowi akt prawa miejscowego, a nie decyzję komisarza, co do którego umiejscowienia w projekcie ustawy także są konstytucyjne zastrzeżenia, wobec tego składam poprawkę o wykreślenie art. 10.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Sowa.

Poseł Marek Sowa (N):

Pani przewodnicząca, odnosząc się do ostatniej uwagi, skierowanej do mnie przez pana posła Horałę, chcę powiedzieć, że, faktycznie, jest to umieszczone na grafice Nowoczesnej, ale zapewniam pana, że na podstawie danych pozyskanych od polityków Prawa i Sprawiedliwości z Małopolski.

Przechodząc do rzeczy i do kwestii obwodów, to jest też absolutnie niepojęte, dlaczego państwo obwody do głosowania też wywracają do góry nogami. Obwody do głosowania powinny być czymś stałym. Państwo zmieniają normę mieszkańców. Jeszcze przy tej całej procedurze liczenia głosów to pewnie będzie trwało nie wiadomo ile. Dlatego też złożyłem poprawkę wykreślającą art. 10.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan Wójcik.

Pełnomocnik zarządu ZMP Marek Wójcik:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, zabieram głos w tym punkcie, dlatego że to właściwie ostatnia merytoryczna poprawka, która odnosi się do pozbawienia samorządów terytorialnych, a właściwie obywateli, mieszkańców, wpływu na to,

jak będą realizowane wybory. Ta ustawa nie jest zmieniana, nie jest czymś nowym. W ostatnim czasie mamy do czynienia bardzo często z takim myśleniem o państwie jako państwie silnym tylko wtedy, kiedy wszystko będzie robione centralnie, kiedy wszystko będzie w rękach rządowych, bo tylko wtedy można to robić dobrze. W moim przekonaniu, to, co się stało w Polsce po reaktywowaniu samorządów terytorialnych, jest najlepszym dowodem na to, że jest właśnie dokładnie odwrotnie. Wtedy, kiedy państwo jest zdecentralizowane, kiedy pozwalamy obywatelom decydować o swoich losach, to państwo rozwija się bardzo szybko gospodarczo i społecznie, stąd jeszcze raz chcę potwierdzić, że wprowadzane przez państwa zmiany są błędem. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Proszę, pan poseł Kierwiński.

Poseł Marcin Kierwiński (PO):
Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca, podobnie jak poseł Zgorzelski, raz jeszcze podkreślę, że rozwiązania, które państwo proponują, są niezgodne z polską konstytucją. Nie wiem, dlaczego chcecie za wszelką cenę zabierać kompetencje z rad gmin, rad powiatów i sejmików wojewódzkich. Tam zasiadają także wasi samorządowcy. Tam następuje wzajemna kontrola, o której wiele mówił pan poseł Horała przy okazji komisji wyborczych. A wy chcecie za wszelką cenę kompetencje tychże ciał przekazać do politycznych komisarzy, którzy są, co z dużym prawdopodobieństwem można stwierdzić, niezgodni z konstytucją. Szkoda i to naprawdę wielka szkoda, że tak wiele pracy wykonaliśmy, nie mając żadnej opinii prawnej w tym zakresie, bo to jest sprawa, którą powinniśmy analizować pod kątem zgodności z konstytucją. Szkoda, że nie mogliśmy tego robić.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Głos ma pani Dobrowolska. Bardzo proszę.

Koordynator krajowy RKW Hanna Dobrowolska:
Dziękuję bardzo. Ponownie w kwestii powiatowych komisarzy wyborczych RKW rekomenduje pozytywnie tę zmianę. Jednocześnie oddalam pomówienia posłów, którzy zabierali głos przede mną, o naruszenia konstytucji, jak również odwoływanie się do aktów prawa miejscowego, wielokrotnie naruszanego przez włodarzy gmin. Żonglerka granicami obwodów przeszła już do historii poprzednich wyborów. Mamy nadzieję, że ostatecznie. Jednocześnie chcę przypomnieć i uspokoić, że mamy Trybunał Konstytucyjny, który orzeka zgodność z konstytucją, w związku z tym apeluję tutaj o spokój i o zaufanie do wyższych instancji. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Pan poseł Protas, bardzo proszę.

Poseł Jacek Protas (PO):
Szanowna pani, pomówienia, oddalenia... Coś niesamowitego. Jaki macie mandat, żeby oddalać nasze wystąpienia?

Koordynator krajowy RKW Hanna Dobrowolska:
Społeczny.

Poseł Jacek Protas (PO):
Jaki społeczny mandat?

Poseł Jacek Protas (PO):
To, że założyliście stowarzyszenie? To my mamy społeczny mandat, bo nas ludzie wybrali. Coś wam się w głowach poprzestawiało. Naprawdę.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Ale gdyby pan...

Poseł Jacek Protas (PO):
Stowarzyszenie może założyć kilkanaście osób. Nie macie żadnego społecznego mandatu. Koniec, kropka.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Gdyby pan...

Poseł Jacek Protas (PO):
A teraz, wracając do art. 10...

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Gdyby pan poseł przestał krzyczeć, byłabym bardzo wdzięczna.

Poseł Jacek Protas (PO):
Jak przestaniecie mnie zagłuszać, to będę o pół tonu ciszej mówił.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Nikt pana nie zagłusza.

Poseł Jacek Protas (PO):
Pani przewodnicząca, tym razem pan poseł Sowa nie przywołał tego, że obwody do głosowania są elementem planu miejscowego.

Poseł Marek Sowa (N):
Ależ przywołałem.

Poseł Jacek Protas (PO):
Przepraszam. W związku z tym jest to wchodzenie w kompetencje samorządu terytorialnego. Jeszcze raz przypomnę, bo mówiłem o tym pewnie już 2 czy 3 dni temu, bo tak długo te obrady nasze trwają, że również nie wyobrażam sobie w wielu miejscach tego, w jaki sposób komisarze wyborczy będą nakłaniali czy nakazywali wykonywanie pewnych czynności przez – odpowiednio – wójta, burmistrza czy prezydenta. Składam poprawkę o wykreślenie tego artykułu w całości.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo.

Poseł Jacek Protas (PO):
Proszę, jeśli będzie taka potrzeba, traktować to jako wniosek mniejszości.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję. Proszę, pani Łazor.

Koordynator prawny RKW Krystyna Łazor:
Chciałam odpowiedzieć na pytanie pana posła. Jaki mamy mandat? Art. 4 konstytucji: „Władza zwierzchnia w Rzeczypospolitej Polskiej należy do Narodu. Naród sprawuje władzę przez swoich przedstawicieli lub bezpośrednio”.

Poseł Marcin Kierwiński (PO):
To pani jest narodem?

Koordynator prawny RKW Krystyna Łazor:
Pan jest naszym przedstawicielem i pan nas obraża.

Poseł Marcin Kierwiński (PO):
No, proszę reagować.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo.

Poseł Marcin Kierwiński (PO):
Wniosek.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
No, ale pani odczytała artykuł z konstytucji.

Poseł Marcin Kierwiński (PO):
Nie, pani przewodnicząca. Przepraszam bardzo, ale w kwestii...

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Proszę bardzo.

Poseł Marcin Kierwiński (PO):
Pani przewodnicząca, przepraszam bardzo.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Przepraszam bardzo…

Poseł Marcin Kierwiński (PO):
W kwestii formalnej.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Może momencik. Momencik czy co?

Koordynator prawny RKW Krystyna Łazor:
Konstytucja! Konstytucja!

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Proszę państwa, proszę o spokój. Głos ma pan Paweł Zdun. Proszę bardzo.

Poseł Marcin Kierwiński (PO):
Wniosek formalny, pani przewodnicząca. Poproszę.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Proszę, wniosek formalny. Poseł Kierwiński.

Poseł Marcin Kierwiński (PO):
Pani przewodnicząca, bardzo proszę, naprawdę, o reagowanie. Jesteśmy na końcowym etapie naszej pracy nad tą ustawą. Nie ma powodu, abyśmy wychodzili z tego posiedzenia Komisji jednak z jakimś takim dziwnym przeświadczeniem, że przychodzą państwo, którzy zachowują się naprawdę jak przybudówka Prawa i Sprawiedliwości. Twierdzą, że mają mandat społeczny. Obrażają posłów. Uważają, że wszystko im wolno. Na sam koniec jeszcze twierdzą, że występują w imieniu całego narodu. Szanowna pani, nie występuje pani w imieniu całego narodu, bo żadna z osób...

Koordynator prawny RKW Krystyna Łazor:
Nie jestem narodem.

Poseł Marcin Kierwiński (PO):
A teraz proszę posłuchać chwilę. Żadna z osób na tej sali...

Przewodniczący KRK RKW Paweł Zdun:
Zaraz, chwileczkę.

Poseł Marcin Kierwiński (PO):
Ale...

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Proszę, niech skończy poseł.

Poseł Marcin Kierwiński (PO):
Łaskawie bardzo. Naprawdę, Ruch Kontroli Wyborów to... Trochę kultury. Naprawdę, trochę kultury. Nie są państwo reprezentantami jakiejkolwiek grupy w ramach Polaków. Przychodzą tutaj państwo jako reprezentanci stowarzyszenia...

Przewodniczący KRK RKW Paweł Zdun:
Pan reprezentuje Polaków...

Poseł Marcin Kierwiński (PO):
Naprawdę, jestem posłem i nie muszę znosić cały czas państwa przerywania. Naprawdę. Reprezentują państwo...

Przewodniczący KRK RKW Paweł Zdun:
Pańskich połajanek nie życzę sobie w Sejmie. Nie życzę sobie.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Szanowni państwo...

Poseł Marcin Kierwiński (PO):

To po co...

Poseł Marcin Horała (PiS):

Szanowni państwo, proszę, po pierwsze, nie przerywać mówcy. Po drugie, mówców proszę o niekrzyczenie. Po trzecie, proszę, żeby mieścić się w formie wypowiedzi, czyli np. składać wniosek formalny.

Poseł Marcin Kierwiński (PO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Jeżeli państwo z tzw. Ruchu Kontroli Wyborów nie będą mi przerywać, na pewno będę mieścił się w czasie.

Naprawdę bardzo proszę, pani przewodnicząca, żeby reagować, bo nie może być tak, że posłowie na tej sali są obrażani przez ludzi, którzy uzurpują sobie prawo do wypowiadania się w imię całego narodu. To jest naprawdę z jednej strony śmieszne, a z drugiej strony straszne.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Panie pośle, dziękuję bardzo. Pan poseł Paweł Zdun. Pan Paweł Zdun, bardzo proszę.

Przewodniczący KRK RKW Paweł Zdun:

Wiele lat temu wybrałem tę drogę, żeby nie być posłem.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

No, odpuśćmy troszeczkę. Zejdźmy z emocjami. Bardzo proszę.

Przewodniczący KRK RKW Paweł Zdun:

Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, nie będę odpowiadał panu z Platformy tzw. Obywatelskiej. Cieszę się, że w wyniku wyborów 2015 r. grupa, która charakteryzuje się butą i arogancją wobec Polaków, a do której, niestety, wydaje się, że niejeden pan na tej sali się zalicza i to chyba chętnie, musi przeżywać traumę po tamtych wyborach. Cieszę się, że państwo muszą tę traumę przeżywać.

Poseł Marcin Kierwiński (PO):

Pani przewodnicząca, co to jest? Naprawdę...

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Proszę do rzeczy, panie Pawle. Pan Paweł Zdun, proszę bardzo.

Przewodniczący KRK RKW Paweł Zdun:

Protestuję także przeciwko obrażaniu społeczników, którzy swój czas, swoje własne środki, swoje zaangażowanie w pracę i w rodzinę poświęcają Polsce, poświęcają swojej miłości do ojczyzny. Nie życzę sobie obrażania nie tylko nas, bo my jesteśmy tylko reprezentantami tych tysięcy...

Poseł Marcin Kierwiński (PO):

Stowarzyszenie pan reprezentuje.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Proszę nie przerywać.

Przewodniczący KRK RKW Paweł Zdun:

Nie ma żadnego znaczenia, czy to są małe grupy, czy duże grupy. Ważne jest zaangażowanie w Polskę, bez względu na to, ilu jest przeciwników Polski, my, nawet jeśli będzie nas garstka, będziemy walczyć do końca. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, bardzo proszę, mamy prawo się różnić, ale szanujmy się nawzajem, więc nie reagujmy takimi niedobrymi emocjami na wypowiedzi, bo tak naprawdę nikt nikogo dzisiaj na tej sali nie obraził. Na szczęście.

Proszę państwa, do art. 10 zgłoszone zostały poprawki przez panów posłów Zgorzelskiego, Sowę i Protasa. Ponieważ są tożsame...

Kto jest za przyjęciem tych poprawek? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 5 głosów, przeciw – 9, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Głosujemy nad przyjęciem art. 10.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem art. 10? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 9 głosów, przeciw – 5, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Art. 10 został przyjęty.

Przechodzimy do art. 11. Proszę uprzejmie, pan poseł Horała, pan poseł Zgorzelski... Proszę, panie pośle.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Tylko uwaga redakcyjna. Oczywiście, brakuje słowa „Biura", bo chodzi o szefa „Krajowego Biura Wyborczego". Myślę, że to uwaga redakcyjna, że zamiast szefa „Krajowego Wyborczego" powinien być szef „Krajowego Biura Wyborczego".

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Zgorzelski.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Pani przewodnicząca, dziękuję za udzielenie głosu. Mam takie pytanie, z prośbą o odpowiedź posłów wnioskodawców. Po 2019 r., kiedy będą odbywały się jakby dwie tury wyborów – pierwsza do Parlamentu Europejskiego, później do parlamentu krajowego – w 2020 r. odbędą się jeszcze wybory prezydenckie, a później przez rok, dwa... Co w latach 2021–2022 będą robić komisarze? Co będzie mieć do roboty tych 400 komisarzy wyborczych każdego dnia? Komisarze, którzy będą pobierali potężne pieniądze i którym jeszcze, jak ustawodawca wskazuje, samorząd musi zorganizować miejsce pracy, bez wskazania środków. Co oni będą przez ten czas robić? To 400 ludzi. W związku z tym zwracam się do pani przewodniczącej o przyjęcie mojej poprawki o wykreśleniu tego artykułu w całości.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Poseł Protas, bardzo proszę.

Poseł Jacek Protas (PO):

W związku z tym, że jesteśmy przeciw skróceniu kadencji KBW i w ogóle przeciwko zmianom w Kodeksie wyborczym, również składam poprawkę przewidującą wykreślenie w całości art. 11.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę, pan poseł Sowa.

Poseł Marek Sowa (N):

Pani przewodnicząca, szef BBW w przeciągu 60 dni od powołania na funkcję szefa KBW musi powołać armię Misiewiczów w liczbie około 3 tys.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Mogę przerwać? To nazwisko w Polsce nosi około 3 tys. ludzi.

Poseł Marek Sowa (N):

No, ale mówię „około".

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Proszę.

Poseł Marek Sowa (N):

No, to pani przewodnicząca mi odpowiedziała. No, muszę powiedzieć... Naprawdę sami Misiewicze będą, tak? No, to jest smutne. Poza tym, że humorystyczne, to jest smutne.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Oj, panie pośle.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

Niech pan zgłosi poprawkę.

Poseł Marek Sowa (N):

Oczywiście, składam poprawkę wykreślającą art. 11. Przy okazji dziękuję pani przewodniczącej za szczerość.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Pani Dobrowolska, bardzo proszę.

Koordynator krajowy RKW Hanna Dobrowolska:

Dziękuję, pani przewodnicząca. Chciałabym jeszcze raz przypomnieć uwagi, które zgłaszaliśmy do statusu szefa KBW. Otóż, jeżeli ta osoba miałaby być powołana przez obecnie funkcjonującą PKW, to wskazujemy na konieczność skrócenia tej pierwszej kadencji do 2 lat, ażeby nastąpiła logiczna zgodność pomiędzy funkcją przewodniczącego i właściwie całej PKW powoływanej dopiero – według najnowszych pomysłów państwa – w 2019 r. Również sugerowaliśmy tutaj zmianę, ale nie będę do tego wracać, bo wielokrotnie już o tym była mowa. Przypominam, że per analogiam także to stanowisko powinno kończyć tę swoją krótką, taką – powiedziałabym – wstępną kadencję właśnie w roku 2019 i być powoływane od początku przez nowy skład PKW.

Jednocześnie chcemy zwrócić uwagę na bardzo nikłą kontrolę nad tym urzędem. Pozbawienie kontroli, przez mężów zaufania do tej pory i obserwatorów społecznych, właśnie KBW... Nawet sędzia Hermeliński wspominał w swoim wystąpieniu – w czwartek w ubiegłym tygodniu – w Sejmie o tym, że wszystko było możliwe do kontrolowania w PKW poza KBW i tzw. komputerownią. Koniec cytatu. W związku z tym apelujemy o poddawanie większej kontroli – nie tylko społecznej, ale także instytucjonalnej – urzędu właśnie szefa KBW. Jako przykład naganny i negatywny chcę przywołać sytuację, z jaką mamy obecnie do czynienia. Mianowicie raport pokontrolny NIK, który bardzo krytycznie ocenił pracę KBW, upubliczniony w 2015 r. w dwóch odsłonach (najpierw z części instytucjonalnej w marcu, a następnie z części finansowej w czerwcu 2015 r.), dotyczący wyborów z 2014 r., wymieniał dwa nazwiska osób, które obecnie nadal są w składzie komisji wyborczej, czyli pani Tokaj i pana Dzięgielewskiego. Te nazwiska padły jako osób współodpowiedzialnych za skandal wyborczy 2014 r. Na ten raport sędzia Hermeliński nie zareagował. Rozumiem, że wybory pani Tokaj były w lutym, kiedy objęła swoją funkcję, ale brak reakcji po kilku miesiącach, kiedy upubliczniono raport i wskazówki pokontrolne NIK nie zostały wzięte pod uwagę przez obecne władze PKW, wskazuje na to, że procedura kontroli, samokontroli i przepływu kadrowego pomiędzy tymi dwiema instytucjami wymaga gruntownej zmiany i naprawy. O to apelujemy do ustawodawców w obliczu procedowania dalej tej ustawy, którą się tutaj drugi tydzień już zajmujemy. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Pani Krystyna Łazor, bardzo proszę.

Koordynator prawny RKW Krystyna Łazor:

Także chciałam państwa bardzo poprosić o przemyślenie długości kadencji szefa KBW i jednak przemyślenie okresu 2-letniego. Poza tym, co powiedziała pani Dobrowolska, to jeszcze myślę, że to będzie również odpowiedź na obawy pana posła. Bardzo przepraszam, nie zapamiętałam nazwiska. Obawy finansowe. Tak naprawdę duża praca wyborcza będzie przez najbliższe 2 lata, czyli wybory samorządowe, po czym kolejne wybory. Akurat ta kadencja 2-letnia zakończyłaby się po tym okresie intensywnej pracy, więc to również byłaby jakaś odpowiedź na obawy pana posła o finanse, co mają robić ci

komisarze wyborczy po tych 2 latach intensywnego okresu wyborczego. Tak więc bardzo prosiłabym o przemyślenie jeszcze tego okresu.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Zamykam listę mówców. Proszę, podsumowuje pan poseł Horała.

Poseł Marcin Horała (PiS):
Chciałbym wyłowić najbardziej merytoryczne pytanie. Ono chyba było zadane przez posła Zgorzelskiego. Panie pośle, tylko chciałem się spytać, czy pan się pytał o to, co będą robić komisarze czy urzędnicy wyborczy.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):
Urzędnicy wyborczy.

Poseł Marcin Horała (PiS):
Chciałem zwrócić uwagę, że urzędnicy wyborczy są wprawdzie powoływani na pewien okres, ale wykonują obowiązki tylko wtedy, kiedy jest to potrzebne. Natomiast są powoływani spośród etatowych urzędników różnych organów, urzędów administracji państwowej i samorządowej. W okresie, kiedy ich praca w charakterze urzędników wyborczych przy wyborach nie jest potrzebna, wracają do wykonywania swoich – że tak powiem – standardowych obowiązków zawodowych. Natomiast komisarze, oczywiście, w tym okresie pomiędzy wyborami będą podejmować różnego rodzaju postanowienia i decyzje, np. o wygaszeniu mandatów radnych czy wójtów, burmistrzów, którzy spełnią ustawowe przesłanki o wstąpieniu nowych w ich miejsce.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):
Superfucha.

Poseł Marcin Horała (PiS):
Będą również, panie pośle, prowadzić szeroko zakrojone – jak domniemam – konsultacje społeczne na temat ulepszenia i lepszego uwzględnienia opinii środowisk lokalnych, np. w podziale na obwody i okręgi wyborcze, co jest taką państwa troską. Będą wreszcie organizować różnego rodzaju szkolenia, jak również działania informacyjne, skierowane zarówno do administracji wyborczej, jak i do ogółu społeczeństwa, tak aby wybory przebiegały w sposób coraz bardziej sprawny i coraz lepiej zorganizowany.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):
Superfucha.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo.

Poseł Marcin Horała (PiS):
Aha, i jeszcze, oczywiście, różnego rodzaju referenda, w tym lokalne, jak i ogólnokrajowe, mogą się zdarzyć.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Proszę państwa, zgłoszone zostały 3 tożsame poprawki do tego artykułu przez panów posłów Zgorzelskiego, Sowę i Protasa. Głosujemy nad nimi jednocześnie. Nad zmianą redakcyjną nie głosujemy.

Proszę bardzo, kto z państwa jest za przyjęciem tych poprawek? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:
Za – 5 głosów, przeciw – 8, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję. Głosujemy za przyjęciem art. 11.

Proszę, kto jest za przyjęciem art. 11? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:
Za – 8 głosów, przeciw – 5, brak wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Art. 11 został przyjęty.

Przechodzimy do art. 12.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Przepraszam, poprosiłbym, bo jest poprawka 11b...

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Proszę bardzo.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Przed art. 12.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Przed art. 12 mamy poprawkę – art. 11b. Poseł Horała.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Tak, bo art. 11a już dodaliśmy. Chciałbym zgłosić art. 11b. To jest poprawka nr 59 w doręczonym państwu zestawieniu.

To jest artykuł, który wprowadza zasadę, że po wejściu w życie ustawy już nie przeprowadza się przedterminowych wyborów uzupełniających. Patrząc na kalendarz legislacyjny, to nie będzie dużo przed ustawowym terminem półrocznym, kiedy i tak się ich nie przeprowadza. Natomiast chodzi o to, żeby w sytuacji, kiedy zmienia się cała administracja wyborcza, komisarze, trzeba ten proces przeprowadzić, żeby mogła tym się zająć KBW i PKW, a nie jednocześnie jeszcze organizować wybory uzupełniające w sytuacji, gdy i tak kadencja samorządu już jest bardzo blisko końca.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki i nowej zmiany? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za – 9 głosów, przeciw – 3, 3 wstrzymujące się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Proszę państwa, przechodzimy do art. 12. Głos oddaję posłowi wnioskodawcy Łukaszowi Schreiberowi. Bardzo proszę.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, od razu odnośnie do art. 12, 13 i 14. W związku ze zmianami, których jeszcze nie przyjęliśmy, proszę o odłożenie tych artykułów do rozpatrzenia na późniejszym posiedzeniu Komisji. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Szanowni państwo, na wniosek posła wnioskodawcy odkładamy art. 12, 13 i 14.

Pan poseł chciał o coś zapytać. O dwie kwestie?

Poseł Marcin Kierwiński (PO):

Rozumiem, że jest dobrym zwyczajem, że jeżeli na wniosek wnioskodawców odkładamy, to ten wnioskodawca będzie potrafił odpowiedzieć na pytania dotyczące tego wniosku.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Proszę.

Poseł Marcin Kierwiński (PO):

Bo art. 13 de facto jest złamaniem tego, co obiecywaliście kilka miesięcy temu, czyli wprowadza dwukadencyjność wsteczną, więc chciałem się zapytać, jeżeli odkładamy to, w jakim kierunku wy jako wnioskodawcy planujecie złożyć poprawki. Czy to odłożenie jest ze względu na wycofanie się, bo chciałbym tę deklarację od państwa usłyszeć – cóż, słucham waszych wystąpień medialnych – czy może dlatego, że rzeczywiście wracacie do pomysłu wyboru wójtów, burmistrzów i prezydentów przez rady? To jest sprawa fun-

damentalna. Myślę, że po tylu godzinach pracy, na tym etapie, mamy prawo oczekiwać od was, że powiecie uczciwie, jakie są wasze intencje.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Poseł Horała odpowie.

Poseł Marcin Kierwiński (PO):

Czy wycofujecie się z dwukadencyjności wstecznej, czy może zmieniacie zupełnie reguły?

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Rozumiemy pytanie. Poseł Horała, bardzo proszę.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Szanowny panie pośle, w pana pytaniu jest sformułowana pewna teza, z którą nie mogę się zgodzić. Pyta się pan, czy się wycofujemy z dwukadencyjności tzw. wstecznej. Wie pan, tu już wielopoziomowo nie mogę się zgodzić. Po pierwsze, nie z żadnej wstecznej, tylko z ewentualnym zaliczeniem kadencji już odbytych, co nie jest działaniem prawa wstecz. Nie mamy się z czego wycofać, bo nigdy nie było to naszą intencją i nigdy nie było to w projekcie.

W naszym mniemaniu, tenże art. 13 ma jasne brzmienie, które w sposób jednoznaczny stanowi, że ta kadencja, na którą odbędą się wybory w 2018 r., to miałaby być tą pierwszą z tych zaliczanych dwóch. Ponieważ jednak, faktycznie, w przestrzeni publicznej krążą różnego rodzaju fałszerstwa, manipulacje, przekłamania i – powiedzmy delikatnie – również wątpliwości, dlatego m.in. chcemy zdjąć ten przepis, żeby zastanowić się nad zaproponowaniem być może jeszcze jaśniejszego przepisu, jeszcze bielszego odcienia bieli, który już nie pozwoliłby na jakiekolwiek tutaj...

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dobry utwór.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Tak, bardzo dobry utwór. Żeby nie pozwolić na jakiekolwiek tutaj przekłamania i sugerowanie, że naszą intencją jest zaliczenie tych kadencji już odbytych. Poza tym w ogóle całą kwestię dwukadencyjności już odłożyliśmy, więc, siłą rzeczy, też bez sensu byłoby teraz dyskutowanie o przepisie przejściowym do tej instytucji. Po raz kolejny też mogę powtórzyć, że nie ma żadnego projektu odejścia od wyborów bezpośrednich.

Natomiast pozostałe dwa artykuły to po prostu dotyczą pewnych przepisów przejściowych. My już teraz część innych przepisów przejściowych uchwaliliśmy, np. w art. 11a. Chcemy – że tak powiem – z tej perspektywy spojrzeć na te przepisy, być może w sposób bardziej zgrabny legislacyjnie je sformułować.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Proszę państwa, prosiłabym, żeby może w imieniu RKW szef się wypowiedział. Pan Paweł Zdun, dobrze? Bo zdejmujemy, póki co, te artykuły. Bardzo proszę, żeby już nie przedłużać.

Przewodniczący KRK RKW Paweł Zdun:

Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, ale to, co powiem, też będzie na ten czas do refleksji.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Rozumiemy.

Przewodniczący KRK RKW Paweł Zdun:

Do refleksji. Przypominam, że w art. 14 proponujemy wykreślenie całości od momentu „z wyjątkiem” aż do końca. To znaczy, że art. 14 brzmiałby po prostu: „Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia”. Nie byłoby żadnej karencji dla instytucji PKW, która musiałaby być wybrana razem z wejściem ustawy w życie. Mam tutaj to przypomnienie, że proponujemy tę poprawkę.

Mam pytanie do legislatora, do przedstawiciela wnioskodawcy, bo państwo, kiedy mówiliście o odłożeniu, o tej karencji dla PKW do 2019 r., wielokrotnie deklarowaliście,

że robicie to z przyczyn – nazwę to – elegancji politycznej i chęci uniknięcia zarzutu o zawłaszczenie PKW przez obecną ekipę Sejmu i prezydenta. Natomiast moje pytanie jest takie: Czy to jest rzeczywista i jedyna intencja tego, że obecny skład PKW, siłą rzeczy, ma zostać zakonserwowany i jemu ma być powierzony proces organizacji wyborów samorządowych w 2018 r. i wyborów parlamentarnych w 2019 r.? Czy to jest jedyna intencja? Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Pan Marek Wójcik.

Pełnomocnik zarządu ZMP Marek Wójcik:

Pani przewodnicząca, panie i panowie posłowie, szanowni państwo, chciałem powiedzieć, że skoro państwo zdejmują artykuły końcowe, to dobrze. Cieszy, panie pośle Horała, pańska wypowiedź, mówiąca o tym, że waszą intencją nie było działanie prawa wstecz, że nie chcecie wprowadzać wyborów pośrednich. Natomiast chcę bardzo wyraźnie powiedzieć, że jest mnóstwo dowodów, przedstawianych przez ludzi mądrzejszych ode mnie, którzy wskazują, że mówienie o kadencyjności w wyborach, wszystko jedno, czy samorządowych, czy parlamentarnych, co podkreślam, bo wiele takich głosów było, mówiących o tym, że jak skracacie, wprowadzacie dla samorządów...

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Dwukadencyjność powszechna.

Pełnomocnik zarządu ZMP Marek Wójcik:

To dlaczego nie dla posłów i senatorów? Z punktu widzenia konstytucji, tego typu rozwiązanie jest złamaniem przepisów ustawy zasadniczej. Stąd prośba o to, żeby państwo zechcieli nie rozmawiać o wdrożeniu kadencyjności w ogóle, czy to też wstecz, czy to też do przodu, ponieważ – tak czy inaczej – byłby to przepis niekonstytucyjny. Bardzo dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, kończymy dyskusję.

Kończymy procedowanie, rozpatrywanie projektu ustawy na dzisiaj. Dzisiaj, tak?

Spotkamy się z pewnością jeszcze podczas tego posiedzenia Sejmu. Myślę, że będzie to najszybciej w czwartek, ale odpowiednie SMS-y z zaproszeniem do wszystkich państwa dotrą. Dobrze? Dziękuję bardzo. Proszę, panie przewodniczący.

Poseł Mariusz Witczak (PO):

Tylko taka prośba, pani przewodnicząca.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Bardzo proszę.

Poseł Mariusz Witczak (PO):

Proszę uwzględnić, że są inne komisje i mamy ważne rzeczy, żebyśmy jakoś... Już nie mówię o dniu dzisiejszym, tylko mówię o posiedzeniu Sejmu, więc bardzo proszę.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Będziemy to uwzględniać, tudzież głosowania, jakie obowiązują nas w Sejmie.

Pełnomocnik zarządu ZMP Marek Wójcik:

Pani przewodnicząca, prośba też o to, żeby uwzględnić taki mechanizm, który pozwoli także nam, partnerom społecznym, znaleźć się na tym posiedzeniu Komisji jak najszybciej.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Będą zaproszenia wysyłane do wszystkich, tak jak do tej pory. Dziękuję bardzo.